

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

**TRANSKRIP TEMUBUAL BERSAMA
PUAN RIHANUN MD SAMIN
BEKAS TIMBALAN PENGARAH PERPUSTAKAAN NEGARA
MALAYSIA (PNM)
MENGENAI PENGALAMAN BELIAU DALAM BIDANG KAJIAN
SAINS PERPUSTAKAAN**

RABIATUL ADAWIAH BINTI HAMID

(2019660498)

SHAFIENA BINTI MISAMDZAN SANEY

(2019612982)

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT

SEMESTER OKTOBER 2020 - FEBRUARI 2021

ISI KANDUNGAN

	ISI KANDUNGAN	M/S
	Abstrak	i
	Penghargaan	iii
	Senarai Abreviasi	iv
	Senarai Singkatan	vi
	Rujukan Kata	vii
1.0	Biodata Penemubual	1
	1.1 Penemubual Pertama	1
	1.2 Penemubual Kedua	2
2.0	Biodata Tokoh	4
	2.1 Biodata Tokoh	4
	2.2 Pengenalan kepada tokoh	5
3.0	Sejarah Lisan	7
	3.1 Pengenalan	7
	3.2 Objektif Sejarah Lisan	8
	3.3 Kepentingan Sejarah Lisan	9
4.0	Kajian Literatur	14
	4.1 Topik 1	14
	4.2 Topik 2	17
5.0	Transkrip Temubual Bersama Tokoh	20
6.0	Log Temubual	143
7.0	Ralat	156
8.0	Glosari	158
9.0	Indeks	161
10.0	Bibliografi	165
11.0	Lampiran	168
	11.1 Biografi Tokoh	168
	11.2 Surat Perjanjian	169
	11.3 Senarai Soalan	170
	11.4 Diari Penyelidikan	177
	11.5 Gambar, sijil-sijil dan bahan lain yang berkaitan	182

ABSTRAK

ABSTRAK

Transkrip ini membincangkan tentang pengalaman seorang tokoh yang merupakan seorang alumni ITM [Institusi Teknologi Mara] yang mengambil bidang Kajian Sains Perpustakaan di Fakulti Pengajian Maklumat. Ramai dalam kalangan masyarakat pada masa kini, terutamanya generasi yang baru dalam era ini tidak mengetahui secara langsung sejarah tokoh jasa, sumbangan dan kejayaan beliau terhadap Fakulti Pengajian Maklumat, masyarakat dan Negara. Selain menyentuh sedikit sebanyak mengenai latar belakang tokoh ini, projek sejarah lisan ini akan cuba mengungkap kebenaran, cabaran atau kekangan yang dihadapi, peristiwa pahit dan manis dan pengalaman hidup beliau ketika belajar sehingga berpencen dan diberi gelaran tokoh. Sejarah tentang alumni ITM [Institusi Teknologi Mara] yang mengambil bidang Kajian Sains Perpustakaan di Fakulti Pengajian Maklumat ini juga turut memfokuskan secara menyeluruh tentang peristiwa-peristiwa semasa bergelar pelajar, beliau memulakan kerjaya sehingga beliau menamatkan kerjaya dan ingin mengetahui apa yang beliau lakukan hari ini selepas menamatkan kerjaya. Kajian ini bukan sahaja melalui Puan Rihanun Md Samin sendiri, malah ianya juga turut diperolehi dari beberapa sumber yang lain bagi melihat sejauh mana persamaan dan perbezaan dalam kajian yang telah dilakukan. Implikasi kajian ini adalah terutamanya kepada pengkaji, pelajar dan orang awam.

KATA KUNCI

Tokoh, ITM, Alumni, Kajian Sains Perpustakaan, Fakulti Pengajian Maklumat.

ABSTRACT

This transcript discusses about the experiences of a figure which is an ITM alumni [Mara Technology Institution] who takes the field of Library Science Studies at the Faculty of Information Studies. Many of the communities nowadays, especially the new generation in this era do not know directly the history of the figure, her contribution and success towards the Faculty of Information Studies, society and the nation. While touching a little bit on the background of this figure, this oral historical project will attempt to uncover the truth, challenges or constraints faced, the bitter and sweet events and experiences of her life while studying up to pensionable and given the title of figure. History of ITM alumni [Mara Technological Institutions] who took the field of Library Science Studies at the Faculty of Information Studies also focused extensively on current events as students, Puan Rihanun began her career until she finished her career and wanted to find out what she were doing today after completing his career. This study not only goes through Puan. Rihanun Md Samin herself, but also derived from other sources to see how well the similarities and differences in the study have been done. The implications of this study are mainly for researchers, students and the general public.

KEYWORDS

Figure, ITM, Alumni, Library Science Studies, Faculty of Information Studies.

PENGHARGAAN

Bersyukur kami ke atas limpah rahmat dan kurnia yang telah diberi kepada kami untuk menyiapkan kerja kursus ini. Pertama sekali, kami ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Puan Siti Noorsiah iaitu pensayarah kami dalam subjek Dokumentasi Lisan (IMR604) ini. Beliau telah memberi peluang keemasan kepada kami untuk melakukan kajian ini. Secara tidak langsung, ia dapat membantu kami untuk membuat banyak rujukan dan akhirnya kami mendapat banyak maklumat serta meluaskan pengetahuan tentang kajian yang dicari.

Selain itu, kami juga ingin berterima kasih kepada kedua ibu bapa kami serta rakan-rakan atas kerjasama mereka untuk menyiapkan projek ini. Mereka sentiasa memberi sokongan dan dorongan sepanjang perjalanan menyiapkan kajian. Sokongan yang tidak putus dari mereka semua dapat membantu kami untuk menjadi lebih kuat kerana tanpa mereka, kajian ini tidak mudah untuk dilakukan.

Terakhir sekali, kami berasa amat bersyukur kepada Tuhan kerana menolong dan memberi panduan sepanjang kajian ini dijalankan dan memberi kami tubuh badan yang sihat dari segi fizikal dan mental.

SENARAI ABREVIASI

NO	SINGKATAN	MAKSUD
1	ASK	Akedemi Seni Kebangsaan
2	ALA	American Library Association
3	FRU	Federal Reserve Unit
4	HSC	Higher School Certificate
5	IAB	Institut Aminuddin Baki
6	ISO	International Organization for Standardization
7	ITM	Institut Teknologi Mara
8	KL	Kuala Lumpur
9	KLCC	Kuala Lumpur City Center
10	Masscom	Mass Communication
11	Maths	Mathematics
12	MC	Master of ceremonies
13	OP	Overhead Projector
14	OPAC	Online Public Access Catalog
15	PDK	Dasar Perhubung Korporat Dan Komunikasi
16	PhD	Doctor of Philosophy
17	PKNS	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor
18	PNM	Perpustakaan Negara Malaysia
19	PPD	Pejabat Pelajaran Daerah
20	PTPTN	Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional
21	PTT	Pegawai Tidak Tetap
22	RAY	Raja Abdullah Yakoob
23	RRI	Rubber Research Institute
24	SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
25	SSB	Sistem Saraan Baru
26	TYT	Tuan Yang Terutama
27	UiTM	Universiti Teknologi MARA

28	UM	Universiti Malaya
29	UMNO	United Malays National Organisation Malaysia
30	UK	United Kingdom
31	US	United States
32	USM	Universiti Sains Malaysia
33	Vets	Veterinarian
34	VIP	Very Important Person
35	VLS	Virtual Library System
36	YB	Yang Berhormat

SENARAI SINGKATAN

RMS: Rihanun Md Samin

RAH: Rabiatul Adawiah Hamid

SMS: Shafiena Misamardzan Saney

RUJUKAN KATA

NO	RUJUKAN KATA	MAKSUD
1	Aah/Haah	Ya
2	Ade	Ada
3	Adui/Alaa/Aloo	Aduhai
4	Alih	Pindah
5	Ambik/Ambek/Amek	Ambil
6	Anu	Benda
7	Ape	Apa
8	Bagai-bagai	Pelbagai
9	Bagitahu	Beritahu
10	Bak	Bagi
11	Bapak	Bapa
12	Bawak	Bawa
13	Besok	Esok
14	Bubuh	Letak
15	Bukak	Buka
16	Cane	Macam mana
17	Centu/Gitu	Seperti itu
18	Dah	Sudah
19	Depa	Mereka
20	Depan	Hadapan
21	Dok	Asyik
22	Dolu-dolu	Dulu-dulu
23	Dulu	Dahulu
24	Ea/Eh	Ya/Kan
25	Ha	Ya
26	Hang	Awak
27	Harini	Hari Ini
28	Haritu	Kelmarin

29	Jap/Kejap/Sekejap	Sebentar
30	Je/Aje/Saje	Sahaja
31	Jugak	Juga
32	Kan	Ya
33	Kang/Karang	Nanti/Sebentar lagi
34	Kau	Engkau
35	Kecik	Kecil
36	Kitorang	Kami
37	Kot	Rasanya/Mana Tahu/Agak-Agak
38	La/Lah	Rasanya
39	Lepastu/Pastu	Selepas Itu
40	Mai	Datang
41	Mau	Mahu
42	Nak	Hendak/Perlu
43	Ni	Ini
44	Oh	Ya/Kan
45	Okay	Baiklah
46	Pasal	Tentang
47	Tapi	Tetapi
48	Pak	Pak Cik
49	Pegi	Pergi
50	Pesen	Fesyen
51	Pulak	Pula
52	Pun	Memang/Sahaja
53	Pustakaan	Perpustakaan
54	Sat na	Sekejap ya
55	Sape	Siapa
56	Sorang	Seorang
57	Setengah-setengah	Sesetengah
58	Tah	Entah

59	Tak	Tidak/Bukan
60	Takat	Setakat
61	Takpe	Tidak Mengapa
62	Tak Ada/Takde/Takdak	Tiada
63	Tapi	Tetapi
64	Tau	Tahu
65	Temu	Bertemu
66	Tok	Datuk
67	Tu	Itu
68	Tau	Tahu

BIODATA PENEMUBUAL

1.0 BIODATA PENEMUBUAL

1.1 PENEMUBUAL PERTAMA

Nama	Rabiatul Adawiah Binti Hamid
Tarikh Lahir	15 Mac 1998
Tempat Lahir	Shah Alam, Selangor
Alamat	Lot 1071 Jalan Rantau Panjang, 42100 Klang, Selangor
No Telefon	017-3475836
Emel	rabiatuladwh@gmail.com
Program	Pengurusan Rekod (IM246)

1.2 PENEMU BUAL KEDUA

Nama	Shafiena Binti Misamardzan Saney
Tarikh Lahir	04 April 1998
Tempat Lahir	Kuala Lumpur
Alamat	Kampung Lubuk Bandung Simpang Bekoh, 77100 Asahan, Melaka.
No Telefon	017-6340851
Emel	sharashafiena56@gmail.com
Program	Pengurusan Rekod (IM246)

BIODATA TOKOH

2.0 BIODATA TOKOH

2.0 BIODATA TOKOH

Nama	Rihanun Binti Md Samin
Nama Samaran	Anum
Tarikh Lahir	08 Mei 1952
Tempat Lahir	Alor Setar, Kedah
Status	Berkahwin
Nama Suami	Dr. Aziz Bin Sulaiman
Emel	azizsulaiman604@gmail.com
Profesjon	Bekas Timbalan Pengarah Perpustakaan Negara Malaysia (PNM), Bahagian Dasar Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat
Bidang	Sains Perpustakaan

2.1 PENGENALAN KEPADA TOKOH

Tokoh yang dipilih ialah Puan Rihanun Binti Md Samin. Beliau merupakan seorang alumni dari Kajian Sains Perpustakaan pada tahun 1976 . Beliau merupakan seorang Bekas Timbalan Pengarah, Bahagian Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat di Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) sebelum menamatkan perkhidmatannya pada tahun 2008. Pengalaman beliau dalam bidang ini membuktikan beliau adalah seorang tokoh yang hebat dan dapat mengenali setiap fungsi bagi setiap jenis perpustakaan yang ada seperti perpustakaan awam, perpustakaan khusus dan sebagainya. Beliau boleh dikategorikan sebagai orang lama dalam bidang Sains Perpustakaan ini.

Menurut Puan Rihanun, beliau dan rakan-rakan seperjuangannya telah lulus Diploma Kajian Sains Perpustakaan, ITM dan seterusnya memulakan kerjaya di tempat bertugas tertentu. Beliau tidak menyambung pengajian selepas tamat diploma, tetapi beliau banyak mengikuti kursus pendek semasa bekerja di dalam bidang perpustakaan disamping pengurusan, kewangan, pengkomputeran, teknologi dan lain-lain. Pengalaman ini amat bermakna buatnya kerana secara tidak langsung ia dapat meningkatkan lagi pengetahuan dan kemahiran beliau dalam bidang ini.

Pada awal perkhidmatannya, beliau telah ditugaskan sebagai Pegawai Perpustakaan di Ibu Pejabat UMNO, Bangunan Talasco, Jalan Tuanku Abdul Rahman, Kuala Lumpur. Puan Rihanun berkhidmat di Ibu Pejabat UMNO selama satu tahun sebelum berpindah ke Perbadanan Perpustakaan Awam Melaka (PPAM) pada tahun 1978. Seterusnya, beliau juga telah menyandang banyak jawatan dalam bidang perpustakaan di lokasi yang berbeza terutamanya di Kuala Lumpur dan Melaka.

Menurut Puan Rihanun, tugas-tugas yang dipertanggungjawabkan kepada beliau semasa bekerja antaranya ialah mengurus perpustakaan khusus di pelbagai bahagian Kementerian. Seterusnya, beliau juga mengurus latihan bagi warga Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) dan perkhidmatan gunasama perpustakaan di samping mengurus komunikasi, perhubungan awam dan dasar korporat. Sepanjang tempoh bekerja, beliau sangat berdedikasi menjalankan tugasnya untuk mencari rezeki untuknya dan juga keluarga.

SEJARAH LISAN

3.0 SEJARAH LISAN

3.0 PENGENALAN

Sejarah lisan ini diadakan adalah kerana untuk mencungkil kehidupan seseorang individu yang telah banyak berjasa dalam sesuatu bidang. Menurut Ahmad (1987), sejarah lisan bertujuan untuk memelihara pengetahuan-pengetahuan sejarah melalui pengkisahan sejarah hidup dan pengalaman seseorang. Ia turut disokong oleh Starr (1984) yang mengatakan, tujuan sejarah lisan adalah untuk mengumpulkan fakta-fakta sejarah yang masih belum lagi dikaji dan dirakam semula serta merupakan penyambung kepada proses pengumpulan data sejarah setelah hilangnya tradisi pengumpulan penulisan sejarah. Ini dapat disimpulkan bahawa faktor wujudnya sejarah lisan adalah untuk menjaga sesuatu maklumat atau sumber tertentu supaya ia akan kekal untuk dijadikan pengajaran dan rujukan pada masa akan datang.

Definisi sejarah lisan menurut Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka Edisi Keempat (2017), sejarah bermaksud asal usul, yang juga sinonim dengan peristiwa atau kisah. Manakala untuk lisan pula bermaksud, sesuatu yang diucapkan melalui kata-kata. Jika digabungkan, ia bermaksud penceritaan semula tentang sejarah masa lampau dan peristiwa yang berlaku pada waktu itu untuk didokumentasikan menjadi memori yang boleh dirujuk oleh generasi pada masa akan datang. Manakala menurut Siti Roudhah Mohamad Saad (2012), sejarah lisan merupakan kajian yang dapat menyimpan data masa lampau walaupun tempoh masa dan peristiwa telah berlalu. Ianya berlaku kerana adanya proses mengumpul, memelihara dan menafsirkan penceritaan seseorang. Oleh itu, sejarah lisan bermaksud penceritaan tentang pengalaman hidup seseorang untuk dijadikan memori yang berharga kepada kita.

Sejarah lisan adalah satu kaedah di mana kenang-kenangan seseorang tokoh akan dirakamkan secara wawancara. Tokoh-tokoh yang dipilih biasanya terdiri daripada mereka yang telah menyumbang maklumat bersejarah dari penglibatan dan pengalaman diri mereka sendiri, atau oleh kerana perhubungan mereka secara langsung dengan watak, masa atau peristiwa tertentu (Pusat Kajian Sejarah Lisan,

UKM, 2007). Manakala menurut Seow Han Lin (2020), sejarah lisan merupakan salah satu kaedah yang digunakan dalam penyelidikan sejarah bagi mendapatkan dan mengesahkan sesuatu fakta sejarah yang diperoleh adalah benar dari kisah hidup seseorang untuk mencatat kejadian lepas yang pernah dilalui oleh mereka. Ia dapat disimpulkan bahawa kaedah ini amat berkesan dan masih digunakan sehingga kini kerana nilainya yang tinggi.

3.1 OBJEKTIF SEJARAH LISAN

Objektif kajian ini bertujuan untuk membimbing pengkaji untuk melakukan sesuatu mengikut garis panduan yang benar terutama yang melibatkan perkara atau peristiwa – peristiwa yang tidak pernah diketahui masyarakat akan kewujudanya. Antara tujuan penulisan sejarah lisan ini diadakan adalah kerana:

- i. Untuk mengetahui sejarah awal tentang penubuhan ITM.
- ii. Untuk mengetahui lebih lanjut tentang pendidikan kajian sains perpustakaan pada tahun 1968 sehingga 1978.
- iii. Untuk merekodkan dan membukukan peristiwa dan kisah kejayaan tokoh sebagai alumni sains perpustakaan, ITM.

3.2 KEPENTINGAN SEJARAH LISAN

Bahagian ini memperincikan secara jelas impak kajian dan menjelaskan apakah faedah-faedah daripada hasil kajian kepada organisasi, masyarakat, negara, agensi berkaitan dan perkembangan ilmu dalam bidang yang dikaji. UPSI, (2018).

3.2.1 FAKULTI

Hasil tinjauan menyatakan sejarah lisan juga mempunyai kepentingan dimana menguatkan lagi hasil sejarah lisan dan mempunyai cabarannya yang tersendiri. Menurut Mohd. Amin Hassan, (1974) kekuatan sejarah ialah apabila kita memperolehi suatu khazanah pengetahuan yang kaya mengenai sejarah kebudayaan Melayu lama. Justeru itu, beliau juga menyatakan bahawa apabila masyarakat boleh menerima konsep tradisi lisan contohnya masyarakat Kongo, percaya akan sejarah yang diceritakan oleh nenek moyang mereka, maka ia menguatkan lagi kepercayaan mereka dengan kaedah tersebut sebagai suatu 'kebenaran sejarah' dan mereka tidak perlu menyusah-nyusahkan diri untuk memikirkan samada perkara itu boleh berlaku atau tidak, manasabah atau sebaliknya, atau sama ada ianya benar-benar berlaku seperti yang dikesahkan dalam tradisi. Selain itu, menurut Nazaruddin, (2001) semasa pendudukan Jepun kesannya dapat dilihat dari segi sosial, ekonomi, dan politik dimana keadaan ketika itu sangat teruk. Fakta ini dikuatkan lagi dengan menggunakan kaedah sejarah lisan dimana menemu bual orang yang mengalami zaman jajahan itu sendiri. Dan maklumat itu dapat dibuktikan melalui penceritaanya. Kekuatan sejarah lisan juga dilihat sebagai pengukuh kepada bahan bertulis dan dapat memperbanyakkan lagi sumber-sumber yang kurang.

Menurut Nadzan (1979/1980) faedah sejarah lisan adalah untuk mengetahui informasi mengenai peristiwa di masa lalu, yang sebelumnya masih ditulis secara general atau umum. Dengan adanya sejarah lisan, maka kisah-kisah tokoh yang tidak tertulis yang terjadi di masa lalu boleh ditulis dan dijadikan rujukan kepada generasi berikutnya. Sudah terang lagi bersuluh, sejarah lisan membantu kita

mengkaji sesuatu peristiwa sejarah yang terjadi secara lebih terperinci terutamanya dalam konteks jasa dan sumbangan tokoh kepada masyarakat dan negara terutamanya dalam topik penyelidikan kajian tokoh Alumni Kajian Sains Perpustakaan daripada fakulti pengajian maklumat di ITM suatu masa dahulu.

Menurut Mohd. Amin Hassan, (1974) tradisi lisan selalu sahaja digunakan sebagai sumber dan bahan untuk mengkaji sejarah ketika zaman klasik. Oleh itu, sejarah lisan dapat kita bukukan dan pamerkan untuk menjadi sumber rujukan kepada para penyelidik daripada 8 organisasi yang lain. Menurut Mahani Musa, (2017) projek pendokumentasian peristiwa sejarah yang dilihat berguna untuk rujukan para penyelidik.

Ini juga dapat memberi faedah kepada penyelidik untuk membuat rujukan hasil dari jasa dan sumbangan tokoh Alumni Sains Perpustakaan yang tidak ternilai terhadap bidang akademik atau kerjaya sejurus dapat menaikkan Nama Sains Perpustakaan di seluruh Malaysia. Menurut Mahani Musa, (2017) kepentingan sejarah lisan ini sama ada untuk tujuan individu atau institusi akan menjadi lebih tertonjol jika ianya dijalankan secara sistematik. Sejarah lisan boleh menyumbang kepada pemantapan pendokumentasi sejarah dan warisan negara.

3.2.2 MASYARAKAT DAN NEGARA

Hasil sejarah lisan juga dapat dipelihara zaman-berzaman kerana nilai sejarahnya yang mahal memaikan peranan penting dalam masyarakat. Menurut Universiti Kebangsaan Malaysia, (2007) rakaman wawancara dengan tokoh-tokoh tertentu yang pernah memainkan peranan yang penting di dalam masyarakat boleh memberi suatu gambaran yang berkesan untuk memahami masa yang lalu itu. Menurut Nadzan (1979/1980), faedah sejarah lisan ini juga dapat mengisi kekosongan dan jurang yang terdapat pada sumber bertulis dengan melakukan penyelidikan menggunakan kaedah lisan. Ini membolehkan kita memperbanyak lagi sejarah lisan untuk meningkatkan lagi koleksi-

koleksi berkaitan negara, pendidikan atau apa sahaja terutamanya di perpustakaan, arkib atau institusi pengajian untuk dijadikan rujukan kepada masyarakat. Menurut Sartono Kartodirdjo, (1991) sejarah merupakan rujukan orang pada masa lalu yang terhasil daripada persoalan yang timbul dan dikemukakan. Sejarah merupakan sebuah cerita tentang peristiwa di masa lampau yang mengungkap fakta apa, siapa, bila, di mana dan menerangkan bagaimana sesuatu peristiwa itu berlaku.

Selain itu, menurut Mohd. Amin Hassan, (1974) juga menyatakan bahawa adalah besar faedahnya jika dalam mengadakan temuramah dan menjalankan sejarah lisan itu kita menanyakan tokoh-tokoh yang kita temuramah itu samada mereka mempunyai sebarang rekod bertulis yang boleh diabadikan bersama-sama ingatan dan kenangan mereka. Rekod-rekod yang demikian, itulah yang akan dapat digunakan oleh kaedah sejarah lisan bagi membuktikan kebenaran atau kepalsuan ingatan dan kenangan tokoh-tokoh itu. Penyataan ini amat penting juga untuk memelihara kualiti sesuatu maklumat dalam perkara yang penting dimana untuk memastikan kesahihan maklumat diberikan ketika bercakap dan dituliskan adalah benar.

Selain itu, faedah sejarah lisan ialah penulisan sejarah menjadi lebih demokratik dan dapat memupuk semangat patriotisme iaitu cinta akan negara jika responden itu seorang tokoh memberi sumbangan kepada negara dalam apa jua bidang secara lansung atau tidak. Menurut RMY, (2015) untuk memupuk semangat patriotisme, projek yang boleh dilaksanakan ialah temubual mengenai sesuatu peristiwa sejarah yang berlaku bagi menghasilkan sejarah lisan, ini dimana pelajar boleh menggunakan kaedah menemu bual tokoh untuk merekod peristiwa tersebut. Sekarang, di Malaysia kita boleh menyelamatkan sejarah dengan menambah kuantiti tradisi lisan daripada bertulis. Menurut Nadzan, (1979) tradisi lisan dapat menyelamatkan keterangan-keterangan sejarah yang akan hilang dan ia juga sebagai pendorong kepada penyelidik untuk membuat penyelidikan ke atas perkara-perkara

yang telah disediakan dengan sumber-sumber lisan dengan lebih semangat dan teliti.

Kita juga dapat lihat faedah sejarah lisan dimana melibatkan komunikasi secara bersemuka atau tidak di antara penyelidik dengan responden. Contohnya, kajian temuramah yang bakal kami jalankan terhadap Alumni ITM. Penemuramah boleh melakukan soal jawab dengan mengajukan soalan terus kepada responden jika maklumat diberikan kurang jelas atau tidak menepati kriteria soalan. Ini menunjukkan hasil penyelidikan adalah asli dan tiada tokok tambah hasil daripada temubual dengan primer. Menurut Abdul Rahman, (1996) Sumber sejarah lisan dianggap sebagai sumber primer yang didapati daripada hasil rakaman perbualan yang dibuat melalui temuramah yang telah dirancang dan direkodkan oleh para penyelidik dan informan.

KAJIAN LITERATUR

4.0 KAJIAN LITERATUR

Tinjauan literatur merupakan penulisan yang kritikal dan analitikal tentang penulisan ilmiah yang telah diterbitkan oleh sarjana dan penyelidik tentang topik yang dikaji. Tujuannya adalah untuk menyampaikan kepada pembaca apakah hujah-hujah yang telah digunakan dalam merangka penyelidikan serta membincangkan kekuatan dan kelemahan kajian yang telah dijalankan berkaitan tajuk dan skop kajian ini. Universiti Pendidikan Sultan Idris, (2018).

4.0 TOPIK 1

4.0.1 DEFINISI

Banyak definisi sejarah telah dinyatakan dalam pelbagai sumber bertulis seperti jurnal, buku dan sebagainya sebelum ini antaranya menurut Rozeman Abu Hassan (2004), Louis Starr menyatakan bahawa sejarah lisan adalah penerus kepada proses mengumpul data sejarah setelah hilangnya tradisi penulisan sejarah.

4.0.2 KEBAIKAN

Hasil tinjauan menyatakan sejarah lisan juga mempunyai kepentingan dimana menguatkan lagi hasil sejarah lisan dan mempunyai cabarannya yang tersendiri. Menurut Mohd. Amin Hassan, (1974) kekuatan sejarah ialah apabila kita memperolehi suatu khazanah pengetahuan yang kaya mengenai sejarah kebudayaan Melayu lama. Justeru itu, beliau juga menyatakan bahawa apabila masyarakat boleh menerima konsep tradisi lisan contohnya masyarakat Kongo, percaya akan sejarah yang diceritakan oleh nenek moyang mereka, maka ia menguatkan lagi kepercayaan mereka dengan kaedah tersebut sebagai suatu 'kebenaran sejarah' dan mereka tidak perlu menyusah-nyusahkan diri untuk memikirkan samada perkara itu boleh berlaku atau tidak, manasabah atau sebaliknya, atau sama ada ianya benar-benar berlaku seperti yang dikesahkan dalam tradisi. Selain itu, menurut Nazaruddin, (2001) semasa pendudukan Jepun kesannya dapat dilihat dari segi sosial, ekonomi, dan politik dimana keadaan ketika itu sangat teruk. Fakta ini

dikuatkan lagi dengan menggunakan kaedah sejarah lisan dimana menemu bual orang yang mengalami zaman jajahan itu sendiri. Dan maklumat itu dapat dibuktikan melalui penceritaanya. Kekuatan sejarah lisan juga dilihat sebagai pengukuh kepada bahan bertulis dan dapat memperbanyakkan lagi sumber-sumber yang kurang.

4.0.3 CABARAN

Mohd. Amin Hassan, (1974) juga menyatakan tradisi lisan mempunyai beberapa kelemahan iaitu dimana seorang penyelidik itu perlu terlebih dahulu mendapatkan kepercayaan yang penuh daripada orang-orang yang ingin dikajinya itu; dimana mereka haruslah menjelaskan tujuan pengkajiannya agar masyarakat yang sedang dikajinya itu tidak akan mengesyaki sebarang prasangka buruk tentang tujuan kedatangannya untuk mewawancara. Oleh itu, ia mungkin memakan masa yang lama--sebulan, dua bulan ataupun setahun sehingga penyelidik itu memperoleh pencapaian atau diiktiraf bahawa dia seorang penyelidik atau sejarawan. Beliau juga mengatakan penggunaan pita rakaman membuatkan seseorang tokoh sejarah itu mungkin tidak mahu berterus terang semasa wawancara sekiranya ia mengetahui bahawa segala percakapan dan pendapatnya akan diabadikan ke dalam pita atas sebab-sebab yang sensitif.

Menurut Rozeman Abu Hassan (2004), satu daripada kelemahan yang besar di dalam usaha untuk menulis semula sejarah Malaysia ialah kekurangan sumber-sumber sejarah yang asal. Misalnya bagi sejarah negeri-negeri Melayu. Cuma beberapa negeri sahaja yang mempunyai sumber-sumber asli yang berkaitan dengan perkembangan sejarah negeri tersebut, tetapi itupun hanya terhadap kepada kurun yang ke-19 sahaja. Masalah ini lebih serius kerana di Malaysia tidak terdapat satu tradisi menyimpan catatan harian, menulis dokumen-dokumen yang lain atau menulis riwayat hidup. Masa yang akan diambil untuk menemu bual, menterjemah dan menulis semula transkrip juga adalah panjang. Menurut, Nadzan (1979/1980), perlaksanaan melakukan sesuatu proses

itu memerlukan masa yang panjang. Masa persediaan untuk menemubual berjalan selama satu jam hingga dua puluh jam.

Dengan ini dapat disimpulkan bahawa sejarah lisan dapat memperkayakan lagi tradisi sejarah dan membuktikan kesahihan fakta-fakta yang diberikan oleh seseorang tokoh. Menurut Rozeman Abu Hassan, (2004) sumber lisan ini dapat memperkayakan lagi tradisi lisan kerana sumber lisan dikatakan mempunyai keunikan dan keistimewaan tersendiri berbanding sumber lain. Seterusnya, mengambil masa yang panjang ketika temu ramah sangatlah dialukan dan penting kerana hasil temu bual dapat dinilai dengan mengkaji bukti-bukti daripada sumber-sumber sejarawan atau responden yang pernah diungkapkan atau dituliskan menggenai topik diceritakan itu. Ia juga penting untuk meningkatkan lagi keseronokkan tokoh yang ditemu bual memberi banyak maklumat melalui penceritaanya tanpa menghiraukan sensitiviti kerana bahagian itu boleh ditapis; justeru itu akan memperbanyakkan lagi bukti atau pengisahan yang terjadi ketika itu. Hal ini ni kerana 12 sesetengah tokoh tidak mahu menceritakan kepahitan dalam penceritaanya, oleh itu hasil temu bual akan menjadi sikit dan kurang fakta.

4.1 Topik 2

4.1.1 DEFINISI

Fakulti Pengurusan Maklumat (Kajian Sains Perpustakaan) ditubuhkan dengan matlamat untuk membentuk dan menyelenggarakan rancangan pendidikan sesuai bagi memenuhi keperluan tenaga manusia di Malaysia dalam bidang Sains Perpustakaan dan Maklumat. Institut Teknologi Mara (1993).

4.1.2 KEPENTINGAN

Menurut Institut Teknologi Mara, (1993) Kajian Sains Perpustakaan dan Maklumat merupakan Kajian printis dalam bidang Sains Perpustakaan dan Maklumat di Malaysia yang ditubuhkan pada 1968. Kursus yang ditawarkan adalah merupakan kursus untuk menampung keperluan “External Profesional Examination of The Library Association United Kingdom”.

4.1.3 CABARAN

Menurut Institut Teknologi Mara, (1993) pada tahun 1972 Kursus Diploma Sains Perpustakaan telah diperkenalkan yang merupakan kursus yang berasaskan kurikulum tempatan dan masa pengajian adalah selama 3 tahun. Tahun 1992 adalah merupakan tahun yang bersejarah bagi Kajian ini kerana tempoh pengajian program Diploma Sains Perpustakaan telah pertingkatkan kepada 4 tahun. Adalah diharapkan perlaksanaan program ini akan meningkatkan lagi kualiti dan kewibawaan para graduan dan seterusnya dapat menyumbangkan keperluan guna tenaga dalam bidang Sains Perpustakaan, Sains Maklumat dan serta Pentadbiran Arkib dan Pengurusan Rekod. Daripada kenyataan kajian itu kita dapat melihat bahawa Kajian Sains Perpustakaan dapat meningkatkan lagi kemahiran pelajar dan dapat melaksanakan tugas-tugas dengan penuh dedikasi.

4.1.4 TANGGUNGJAWAB

Kursus ini dapat membantu tenaga pengajar, kakitangan atau pekerja-pekerja perpustakaan memperbaiki lagi urusan melakukan kerja-kerja perpustakaan agar lebih sistematik agar menjadi sumber terbaik untuk penggunanya. Menurut Institut Teknologi Mara (1993), kursus ini telah membimbing pembantu/kerani di perpustakaan untuk mendapat bimbingan mengenai Pengurusan Perpustakaan Pusat Maklumat secara teori dan praktikal. Sebelum berakhirnya 1993, pensyarah-pensyarah di kajian juga ditugaskan untuk membentangkan kertas kerja samada di dalam atau pun di luar negara. Setelah lebih kurang 15 tahun berada di kampus ITM, Jalan Othman, Petaling Jaya, Kajian telah berpindah semula ke Kampus Induk ITM, Shah Alam pada 29 Disember 1993. Pejabat baru Kajian Sains Perpustakaan dan Maklumat di tempatkan di Blok C, Kompleks Tahir Majid, Institut Teknologi MARA, Shah Alam.

TRANSKRIP TEMUBUAL BERSAMA TOKOH

5.0 TRANSKRIP TEMUBUAL BERSAMA TOKOH

SESI 1

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan salam sejahtera. Berikut adalah temubual sejarah lisan sesi pertama mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang tokoh dalam bidang Kajian Sains Perpustakaan. Bersama-sama kami ialah Puan Rihanun Md Samin yang merupakan seorang bekas Penolong Pengarah, Bahagian Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat di Perpustakaan Negara Malaysia [PNM]. Rakaman ini dijalankan pada tarikh tiga puluh [30] November bersamaan dengan hari Isnin pada pukul 11 pagi [11:00am] bertempat di platform [Zoom]. Temubual ini dikendalikan oleh saya, Rabiatul Adawiah Binti Hamid dan juga Shafiena binti Misamardzan Saney. Dengan segala hormatnya temubual dimulakan.

RAH: Okay, baiklah puan, untuk soalan, untuk permulaan kepada temubual ini, kami ingin mengetahui serba sedikit tentang latar belakang puan. Boleh puan ceritakan sedikit tentang diri puan?

RMS: Okay, (pandang tepi) waalaikumsalam warahmatullah wabarakatuh. Okay, nak cerita tu maksudnya saya cerita-cerita ke ataupun Rabiatul tanya, saya jawab? Macam mana?

RAH: Boleh jugak kalau puan nak terus cerita pun okay, tapi kalau puan nak saya tanya satu-satu pun okay jugak.

RMS: Tanya satu-satu lah. Sebab apa, kadang-kadang saya dah ada *point* [isi] (pandang bawah) yang Rabiatul nak tahu, tapi saya tak - tercakap, kan?

RAH: Okay -, baik. Faham (serentak)

RMS: Boleh lah, satu-satu dulu.

RAH: Okay, untuk permulaan, saya ingin mengetahui nama penuh puan, betul kan Puan Rihanun Binti Md Samin?

RMS: Betul.

RAH: Okay puan. Boleh saya tahu apa nama panggilan puan?

RMS: (Bercakap dengan pihak ketiga) (ketawa bersama) *Husband* [Suami] saya lalu lalang kat belakang.

RAH: (Ketawa) Takpe-takpe.

RMS: Apa tu, nama panggilan saya?

RAH: Aah. Kalau orang lain guna ke

RMS: Kawan-kawan ke?

RAH: Boleh jugak, kawan-kawan ke, keluarga ke.

RMS: Kawan-kawan saya panggil saya ANUM.

RAH: Oh, Anum. Okay.

RMS: A-N-U-M

RAH: Okay, baiklah. Kalau keluarga pulak?

RMS: Keluarga pun panggil (berfikir) Anum jugak.

RAH: Oh, sama jugak. (mengangguk) Okay, baiklah. Tapi kami panggil Puan Rihanun je lah eh.

RMS: Boleh.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Okay, baiklah. Okay, soalan seterusnya, kami ingin mengetahui, bilakah tarikh lahir puan?

RMS: (Tangan menggaru pipi sambil mengingat semula) Lahir pada tahun sembilan belas lima puluh dua, lapan [1952, 8] haribulan Mei.

RAH: Lapan Mei sembilan belas lima puluh dua [8 Mei 1952]. Okay (mengangguk).

RMS: Dah tua dah.

RAH: (Tersenyum lebar) Tapi masih nampak cantik lagi, nampak muda lagi.

SMS: Nampak muda (ketawa bersama).

RMS: __ sebab nak *interview* [temuramah] (ketawa bersama) Oh Shafiena. Okay, selamat berkenalan.

RAH: (Ketawa)

SMS: Selamat berkenalan puan (tersenyum sambil menunduk).

RAH: Okay, baik.

RMS: Soalan yang, lain?

RAH: Okay baiklah, seterusnya kami ingin mengetahui di mana tempat lahir puan?

RMS: Saya dilahirkan di Alor Setar, Kedah [Malaysia].

RAH: Oh, dekat Kedoh sana.

RMS: (Ketawa serentak) Orang Kedoh [Kedah] [Malaysia] ni.

RAH: Jauhnya. Okay, seterusnya, siapakah nama ibu dan bapa puan? Boleh kami tahu?

RMS: Mak saya nama Rakanah Binti Haji Sharif.

RAH: Rakanah binti.

RMS: Bapak saya nama Muhamad Samin Bin Talib.

RAH: Okay.

RMS: Nama depa [mereka] ni unik sikit sebab depa ni orang Indonesia.

RAH: Oh, dua-dua lah?

RMS: Ya, orang Indonesia yang datang Malaysia dulu-dolu [dulu-dulu] dulu lama dulu.

RAH: Faham-faham. Okay. Aah, uniklah namanya, cantik jugak.

RMS: Diorang ni, diorang ni orang Indonesia. Jadi kitorang [kami] (tangan menggaru hidung) anak-anak dia ni *first* [pertama] generasi yang – orang Indonesia lah. Tapi dah duduk lama kat sini. Kita dah *Malaysianites* [orang Malaysia].

RAH: Okay, faham. Okay - seterusnya kami ingin mengetahui apakah hobi puan ketika waktunya terluang? Apa yang puan selalu lakukan?

RMS: (Berfikir) Hobi masa sekarang?

RAH: Boleh jugak.

RMS: Masa sekarang?

SMS: (Mengangguk)

RAH: Aah.

RMS: Okay. Saya ni orang dah pencen. *So* [jadi] hobi saya, (berfikir) nak kata hobi ke apa ke, tapi saya suka *animals* [binatang-binatang].

RAH: Oh *animals* [binatang-binatang].

RMS: Suka kucing, anjing, *monkey* [monyet] semua.

RAH: Oh.

RMS: So saya nanti bela diorang lah bagi makan, cuci-cuci tempat dia.

RAH: Oh sama. Saya pun suka kucing jugak. Suka sebab rasa macam ada peneman.

RMS: Suka.

RAH: Aah

RMS: Kan, tulah ikon saya kan kucing kan. (Mengangguk). Ikon saya kucing

RAH: Aah, (mengangguk) betul.

RMS: Itu namanya *Fluffy*.

RAH: *Fluffy*. Comel.

SMS: Oh, *Fluffy*.

RMS: Tapi saya - ada (berfikir) tujuh [7].

RAH: Oh, tujuh [7].

RMS: Dua [2] yang bulu panjang. Yang lain-lain semua tu bulu pendek. Depa *strays* [sesat]. Tapi depa datang rumah saya. Saya _ lah.

RAH: Oh okay. *So* [jadi], bukan ambik dari mana-mana lah? Kucing datang lah?

RMS: Yes [ya].

RAH: Okay. Faham-faham (mengangguk). Okay seterusnya, boleh kami tahu apakah cita-cita puan semasa kecil? Selalu kan kita ada banyak cita-cita waktu kecil (ketawa).

RMS: Betul. Sekejap itu, sekejap ini kan.

RAH: Betul.

RMS: Dulu-dulu masa kecil, saya memang agaknya daripada dulu dah suka binatang kan (mengangguk). Jadi bila saya besar tu saya rasa nak jadi *vets* [*veterinarian*] [doktor haiwan] lah.

RAH: Oh *veterinarian* [doktor haiwan].

RMS: Doktor - *veterinarian* [doktor haiwan] kan.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Aah.

RMS: Lepastu bila -, kan kita muda-muda sekejap itu, sekejap ini kan. Lepastu teringin nak jadi *pilot* [juruterbang]. (Ketawa besar) Tapi yang pastinya, apa tu, kesukaan kegemaran pada *animals* [binatang-binatang] tu tetap _

RAH: Tetap ada.

RMS: *Pilot* [juruterbang] tu kiranya dah *cancel* [batal] dah (menggeleng).

Rabiatul: (Ketawa). Faham. Pilot [juruterbang], doktor dulu semua rasa macam nak jadi (reaksi tangan) tu kan.

RMS: Oh, (menggeleng) tak tahu macam mana jadi *librarian* [pustawakan].

RAH: Tu lah, kita tak tahu apa yang jadi kan.

RMS: Ye, pengalaman hidup tu kan. Hai Shafiena.

SMS: Okay, saya nak tahu pasal keluarga puan. Ya– hai.

RMS: Keluarga saya?

SMS: Saya nak tahu pasal keluarga puan. Ya -

RMS: Kitorang adik beradik lapan [8] orang.

SMS: Okay, di mana tem-- (serentak)

RMS: Adik beradik lapan [8] orang.

SMS: Okay.

RMS: Saya yang ke-lapan [8].

SMS: Okay.

RAH: Oh, anak bongsu.

RMS: Ye. Tetapi dua (berfikir) masa kecilnya (menggaru hidung). Sat na [Sekejap ya]. Ada yang meninggal dua [2] (menunjukkan dua jari) So [jadi], jadi-- yang hidup enam [6].

RAH: Oh, faham. Masa kecil lah.

SMS: Okay, saya

RMS: Okay -

SMS: Nak tahu di mana tempat puan dibesarkan?

RMS: Oh, (berfikir) dibesarkan di Aloq Staq [Alor Setar] [Malaysia] lah.

RAH: Aloq Staq [Alor Setar] [Malaysia] jugak [ketawa].

RMS: Di Aloq Setaq [Alor Setar] [Malaysia].

RAH: Memang belajar dekat Alor Setar [Malaysia] lah? Sekolah dulu pun kat situ jugak?

RMS: Betul -. Belajar semua di Alor Setar [Malaysia]. Bila dah habis Tingkatan Lima, masuk UiTM [Universiti Teknologi Mara]. *First* [pertama] *time* [waktu] lah sampai kat KL [Kuala Lumpur] [Malaysia].

SMS: Oh (mengangguk).

RAH: Oh, okay – (mengangguk).

RMS: (Memandang tepi sambil tersenyum).

SMS: Okay, adakah puan tinggal bersama keluarga, sekarang?

RMS: Sekarang ni?

SMS: (Mengangguk).

RMS: Sekarang ni, yes [ya] (mengangguk). Saya memang dah berkeluarga. Ada suami, ada anak. Ada cucu, dan ___ dan anjing.

RAH: (Ketawa)

SMS: (Mengangguk)

RMS: Dan *monkeys* [monyet-monyet].

RAH: Oh.

SMS: Okay (ketawa).

RMS: (Tersenyum lebar)

RAH: Semua tu puan letak dalam *cage* [sangkar] ke? Dalam sangkar ke? Kalau macam kucing-- (serentak).

RMS: Tak -. No --- [tidak] (menggeleng).

RAH: Memang biar je lah (reaksi tangan).

RMS: Yes [ya] (mengangguk), diorang [mereka] semua kucing saya dalam rumah.

They are free roaming [Mereka boleh merayau dengan percuma]. Tidur pun dengan kitorang [kami].

RAH: Best [seronok] nya kucing-kucing-- (serentak)

RMS: [Menggeleng] *I don't believe* [saya tak percaya] [menggeleng] binatang letak dalam *cage* [sangkar]. Kesian diorang.

RAH: Betul (mengangguk). Kalau saya, saya pun biar je. Saya tak pernah ada sangkar. Biar saje.

RMS: Betul – (mengangguk).

RAH: Untuk soalan seterusnya, kami akan menyentuh pula tentang pasangan dan anak puan. Boleh saya tahu, siapakah nama suami puan?

RMS: Nama suami saya Dr. Aziz Bin Sulaiman.

RAH: Dr. Aziz Bin Sulaiman. Kalau tak silap saya-- (serentak)

RMS: Pastu nama anak?

RAH: Betul (ketawa). Nanti dulu. Berapa umur suami puan?

RMS: Sekarang? Dia tujuh puluh satu [71].

RAH: Tujuh puluh satu [71]. (Berfikir). Beza dengan puan tiga [3] tahun la kan?

RMS: Betul (mengangguk)

RAH: Okay.

RMS: (Ketawa).

RAH: Okay, lepastu boleh saya tahu bilakah puan berkahwin? Tahun berapa dan masa tu umur puan, umur puan berapa?

RMS: (Berfikir). Tahun– tujuh puluh sembilan [79].

RAH: Sembilan belas tujuh puluh sembilan [1979].

RMS: Tujuh puluh sembilan, masa tu umur saya (berfikir) dua puluh tujuh [27].

RAH: Oh. Dua puluh tujuh [27] (mengangguk)

RMS: Oh. Rabiatul umur berapa?

RAH: Dua puluh dua [22]. Kami dua puluh dua [22].

RMS: Adoi hai, (ketawa). Elok dah kahwin.

RAH & SMS: (Ketawa)

RAH: Lambat lagi.

SMS: (Menggeleng) Lambat lagi.

RAH: Okay -. Untuk soalan seterusnya, kami nak puan ceritakan sedikit macam mana puan boleh berjumpa dengan suami puan?

RMS: (Teruja) Cerita ye? Cerita nya - panjang.

RAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Masa– muda-muda dulu, kitorang ni kira orang muda lah kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Jadi bila kawan-kawan ajak pergi *birthday party* [parti hari lahir]. Ada kawan tu, dia buat *birthday party* [parti hari lahir]. Jadi dia jemput saya, saya pun pergi. Pastu, suami saya pun dijemput. Jumpa kat situ lah. Parti-parti, *dancing-dancing* [menari-menari], makan-makan, minum-minum. Pastu [lepas],

dari pada situ kitorang terus berkawan lah. Saya berkawan dengan dia sepuluh [10] tahun lebih, baru kahwin.

RAH: Oh, lama jugak. Sepuluh [10] tahun. (Ketawa)

SMS: (Mengangguk sambil tersenyum) Wah, ye.

RMS: Sebab – (berfikir). Dia lebih tua daripada saya. Dia kerja. Lepas kerja tu, dia melanjutkan pelajaran kat universiti.

RAH: (Mengangguk) Oh.

RMS: Jadi kitorang sambung apa orang kata tu, persahabatan tu melalui surat lah.

RAH: Oh, unik (teruja).

RMS: Lepastu, lepas dia balik, dia *graduate* [siswazah], baru kitorang kahwin. Sebab mak bapak saya kata, kena kerja dulu baru boleh kahwin.

RAH: (Mengangguk) Betul tu.

RMS: Kan.

RAH: Kena ada duit dulu (ketawa).

SMS: (Mengangguk).

RMS: Betul-- (serentak).

RAH: Tapi kira lambat jugak lah kan, puan berkahwin?

RMS: Aah.

RAH: Sebab selalunya kan. Aah, macam orang dulu kan (serentak).

RMS: Aah.

RAH: Macam mak saya pun kahwin awal jugak. Tapi, *still* [masih] okay lah.

RMS: Aah. Ada, dia macam ada satu *trend* [tren] (berfikir). Ada masa-masa dulu, ramai yang kahwin muda.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Ada yang kahwin belasan tahun, macam ada kawan saya sekolah, dekat lepas Tingkatan Lima [5], terus kahwin. Lepastu - *trend* [tren] dia dah berubah sikit. Orang agak lewat sikit. Sekarang ni dah cepat balik.

RAH: (Ketawa).

RMS: Orang dah kahwin muda sekarang, kan?

SMS: (Mengangguk).

RAH: Aah. Berubah-ubah.

RMS: Jadi, dia balik pada _ lah.

RAH: Tahu takpe. Okay -. So [jadi], puan berjumpa suami puan dekat parti, dekat ni lah kan, majlis lah kan?

RMS: (Mengangguk). Masa tu saya masih sekolah lagi tu. tingkatan berapa eh.

RAH: Oh.

RMS: Lepastu kita ada macam (berfikir) *speech day* [hari ucapan] apa. Hari ucapan kan?

RAH: Aah (mengangguk).

RMS: Dia datang dengan kawan-kawan dia. Macam tu lah. Kira *Form Five* [5] [Tingkatan Lima [5]] macam tu dah ada *boyfriend* [teman lelaki] dah. (Ketawa bersama).

RAH: Takpe. Akhirnya kahwin jugak kan.

SMS: (Mengangguk).

RMS: Iyelah, jodoh eh.

RAH: Betul (Mengangguk). Okay baiklah, seterusnya Fiena akan sambung pula (tersengih).

RMS: Okay.

SMS: Okay, saya akan tanya, berapa bilangan anak puan?

RMS: Oh -, anak saya. Saya tak ramai anak. Hanya ada satu saje. Satu je, perempuan. Okay, anak saya sorang je.

SMS: Okay.

RMS: Nama dia Siti Sarah Aziz.

RAH: Siti Sarah Aziz.

RMS: Siti Sarah Aziz.

SMS: (Mengangguk) Wah, sedap nama dia.

RMS: Tu lah.

SMS: Okay. Berapa umur anak puan?

RMS: Sekarang (berfikir) anak saya tiga puluh [30].

SMS: Berapa-- (serentak).

RMS: Tiga [3]. Tiga puluh dua [32].

RAH: Tiga puluh dua [32].

RMS: Umurnya tiga puluh dua [32]. Aah, sepuluh– [10] tahun tua daripada Rabiatul.

RAH: (Ketawa) Oh aah la, baru perasan. Aah, betul.

RMS: Cucu, baru [berfikir] dua [2].

RAH: Dua [2].

SMS: Oh, cucu dua [2]. Oh.

RMS: Cucu saya dua [2] orang. Dua-dua perempuan.

RAH: Perempuan jugak.

RMS: Dalam rumah ni semua perempuan. Yang lelaki, hanya suami saya sorang (ketawa besar).

RAH: Takde geng [kumpulan] la dia (ketawa).

RMS: (Ketawa) Takde geng [kumpulan].

RMS & SMS: (Tersenyum)

RAH: Okay.

SMS: Seterusnya, pada Rabiatul.

RAH: Okay. Cucu tadi dah masuk kan. Cucu pulak, umur cucu puan berapa?

RMS: Yang pertama tu dua [2] tahun lebih.

RAH: (Mengangguk). Oh, dua [2] tahun.

RMS: Yang keduanya, baru nak masuk dua [2] bulan.

RAH: Dua [2] bulan. Oh, baru lahir la ni.

RMS: Ye. Itu lah sebok haritu, sebab dia dalam pantang. Jadi tok mami [nenek] dia sebok [sibuk] lah.

SMS: Oh. (Mengangguk)

RAH: Pantang dekat rumah puan la kan?

RMS: Yang *first one* [pertama kali] tu kat rumah saya. *Second one* [kali kedua] tu dia ada pengalaman dah. *So, [jadi] dia-- [serentak]*.

RAH: Buat sendiri.

RMS: Pantang kat rumah dia *and then* [dan seterusnya] ada *confinement lady* [wanita urus pantang] datang *time* [masa] tu.

RAH: Okay, faham. Okay, untuk seterusnya kita akan masuk tentang sejarah pendidikan. Okay, kita sambung pula dekat Shafiena (tersenyum).

RMS: (Membetulkan cermin mata) okay.

SMS: Okay. Boleh puan ceritakan sedikit tentang pendidikan ketika puan masih kecil?

RMS: Okay. Saya masa darjah, sebelum cukup umur lagi, saya dah pergi sekolah sebab kakak saya yang sulung, dia ni cikgu. Jadi saya ikut dia pergi sekolah macam tu. Jadi kalau nak kira, saya mula-mula sekolah, ikut - ye. Belum lagi darjah satu [1] di Sekolah Rendah Kebangsaan Kanchot di Alor Setar lah [Malaysia]. Lepastu, kitorang pindah rumah, saya sambung belajar di Sekolah Kebang, Sekolah Rendah Kebangsaan Sungai Korok Lama [Malaysia]. *Also* [juga] di Alor Setar [Malaysia]. *And then* [dan seterusnya] daripada situ kitorang ambik Peperiksaan *Special Malay* [Bahasa Melayu Istimewa]. Tahun akhir kerajaan ambik pendidikan ambik pelajar daripada darjah tiga [3]. *So* [jadi], darjah tiga [3] saya ambik peperiksaan khas untuk *Special Malay*

[Bahasa Melayu Istimewa]. Di Sekolah- Rendah Sungai Korok Lama tadi [Malaysia]. *And then* [dan seterusnya], sambung ke Sekolah _ Convent Alor Setar [Malaysia]. Itu, masa tu (berfikir) [gangguan bunyi kertas] dia *Special Malay one* [1] [Bahasa Melayu Istimewa satu [1]] dia kata, satu [1] tahun. Lepastu *Special Malay two* [2] [Bahasa Melayu Istimewa dua [2]] [gangguan bunyi kertas]. Lepastu baru *Form One* [1] [Tingkatan Satu [1]]. *Form One* [1] [Tingkatan Satu [1]] ke _ _ macam tu lah. *So*, [jadi] jadi tu yang sekolah – apa tu, sekolah rendah, lepastu di Sekolah _ Convent sampai Tingkatan Lima [5].

RAH: Tingkatan Lima [5].

RMS: Kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Tingkatan Lima [5]. Lepastu ambik peperiksaan *Senior Cambridge* masa tu. *Senior Cambridge* masa tu takde _ lagi. Takde SPM [Sijil Peperiksaan Malaysia]. *So* [jadi], *Senior Cambridge* tahun enam puluh sembilan [69]. Keputusan saya tak berapa cantik. *So*, [jadi] saya sambung lagi satu [1] tahun. Di Sekolah Menengah Jitra [Malaysia]. Okay, satu [1] tahun. [Gangguan bunyi komputer berpanjangan]. Lepastu dapat keputusan yang lebih cantik sikit. Saya masuk Tingkatan Enam [6]. Di Sekolah Menengah Sultanah Asma [Malaysia]. Semuanya kat Alor Setar [Malaysia] eh. Tu lah. Daripada Jalan Othman [Malaysia] tu baru masuk UiTM [Universiti Teknologi Mara].

RAH: Oh, faham. Banyak tukar-tukar sekolah dulu.

RMS: Betul. Mula-mula yang pergi main-main je.

RAH: (Ketawa)

RMS: Ikut kakak kan. Lepastu baru pergi _ _ _.

RAH: (Ketawa sambil mengangguk)

SMS: Macam mana dia peperiksaan tu dinilai masa sekolah dulu? Macam dia ikut gred A, B, C ke macam ataupun satu [1], dua [2], tiga [3] ke?

RMS: Masa sekolah rendah?

SMS: (Mengangguk) Aah. Ikut lah (serentak)

RMS: Sekolah rendah tak perasan sama ada, ada peperiksaan ke tidak. Tapi macam kita daripada darjah satu [1], terus darjah dua [2] darjah tiga [3] macam tu. Tapi masa darjah tiga [3], kementerian kata dia nak bagi peluang tahun tu untuk budak darjah tiga [3]. So [jadi], kita ada peperiksaan khas la. Saya (menggeleng) pun tak ingat macam mana peperiksaan tu. Cikgu kata buat, buat. Tup-tup [tiba-tiba] *pass* [lulus]. Jadi cikgu kata pergi sekolah _ tu. Kita masa tu ikut cikgu cakap kan.

SMS: (Mengangguk). Okay, saya nak tahu pencapaian puan semasa di peringkat sekolah.

RMS: Peringkat sekolah? (Serentak).

SMS: Dalam bidang sukan ke, pelajaran ke.

RMS: (Mencebik) (Menggeleng) Tak minat sukan.

RAH & RMS: (Ketawa)

RMS: Saya tak berapa minat sukan. Takde lah. Orang kata, orang kalau ada apa tu, dia apa orang kata? Sesi jasmani, saya ikut lah. Tapi kan orang main-main aje. Tapi nak kata ambik bahagian dalam sukan tu takdelah. Masa sekolah rendah, takde. Sekolah menengah pun takde. Tapi saya lebih aktif pada kurikulum macam Persatuan Sejarah, Persatuan Muzik.

RAH: Oh (mengangguk). Faham.

SMS: Kalau macam dari segi akademik?

RMS: Maksud Shafiena?

SMS: Macam dalam sukan kan, dia macam sukan peringkat sekolah, peringkat kebangsaan. Kalau dari segi akademik, apa-apa yang puan sertai sampai peringkat sekolah? Eh, daripada peringkat sekolah.

RMS: Akademik?

SMS: (Mengangguk)

RMS: Oh takdelah. Bila *you* [awak] darjah - sekolah rendah, dia tak ada apa-apa. Apa orang kata (berfikir), kurikulum ataupun pencapaian akademik yang macam mana. Tapi kalau macam sekolah menengah, (berfikir) akademik apa ye? Rasa

(menggeleng) takde kot. Maksudnya masuk-- pertandingan tu maksudnya, maksud Shafiena sape?

SMS: Ye, puan?

RMS: Maksud Shafiena sapa dia? Pencapaian akademik. Maksudnya apa?

SMS: (Berfikir) Apa-apa yang puan sertai dalam macam. Apa-apa je dalam bidang akademik. Macam pidato ke, perbahasan ke, apa-apa lah.

RMS: Takde – (menggeleng). Semua tak. Tapi saya lebih kepada _____ koir. Tapi kalau dalam akademik, maksudnya macam berpidato apa tu, takde (menggeleng).

RAH: Okay -, baiklah. Seperti yang puan cakap, puan kan lebih minat kepada muzik-- (serentak).

SMS: (Mengangguk) Baik, puan.

RAH: Muzik, sejarah macam tu. Adakah puan pernah mewakili sekolah dalam pertandingan yang berkenaan dengan muzik atau sejarah ke, koir ke?

RMS: (Berfikir) Oh, koir ada. Satu [1] kita ade, apa orang kata. Jadi koir sekolah lah, satu [1]. Lepastu kita ada pertandingan antara negeri, tapi tahun tu semua saya tak ingat lah kan. Lepastu kita, kumpulan koir kami mewakili negeri Kedah [Malaysia] masa tu dia datang kat datang kat KL [Kuala Lumpur] [Malaysia]. Tapi tak menang apa-apa. _.

RAH: Tapi ada pengalaman la kan untuk berkoir kat tempat lain.

SMS: Koir, ada pengalaman.

RMS: (Tersenyum) Suka menyanyi, suka (serentak).

SMS: Okay seterusnya, Rabiatul.

RAH: Okay.

RMS: Ya.

RAH: Tadi kan puan cakap, puan melanjutkan pelajaran lepas tamat sekolah tu, puan terus masuk UiTM [Universiti Teknologi Mara] kan?

RMS: Yes [ya].

RAH: Okay, masa tu puan umur berapa ye?

SMS: ITM [Institut Teknologi Mara kini dikenali sebagai Universiti Teknologi Mara]

RAH: Ha, ITM.

RMS: Tujuh [7], tahun tujuh puluh [70] umur berapa eh?

RAH: (Berfikir sambil ketawa)

SMS: (Tersenyum)

RMS: Tujuh puluh [70]. Eh jap – tahun enam puluh sembilan [69], (berfikir) se-Senior Cambridge. Tujuh puluh [70] saya masuk Sekolah Menengah Jitra [Malaysia]. Lepastu tujuh puluh satu [72], tujuh puluh dua [72], Tingkatan Enam [6]. So [jadi] lepastu lah tingkatan enam [6], dua [2] tahun kan?

RAH: Aah (mengangguk). Tahun sembilan belas tujuh puluh tiga [1973] ke cane? Ke bukan?

RMS: Tujuh puluh dua [72]–. Dia macam masuk bulan September [9], macam tu kan (menggaru) (serentak).

RAH: Okay -. Okay seterusnya, kami ingin mengetahui apakah kursus-kursus professional lain yang puan pernah pernah ikuti?

RMS: Selain daripada diploma, eh?

RAH: Boleh jugak (serentak).

RMS: Ye?

RAH: Kalau masa diploma pun boleh.

RMS: (Membetulkan kamera) Alamak, tertutup pulak. (Melihat kertas). Masa diploma [gangguan bunyi kertas]. Of course [semestinya] lah. Lepas diploma tu, saya terus kerja kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Bila dah kerja tu, kita ada banyak lah kursus-kursus yang kita ikuti. Yang boss [ketua] hantar, yang kita sendiri pilih nak pergi. So [jadi], ada banyak kursus

lah. Tapi *more of like* [lebih kepada] apa – *Human – Resource* [Sumber Manusia], *maintenance* [penyelenggaraan], *_and then* [dan seterusnya] yang berkaitan dengan kerja. Banyak lah. Saya bukak fail ni. Semalam pergi korek [cungkil/cari] fail nak tengok, sebab apa dah tahu

RAH: (Ketawa)

SMS: (Tersenyum)

RMS: *You all* [awak semua] nak tanya soalan-soalan. Tapi banyak lah. Tapi *more of like* [lebih kepada] kerja-kerja punya, berkaitan dengan kerja. Macam *ISO [International Organization for Standardization]* [Organisasi Antarabangsa untuk Penyeragaman]. Macam mana nak apa tu, kursus induksi nak – *because* [sebab] saya masa masuk u – apa tu, Perpustakaan Negara, [Malaysia] ada masa yang saya ditetapkan di bahagian latihan. So, kita ada kursus induksi, macam-macam lah. Banyak tu (mengangguk).

RAH: Banyak-banyak (tersenyum).

RMS: Rasanya tak perlu ni kan, sebab banyak sangat (serentak).

RAH: Aah, okay-. Betul-betul, takpe (serentak).

RMS: Okay lah (serentak).

RAH: Kami dah dapat info sikit pun dah okay tu.

RMS: Okay.

RAH: Okay, seterusnya sambung kepada Shafiena.

RMS: *Alright* [baiklah].

SMS: Okay, Saya nak tanya, pada pendapat puan, apakah yang dimaksudkan dengan Sains Perpustakaan? (Kini dipanggil Pengurusan Maklumat)

RMS: Okay, saya nak tanya-- (serentak).

SMS: Yang puan tahu-- (serentak).

RMS: Nak tahu dulu, apa yang Shafiena faham dengan Sains Perpustakaan? Sebelum saya jawab, saya tanya Shafiena.

SMS: (Mengangguk) Saya rasa Sains Perpustakaan ni pada zaman dulu lah, sebelum UiTM ditubuhkan, saya rasa dia satu kursus yang ada apa tu [gangguan bunyi loceng rumah] macam ALA [American Library Association] macam kitorang [kami] takde sekarang. Lepastu, dia punya-- (serentak).

RMS: Tak, itu --- bukan maksud saya. Saya tanya pendapat Shafiena, apa yang Shafiena faham dengan kursus Sains Perpustakaan. Kenapa dia dipanggil sains, bukan seni perpustakaan? Itu soalan saya masa saya ada apa eh (berfikir) sesi suai kenal, kita ditanya kenapa dipanggil Sains Perpustakaan? Bukan sains, eh bukan kajian apa ni-- (serentak).

SMS: Sains?

RMS: Aah, kenapa sains? Ha tu, jadi saya jawab ya. Kalau macam Shafiena cakap tu tak betul. Dia jadi sains tu sebab benda yang kita buat tu ada tertentunya, caranya, ada apa tu, prosedurnya. Dia kait tu, kait ni. Dia bukan seni, seni perpustakaan yang macam boleh buat suka hati macam tu, kan?

SMS: (Mengangguk)

RMS: Dia mesti ada dia punya sistem dia. Itu yang jadi Sains Perpustakaan. Okay?

SMS: Okay, puan.

RMS: Yang ALA tu lain cerita. ALA [American Library Association] tu *is* [ialah] kursus *Library Sains* [Sains Perpustakaan] yang pada, sebelum diploma, diorang ada ALA. *So* [jadi], ALA. Tapi depa [mereka] buat di UI-- ITM lah masa tu. Buat di ITM, tapi peperiksaannya apa semua tu *is* [ialah] daripada UK [United Kingdom] [England] lah kan?

SMS: [Mengangguk]. Okay, saya nak tanya pendapat puan, tentang tanggungjawab dengan peranan perpustakaan.

RMS: Sekarang? Tanggungjawab sekarang ke dulu?

SMS: Dulu boleh, sekarang pun boleh (mengangguk). Ikut puan lah.

RMS: (Ketawa). Okay pada masa dulu, Sains Perpustakaan ni kurang, apa orang kata [gangguan bunyi tetikus] di kenali _ oleh ramai orang lah. Diorang [mereka]

lebih memikirkan Sains Perpustakaan tu, yang kerja dekat situ, orang yang macam, yang kerja dia bagi pinjam meminjam je, macam tu kan?

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Tapi saya rasa, peranan orang yang bekerja di perpustakaan lebih pada itu. Sebab apa, bila *part of* [sebahagian] kita punya tugasannya *is* [ialah] kita membeli bahan-bahan, mendapat perolehan, bahan-bahan yang nak diletak di perpustakaan. Jadi itu satu tanggungjawab, bukan setakat nak beli – nak belanja je. Tanggungjawabnya *is* [ialah] kita kena pilih bahan yang kita nak beli tu untuk disesuaikan dengan tempat kita bekerja. Jadi kita sebenarnya menyumbang kepada membina minda. Minda orang, atau pun masyarakat [gangguan bunyi tetikus] tempat kita bekerja. Kalau kita ada banyak jenis-jenis perpustakaan kan?

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Perpustakaan khusus, *special library* [perpustakaan khas], perpustakaan awam, perpustakaan akademik, kan?

SMS: (Mengangguk).

RAH: (Mengangguk). Betul.

RMS: Jadi dia punya, orang kata *client* [pelanggan] nya berbeza la. Kalau *public*, [awam] *then you* [seterusnya awak] kena beli bahan, *you* [kena] sediakan bahan yang sesuai dengan kepelbagaiannya masyarakat yang dinamakan *public* [awam] tu. Kan. *So you* [jadi awak] tu satu tanggungjawab. *You* [awak] tak *simply go* [pergi sahaja] pergi ke kedai ambik --- _____ masyarakat, kalau *public library* [perpustakaan awam] tempat *you* [awak] kerja ni, apa yang, siapakah yang ramai masyarakat? Adakah *student* [pelajar]? Adakah bangsa Cina? Bangsa Melayu? *So you* [Jadi awak] kena ikut tu. So [jadi], peranan perpustakaan lah untuk menyesuaikan, sebab kita, bila kita beli bahan tu, bahan itu akan diguna, dibaca oleh orang yang jadi *client* [pelanggan] kita. Dan itu yang me-- orang kata apa, membuka minda dia. So [jadi], kalau *public library* [perpustakaan awam] macam tu, *special library* [perpustakaan khas] macam tu jugak. Tapi *different client* [berbeza pelanggan]. Adakah saya menjawab soalan?

SMS: Ya, puan. (Mengangguk).

RMS: (Ketawa) Okay lagi?

SMS: Saya nak tanya, apa pandangan puan tentang perbezaan masa dulu dan masa kini?

RMS: Perbezaan perpustakaan ke? Ke perpus-- perbezaan kursus ke? Yang mana satu?

SMS: Ya-, perbezaan _.

RMS: Perbezaan kursus?

SMS: Perbezaan perpustakaan.

RMS: Oh (serentak).

SMS: Bukan (menggeleng). Perpustakaan.

RMS: Perpustakaan dulu *of course* [semestinya] lah-- (serentak).

SMS: Perbezaan perpustakaan-- (serentak).

RMS: Perpustakaan dulu *of course* [semestinya] lah tak ada orang kata apa yang komputer-komputer, yang canggih-canggih. Dulu kita masih lagi guna apa, kad katalog, kita boleh masih lagi buat *cataloging* [pengkatalogan] *and then* [dan seterusnya] kalau nak cari apa tu, subjek, kena pakai apa, skills *Subject Heading List* yang bukan main tebal tu, ber *volume-volume* [berjilid-jilid]. Aduh se-- (menggeleng) cara lama lah kan. *And then* [dan seterusnya], dia punya perkhidmatan pun terhad macam pinjam meminjam, buat rujukan. Tapi, (berfikir) pada masa saya mulakan kerjaya dulu dekat Perpustakaan Awam Melaka. Mula-mula dekat perpustakaan-- khusus *UMNO* [*United Malays National Organisation*] [Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu]. UMNO Malaysia. Masa tu, orang politik lah dia punya *client* [pelanggan] dia, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Lepastu saya pergi Perpustakaan Awam Melaka [Malaysia], yang itu dia punya itu perpustakaannya ___ kita banyak buat pinjam meminjam _ *and then* [dan seterusnya] kita ada koleksi khas USM [Universiti Sains Malaysia] [Malaysia], dia letak dekat situ. *So*, [jadi] untuk orang yang mengikuti pengajian universiti Dia dah _ kat situ. Lepastu kita, saya lah, kita pergi ke sekolah-sekolah.

[Gangguan bunyi] Pergi bagi apa tu, ceramah, [gangguan bunyi] pengenalan kepada perpustakaan, peruntukan perkhidmatan, *and then* [dan seterusnya] [gangguan bunyi tetikus] berkenaan jugak dengan kerjaya kalau dinamakan _____. Perpustakaan masa dulu terhad kepada benda-benda yang _____. Semua yang kita buat adalah manual (ketawa).

SMS: (Mengangguk). Betul-betul. Okay, saya pada Rabiatul.

RAH: Okay, baiklah puan. Seterusnya saya nak bertanya pulak tentang ITM. Apakah yang puan tahu serba sedikit tentang ITM pada mula dia ditubuhkan. Ataupun pada masa sekarang? Apa yang ITM tawarkan ke, mengikut pengetahuan puan.

RMS: Ini berkaitan dengan Sains Perpustakaan ke ataupun *general* [umum]?

RAH: General [umum].

RMS: Okay. Kalau dulu-dulu-- (serentak)

SMS: General [umum]-- (serentak).

RMS: Dulu-dulu ITM [Malaysia] tu kiranya (berfikir) orang kata apa, bukan *first choice* [pilihan pertama] lah, kan? Kalau macam *student* [pelajar] yang masuk kat situ, kan kita lebih kepada bumiputera kan, takde bangsa asing kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Itu peluang untuk pelajar-pelajar yang tak dapat masuk universiti ataupun yang tak dapat kelulusan yang cemerlang. Diorang kira *second choice* [pilihan kedua] tu *it is* [ialah] ITM [Malaysia] lah. Dia bukan (menggeleng) *first choice* [pilihan pertama] tau. Yang mana pergi universiti tu pergi lah. Tapi yang mana yang lebih-lebih tu diorang masuk UiTM [Malaysia], ITM [Malaysia] masa tu. *So* [jadi], itu beza dia lah. Tapi sekarang ni ITM [Malaysia] dah jadi, orang kata apa rebutan, *or* [atau] yang masuk tu bukan lagi yang macam apa tu-dapat apa tu- pencapaian yang tak berapa baik. Semua yang lebih baik, cemerlang. Tinggal lagi tak masuk unviersiti saje ataupun pilihan mereka untuk mengikuti kursus yang ada di UiTM [Malaysia] kan?

RAH: (Mengangguk). Betul-betul. Lagipun-- (serentak).

RMS: Lagi pulak, lagi satu, ha lagi satu (memandang atas sambil berfikir) ITM [Malaysia] dulu-dulu *of course* [semestinya] lah da- dari segi bangunan, kemudahan, makan minum, pensyarah ada banyak beza lah, kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Macam dulu pensyarah tak ada sangat yang ada *PhD [Doctor of Philosophy]* [Doktor Falsafah]. Sekarang UiTM dah ramai pensyarah-pensyarah yang berkelayakan yang *_ PhD [Doctor of Philosophy]*. Dulu jarang, kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Macam bilangan pun, *of course* [semestinya] lah, sekarang dah ramai. Dulu-dulu tak ramai, kenal semua *lecturer* [pensyarah] kan. Tu lah yang paling ketara saya rasa, *of course* [semestinya] lah kursus-kursus yang ditawarkan pun dah banyak, ada pelbagai kan. Dulu terhad.

SMS: (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk). Betul. Boleh ke saya tahu, kalau yang puan i-- puan ingat lah, kursus-kursus apa lagi yang ditawarkan masa puan mula-mula masuk dulu?

RMS: Okay, masa saya masuk dulu, kita orang – ni kan kelulusan *HSC [Higher School Certificate]* [Sijil Tinggi Persekolahan]. Sebab ada dua [2] kursus yang kemasukannya diperlukan *HSC [Higher School Certificate]* [Sijil Tinggi Persekolahan]. Satu [1] is *Mass Communication* [Komunikasi Massa], satu [1] lagi *Library Science* [Sains Perpustakaan]. Yang lain-lain tu SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] lah, kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Kursus yang saya tahu, *of course* [semestinya] yang *HSC [Higher School Ceritifcate]* [Sijil Tinggi Persekolahan], *Masscom [Mass Communication]* [Komunikasi Massa] dengan *Library Science* [Sains Perpustakaan]. Yang, kursus yang lain tu, yang kemasukan dia SPM atau *_* macam perhutanan, bio - apa, biologi? Apa lagi, sains- apa eh, semua-semua lah. Perhutanan, Sains Mikrobiologi - sebab ada ramai yang duduk dengan kawan kita ramai mikrobiologi. Sains pema--, di- diet pemakanan. *I- don't know* [saya tak ingat] tak ingat dah nama-nama dia. Tapi banyak-banyak sains lah.

RAH: (Mengangguk). Okay-okay, faham.

RMS: Yang *art and* [seni dan] – (menggeleng). *Fine Art* [Seni Halus] tu banyak lah (ketawa).

RAH: Banyak jugak lah. (Serentak).

RMS: Okay (tersenyum).

RAH: Sekarang pun lagi banyak kan kursus yang ditawarkan dekat ITM (mengangguk).

RMS: Betul. Dia punya bangunan pun sekarang dah banyak (serentak) Dah --,

RAH: Betul.

RMS: Dah besar-besar sekarang, dan bukan setakat di Shah Alam [Malaysia] saja.
Dah ada di cawangan-cawangan kan?

RAH: Ya, betul (serentak).

RMS: Masa dulu semua, masa saya mula-mula masuk, kitorang duduk di ho- hostel Seksyen 17 [Malaysia]. Lepastu naik bas, pergi belajar di Jalan Othman [Malaysia]. Lepastu baru tukar bila kampus di Shah Alam [Malaysia] dah siap, baru kitorang pindah ke Shah Alam [Malaysia]. Itu saja lah yang ada, tapi sekarang cawangan dah banyak UiTM [Malaysia] kan?

RAH: (Mengangguk). Betul-betul. Sekarang cawangan – macam dekat setiap negeri pun dah ada kampus UiTM [Malaysia].

RMS: Betul (mengangguk). Ya.

RAH: Okay, tadi kan puan ada cakap yang puan -- untuk pergi UiTM [Malaysia] kena naik bas, kan daripada hostel dekat Seksyen 17 [Malaysia].

RMS: (Mengangguk)

RAH: Kalau bas tu disediakan oleh UiTM [Malaysia] ke?

RMS: (Mengangguk). Disediakan. Tapi bas tak banyak dan bas tu pun, dia punya kekerapan dia pun tak kerap. Jadi (ketawa besar) ceritanya selalu depa [mereka] *rush* [tergesa-gesa] tau.

RAH: (Ketawa)

RMS: Tak beratur langsung, *rush* [tergesa-gesa]. Ya Allah, orang kata kenapa lah--.

Sebab apa, diorang takut kalau tak dapat naik, tak dapat tempat duduk ataupun *miss class* [terlepas kelas] tau. Bas tu tak da -- tak disediakan dengan kekerapan yang ni --. So, [jadi] kitorang berebut lah. *Not very nice side* [sisi yang tidak baik] lah, macam tu kan?

RAH: (Mengangguk). Betul-betul.

RMS: (Ketawa)

RAH: Okay -. Untuk soalan seterusnya, saya nak tanya (reaksi tangan). Puan mula-mula masuk dekat ITM ni sebab apa? Sebab minat ke atau bukan? Ke sebab ini yang _ (serentak).

RMS: Ha itu lah. Nak ceritakan -, sebab kita ni kan, kan saya kata mula-mula kan, kita ni ada *HSC* [*Higher School Certificate*] [Sijil Tinggi Persekolahan], tak dapat masuk universiti. Jadi kita rasa (berfikir) apa tu, rugi lah. Kalau macam *HSC* [*Higher School Certificate*] [Sijil Tinggi Persekolahan] kita tu tak digunakan kan?

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Kita masuk *Library Science* [Sains Perpustakaan]. Sebab kemasukan dalam kursus *Library Science* [Sains Perpustakaan], mesti melalui --, dengan *HSC* [*Higher School Certificate*] [Sijil Tinggi Persekolahan]. Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia kan? So [jadi], pada masa tu bukan minat sangat. Sebab masa tu nak gunakan semaksima yang boleh, kelulusan yang ada. Sebab tak boleh masuk universiti (ketawa).

RAH: (Mengangguk). Okay-okay faham. Untuk soalan seterusnya, saya akan bagi kepada Shafiena pula.

SMS: Okay, saya nak tanya bagaimana sesi pembelajaran puan, dari segi bangunan dan kemudahan di universiti, ketika itu?

RMS: Saya masuk UiTM [Malaysia] tahun berapa eh? Tujuh puluh dua [72] (melihat kertas) kot. Tujuh puluh [72] macam tu. Masa tu (sedang mengingat) penginapan kitorang di flat. Rumah pangsa yang disewa oleh UiT -, ITM masa tu di Seksyen 17 [Malaysia]. Itu untuk yang pelajar wanita (mengangguk). Ada

jugak pelajar wanita yang ditempatkan di Petaling Jaya [Malaysia]. Ada juga yang lelaki ditempatkan di flat [gangguan bunyi burung], PKNS [Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor] Shah Alam [Malaysia], ha lelaki. *So* [jadi], kita punya, kita yang --, saya boleh ceritakan yang saya punya, apa tu, asrama lah ye (berfikir). Flat, bukan flat, apartment lah. Bukan flat, yang berapa tingkat eh. Tujuh [7] tingkat macam tu. Ada lif. Lepastu dalam tu disediakan macam apa, disediakan *double decker* [katil dua tingkat] kan.

RAH: (Mengangguk)

RMS: *Double decker* [dua tingkat] tu dan macam tepi *double decker* [katil dua tingkat] tu ada lah almari _ untuk kita letak barang-barang kita. Masa saya masuk dulu tu, lepas dah *register* [daftar] (berfikir) apa semua tu kitorang dikatakan boleh pergi ke apa tu – Seksyen 17 [Malaysia]. Apa tu asrama *dorm* [bilik asrama] kat situ. Tapi yang ada kat situ, katil saje. Tilam tak ada, bantal pun kitorang bawa sendiri. *So* [jadi], ada kawan saya daripada Singapura [Singapura], dia (mengingat dalam masa yang lama) apa tu [gangguan bunyi kertas], tak tahu macam mana ye, dia- takde katil, tu saya panggil dia. Saya duduk tingkat *double decker* [kati; dua tingkat] kan, dia duduk di bawah. Katilnya kitorang kena pergi cari dekat tempat yang lain. Lepastu malam-malam angkut, (gangguan bunyi kertas) bawa pergi (tersengih).

RAH: (Tersenyum)

RMS: Apa, gunakan *time* [masa] tu. *So* [jadi], dia tak ada orang kata, disediakan selengkapnya lah. Tapi pandai-pandai sendiri je. Lepastu pun, macam yang *senior-senior* [lebih tua] tu diorang nanti macam main pondok-pondok tau.

RAH: (Reaksi terkejut).

RMS: Letakkan langsir, apa semua tu, buat macam __. *Because it's a dorm* [kerana ianya adalah bilik asrama] takde apa kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Yang lain semua *double decker* [katil dua tingkat]. *So*, [jadi] diorang nak *privacy* [privasi], nak ekslusif sikit sebab dia *senior* [lebih tua]. *S*, [jadi], dia buat lah macam langsir, jadi penghadang _ macam satu bilik kat dia. Tu- yang

pengalaman saya di Seksyen 17 [Malaysia]. Lepastu (berfikir panjang) makan kitorang pergi makan dekat Jalan Othman [Malaysia]. Bila naik bas, pergi Jalan Othman [Malaysia], ikuti kelas lepastu makan dekat situ. Makan macam tu, makan roti tau. Roti (sedang mengingat) cicah macam-macam lah. Kadang-kadang cicah dengan masak kicap. Tapi satu pengalaman saya, (berfikir) sampai sekarang saya tak boleh makan kambing. Sebab kambingnya masak kicap tongkol besar-besar, lepastu bau (membuat reaksi muka tidak suka) kambing betul-betul. Saya tak boleh makan (menggeleng). Sampai sekarang saya tak suka kambing.

RAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Itu – (ketawa) kemudahan, kalau nak katakan lah. Makan disediakan. Tapi tu lah. *And then*, [dan seterusnya], kita tak boleh ambil sendiri. [Gangguan bunyi kucing]. Ada orang yang kan- kantin kan. Dia nanti cedokkan [ambilkan] untuk kita lah. ___. Ada ke itu menjawab soalan, ada lagi ke saya belum *touch* [sentuh]? [Gangguan bunyi kucing].

SMS: (Memandang bawah) Okay saya, nak tanya puan-- (serentak).

RMS: (Memandang tepi bercakap dengan pihak ketiga)

SMS: Bagaimana

RAH: (Ketawa)

SMS: Kemudahan zaman tu dengan zaman sekarang? Kalau puan tengok lah. [Gangguan bunyi kucing].

RMS: (Membuat muka sambil tersenyum) Kalau zaman sekarang, saya meninggalkan ITM [Malaysia] tahun berapa eh (memandang atas sambil berfikir), tahun tujuh puluh [70] *something* [sesuatu] la kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Masa tu, masa di -- Shah Alam tu [Malaysia], agak lebih baik daripada di __ lah. Sebab kita ada (reaksi tangan) setiap tempat, dipanggil apa eh, unit eh, ada, Asrama Seroja [Malaysia], asrama apa-apa nama lagi lah, bunga tu. Ha setiap tempat tu, ada (berfikir) tempat makan. *So* [jadi], kita tak payah lagi naik bas, ke apa ke ___. Kitorang nak cari ke bilik air yang kena sikit lah, kan?

RAH: (Mengangguk dan tersenyum)

RMS: Tapi kalau *you* [awak] kata sekarang, (berfikir). Saya tak tahu, tapi sekarang lebih baik daripada zaman saya, kan. Makan pun sedap, ada bilik, ada disediakan kemudahan, kan. Lama (menggeleng) saya tak pergi, saya tak tahu macam mana keadaan sekarang.

RAH & SMS: (Tersenyum)

RMS: Ye, Shafiena?

SMS: Okay, saya nak tanya [gangguan bunyi kertas] pasal Kajian Sains Perpustakaan pulak. Siapa ketua kajian ketika itu? Ketua kajian.

RMS: *Time* [masa] saya, ketua kajian, nama dia Puan Morlina ___. Ha dia ni India. India. (Berfikir panjang). Kita ada *lecturer* [pensyarah] [gangguan bunyi kertas] yang daripada pelbagai bangsa dan negara. Macam dia, daripada India [India]. Tapi tahu la dia pergi __ ke _____ lah. (menggeleng). Tapi masa saya, dia ketua kajian. Itu ketua kajian ___. [Gangguan bunyi hentakan].

SMS: Seterusnya, saya serahkan pada Rabiatul.

RAH: Okay. Baiklah puan, saya sambung. Tadi saya nak bertanya soalan. Yang pasal-- kan puan kata, (reaksi tangan) kalau makanan semua kan, disediakan kan?

RMS: (Mengangguk).

RAH: Tapi (reaksi tangan) dia punya makanan tu, kita kena bayar ke, dah bayar termasuk dalam yuran sekali?

RMS: Rasa saya, dia dah masuk dalam yuran kot. Macam-*time* [masa] saya, dia ada, macam ada bantuan. Saya pun tak tahu macam mana. sama ada isi borang, apa, tapi bantuan, se-setiap bulan kita dibayar macam empat puluh lima [45] Ringgit Malaysia kot. Tapi tak dibayar bulanan lah, dia macam (mengingat) enam [6] bulan sekali dia bayar, macam tu.

RAH: Oh.

RMS: *So*, [jadi] kalau kita makan tu, kiranya makan percuma lah. Semua ditanggung oleh ITM [Malaysia] masa tu.

RAH: (Mengangguk). Okay. Okay -, faham. Okay, seterusnya, saya nak-- (serentak).

SMS: Saya nak tanya-- (serentak).

RAH: Okay.

SMS: Jap-jap, saya nak tanya sedikit. Ketika itu puan ada biasiswa ke atau macam mana dia punya bayaran dia-- (serentak).

RMS: Tak-takde. Takde disebut macam biasiswa. Tapi kita takde (menggeleng) bayar apa-apa. Takde lah katakan macam sekarang ni ada perjanjian khas, isi borang. Ada syarat-syarat tertentu, kan.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Ha, pada masa tu takde (menggeleng). *I think* [saya rasa] sebab masa tu ITM [Malaysia] masih baru. Jadi diorang nak menggalakkan lebih ramai bumiputera untuk belajar di pengajian tinggi kan.

SMS: (Mengangguk).

RMS: Pusat pengajian tinggi. Jadi dia bagi bagai-bagai kemudahan. Tapi *in term of* [dari segi] biasiswa, saya ingat bukan (menggeleng). Takde tersebut macam tu. Tapi kita mendapat bantuan lah, setengah-setengah mendapat bantuan, yang saya kata empat puluh lima [45] Ringgit Malaysia satu bulan tu. Tapi yang lain-lain kita tak bayar.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RAH: Okay, baiklah. Kalau yang bantuan empat puluh lima [45] Ringgit Malaysia tu semua dapat ke? Semua *student* [pelajar] ke dapat?

RMS: Saya rasa tak kot. Saya pun tak pasti. Tapi macam - yang kawan saya dia orang Singapura [Singapura], kan. Mungkin dia tak dapat lah kot. Tak-takde tanya pulak lah. Tapi (memandang tepi) kalau *time* [masa] yang (ketawa kecil) nak terima gaji tu (reaksi tangan), ramai-ramai lah kami yang beratur kan.

RAH: (Ketawa)

RMS: Takde nampak. Yang-katanya *Singaporean* [Orang Singapura] ke apa dia tu .

RAH: Okay-, faham. Okay, untuk soalan-- (serentak).

RMS: Sekarang memang ada biasiswa ya?

RAH: Apa dia, biasiswa?

SMS: Sekarang ada biasiswa-- (mengangguk) (serentak).

RMS: Sekarang ada biasiswa ye? Oh.

SMS: Aah (serentak).

RAH: (Mengangguk).

RMS: Sebab apa, dah terlalu ramai lah tu.

SMS & RAH: Betul (mengangguk).

RAH: Sebab sekarang biasiswa pun ada. Pinjaman pun banyak jugak sekarang, yang disediakan.

RMS: (Mengangguk setuju).

SMS: Yang PTPTN [Perbadanan Tabung Pendidikan Nasional] (serentak).

RMS: Sebab pelajar terlalu ramai. Jadi ITM [Malaysia] tak dapat nak membiayai semua, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Jadi dia tengok pada pencapaian, kedudukan, ekonomi, keluarga, kan.

RAH: (Mengangguk). Betul-betul. Okay baiklah, untuk soalan seterusnya, saya nak tahu pulak, tentang kursus ni. (Reaksi tangan). Apa persepsi, keluarga dan rakan-rakan puan tetang kursus Kajian Sains Perpustakaan ini?

RMS: Persepsi keluarga eh?

RAH: (Mengangguk setuju).

RMS: Keluarga saya ni, dia bukan datang daripada keluarga yang berada. Jadi mereka, orang kata apa (berfikir) macam kais pagi, makan pagi macam kurang lah sikit ilmu pasal, apa tu sains perpustakaan. Bila saya pilih Sains Perpustakaan tu, diorang pun ok aje. Takdelah tanya, "Eh kenapa", "Apa tu" takde. Jadi nak kata persepsi tu tak tahu lah. Lebih pada saya punya pilihan. Kalau yang masyarakat lain tu, saya ingat diorang lebih memikirkan perpustakaan, kita kata perpustakaan. Tapi pada diorang masih lagi disebut kepada kutub khanah

[kutub khanah kini dipanggil sebagai perpustakaan]. Dulu-dulu kan orang panggil khutub khanah, dia tak panggil *library* [perpustakaan]. Kalau macam kat sekolah pun, kutub khanah sekolah, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: *Then* [seterusnya], persepsi diorang saya rasa, *it's more like* [ia lebih kepada] tempat orang pergi pinjam meminjam, baca buku. Kalau orang yang kerja kat situ pun, kerjanya cop-cop je. Atau pun susun-susun buku, macam tu je. Takde lebih pada tu. Itu pada masa dulu lah.

RAH: Okay-, faham. Okay, soalan berikutnya, saya nak tahu apa pendapat puan keunikan, Sains Perpustakaan ini? Apa yang uniknya ini berbanding dengan kursus-kursus lain?

RMS: Kursus-kursus lain? Saya rasa tak boleh dibandingkan kot sebab Sains Perpustakaan *is* [ialah] Sains Perpustakaan lah. Dia, kalau katakan kita minat membaca, ha itu salah satu daripada saya punya hobi lah, dulu saya suka membaca. Jadi kalau yang kita suka membaca, kita lebih, orang kata mudah minat kepada Sains Perpustakaan. Sebab kita memikirkan ada banyak bahan, ada banyak ilmu yang kita boleh timba, kan. Walaupun bila kita dah kerja tu, kita takde masa nak membaca semua buku yang ada, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Lebih nak menyiapkan kerja je. Jadi (berfikir) saya tak tahu lah persepsi orang macam mana atau apa istimewanya. Tapi kalau macam saya, saya rasa kita ada macam satu tanggungjawab. Setiap kerjaya ada dia punya, apa orang kata kan, keistimewaan dia, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Pada – saya lah, pada saya. Kita, selain daripada bertugas tu kan, kita sebenarnya mengajar, mendidik kita punya pelanggan untuk mengetahui dengan lebih baik lagi ilmu-ilmu yang ada dalam buku-buku ataupun bahan-bahan audiovisual yang kita sediakan, kita pilih. Kita tak sebarang beli apa saje. Kita pilih, bahan apa yang kita nak sediakan dalam perpustakaan. *So*, [jadi] itu yang uniknya sebab kita sebenarnya mendidik

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Apa tu -, masyarakat ataupun *client* [pelanggan] kita. Itu uniknya. Tapi kalau macam bidang-bidang yang lain, diorang ada *speciality* [keistimewaan] dia pulak. Macam orang yang mikrobiologi, bidang dia, kursus yang itu, ilmunya lebih mendalam dan lebih – lagi uniknya. Jadi saya rasa kita tak boleh nak buat perbandingan [gangguan bunyi tetikus] perpustakaan apa, kursus lain apa. Masing-masing ada dia – punya kekuatan dia dan sumbangan dia pada masyarakat.

RAH: Okay, betul tu. (Serentak).

RMS: Okay dah _ ?

RAH: Betul-betul.

RMS: *So you must not* [awak tak perlu] rasa rendah diri kalau orang kata, “Alah, kursus Sains Perpustakaan aje? Apa tu? Pinjam-pinjam buku ke”. Ha, macam tu, kan. Masih- lagi ada orang yang– fikir macam tu. Tapi saya rasa sekarang Sains Perpustakaan dah lain. Kita *the fingertip* [hujung jari] boleh buat pencarian itu ini apa semua. *So we are* _ [jadi kita adalah _].

RAH: Okay, betul tu puan. Sekarang ni Kajian Sains Perpustakaan dipanggil sa-- Pengurusan Maklumat, tapi still [masih] jugak ada orang rasa macam, kursus ni macam kursus yang biasa saja. Kita kena membaca sahaja. Masih ada membuat perbandingan macam tu.

RMS: Itu lah, kita lah yang kena, (berfikir) orang kata apa, tukarkan dia punya-- (serentak).

RAH: Persepsi.

RMS: Persepsi dia. Kita kena _ persepsi. Dulu-dulu kalau orang datang *library* [perpustakaan], orang fikirkan yang kerja dekat *library* [perpustakaan] tu makcik-makcik tua, bersanggul. Kerjanya cop-cop yang tak kahwin, semua kan (ketawa bersama). Tapi sekarang-sekarang tengok Rabiatul, Shafiena, *glamour* [menarik] lagi-- (serentak).

RAH: Tak lah. Okay.

RMS: (Membetulkan tudung). Ramai, itu pun jadi tarikan juga tu. Kalau orang nak - datang *library* [perpustakaan], dia tengok, "Oh, orang kerja kat situ lawa-lawa" (ketawa bersama).

RAH: Ya, betul jugak tu, puan. Okay, seterusnya saya nak tanya pulak puan, sejauh manakah pengetahuan puan dalam prospek kerjaya dalam bidang ini?

RMS: Pengetahuan saya, prospeknya, *the sky is the limit* [langit adalah hadnya]. Sekarang dengan teknologi, kita tak terikat kepada cara lama. Kita menggunakan teknologi dan kita mesti *up to date* [terkini] dan setanding dengan lain-lain bidang juga. S, [jadi], macam dulu-dulu, kita nak cari bahan, kita apa eh, guna katalog. Katalog yang kecik-kecik tu, kan-. *And then*, [dan seterusnya] cara pencarian terhad. Sekarang ni dengan komputer apa semua, pencarian lebih mudah, lebih cepat dengan internet semua. Kita punya *searching is by keywords* [pencarian dengan kata kunci]. Takde lagi pakai yang *subject heading* [tajuk pelajaran] yang (menggeleng sambil ketawa), taktau la. Ha, tak ade lagi dah buku-buku tebal macam bantal yang apa _ *subject heading* [tajuk pelajaran] _ dah la mahal, tebal, berat pun ada.

RAH & SMS: (Ketawa).

RMS: *And then* [dan seterusnya], bahasa dia lain. Macam kita orang *library* [perpustakaan] fikir kalau nak cari sekian-sekian cari perkataan ini saja, baru jumpa. Tapi orang awam, dia tak fikir macam tu, kan?

RAH: (Mengangguk). Betul-betul.

RMS: *So*, [jadi] sekarang ni senang. Dengan komputer *you can use by keywords* [awak boleh cari dengan kata kunci]. *Whatever you* [apa sahaja awak] fikir cara yang tu dapat, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Betul. Aah, betul tu puan. Senang je sekarang, cari guna *keywords* [kata kunci] je, cari ka-- (serentak).

RMS: Kan.

RAH: Selain tu nak cari artikel ke, apa ke, semua boleh dapat.

RMS: Betul. Macam sekarang kita *Google*- pun, kan? Kita tak ada pakai *paperwork*, *anything* [kertas kerja, apa sahaja] yang kita teringat kita *just* [cuma] taip *and then whatever* [dan seterusnya apa sahaja] keluar je *keyword* [kata kunci] dia, dia keluar.

RAH: **Betul tu (serentak).**

RMS: *It is very easy* [ianya sangat mudah].

RAH: **Aah, zaman digital kan? (Ketawa)**

RMS: Tu lah.

RAH: **Okay, baik lah. Sekarang ni kita berbalik pada Shafiena pula.**

RMS: Okay, Shafiena.

SMS: **Okay. Saya nak tanya, bilangan kursus yang ditawarkan dalam Kajian Sains Perpu- Perpustakaan ketika itu?**

RMS: Bilangan eh? Nanti saya bukak fail.

RAH: **(Tersenyum lebar).**

RMS: (Melihat fail). Bilangannya tak banyak la Shafiena. Sebab apa tu, kitorang kan *first batch* [kumpulan pertama] yang buat *Library Science* [Sains Perpustakaan]. Sebelumnya tu, senior kita tu buat ALA. So kami, *batch* [kumpulan] yang pertama yang buat apa tu, diploma *Library Science* [Sains Perpustakaan] kan.

RAH & SMS: **(Mengangguk)**

RMS: Ha kursus. Mana dia eh. (Melihat fail). Dia punya, kursus- kursusnya tak banyak dan kita takde *major* - [utama] ke apa ke. Hanya *that certain semester* [sesetengah semester itu] kita macam ada kursus yang ditawarkan. So, [jadi] kita ambik lah, ha [gangguan bunyi kertas] macam ada satu [1] tahun tu, ada kursus komputer sains. Ramai yang takut nak ambik komputer sains pada masa tu sebab kita dok [asyik] fikirkan kalau *you* [awak] komputer sains mesti *you* [awak] mesti pandai matematik semua kan.

RAH & SMS: **(Mengangguk)**

RMS: Takdenya. Masa tu, kitorang belajar komputer sains (ketawa) (reaksi tangan) *is more like* [ia lebih kepada] apa tu, dia punya (ketawa) *one zero zero one* [1001] [satu kosong kosong satu [1001]]. *I don't know what to call it* [saya tak tahu apa nak panggil] lah, tapi yang pakai manual tu, cara dia buat. Sekarang dengan CBS, ISIS lah, dengan apa tu, yang (menepuk dahi sambil mengingat) yang- apa tu lagi, yang, macam *BTLS* [*Basic Tape Library Support*] [Tape Asas Perpustakaan Sokongan] lah apa lah, semua- kan. Ha yang UiTM [Malaysia] apa ha nama? Sistem perpustakaan ke? Ha, semua tu dah- yang terkini. *So*, [jadi], dulu, kursus yang saya tengok 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23. Lebih kurang dua puluh tiga [23], dua puluh dua [22] macam tu lah. Tapi *some of the* [sebahagian daripada kursus] tu *is repetitive* [adalah berulang] macam [gangguan bunyi motor] semester pertama, ada *level* [tahap] lain, semester kedua [2], *level* [tahap] lain macam tu. *So some of the* [jadi sebahagian daripada] nama-nama kursus yang kita ada dulu *is Library Orientation* [Orientasi Perpustakaan]. Kemudian ada *Communication Media and Library* [Media Komunikasi dan Perpustakaan]. Ha ni saya tak ingat apa dia *content* [kandungan] dia. Lagi satu kita ada Sosiologi. *And then* [dan seterusnya] kita ada Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, (melihat fail) *then* [seterusnya] *Communication Media* [Media Komunikasi], *Communication Study* [Kajian Komunikasi], *Organization Knowledge* [Pengetahuan Organisasi], *Library and Society* [Perpustakaan dan Masyarakat], *Reference Information* [Maklumat Rujukan], *Reference Information Storage* [Penyimpanan Maklumat Rujukan], *Collecting Development* [Mengumpul Pembangunan], macam tu lah. *Special Library, Research* [Penyelidikan], Metodologi, *Design and Art Libraries* [Perpustakaan Reka Bentuk dan Seni]. Ha, kursus-kursus macam tu. *S*, [jadi], dalam bilangannya (melihat kertas) ada lah dalam *twenty* [20] *something* [dua puluh [20] macam tu].

RAH & SMS: (Mengangguk).

SMS: Okay, saya nak tanya, daripada banyak-banyak subjek tu, yang kursus tu, puan minat subjek yang mana?

RMS: Minat yang mana eh? (Melihat kertas).

SMS: Ada puan-- (serentak).

RMS: *Design and Art Libraries* [Perpustakaan Reka Bentuk dan Seni] kot. Haa, saya lebih kepada (reaksi tangan) seni-seni gitu (ketawa). Suka *decoration* [dekorasi], suka mereka, ha macam tu.

RAH: Ha, soalan (melihat kertas) tadi kan puan kata subjek yang puan lebih kurang *Design and Art* kan [reka bentuk dan seni]? Macamtu. Tapi-- (serentak).

RMS: (Melihat kertas) *Design and Art in Libraries* [Perpustakaan Reka Bentuk dan Seni].

RAH: Aah. Apa pulak subjek yang kurang diminati oleh puan?

RMS: (Melihat kertas sambil ketawa). Yang tak paling tak suka masa tu *is* [ialah] *Information Storage and Retrieval* [Penyimpanan dan Pengambilan Maklumat]. Sebab *lecturer* [pensyarah] dia garang. (Mendekatkan kamera sambil berbisik) (ketawa bersama).

RAH: Dah agak. Tapi subjeknya senang ke tak? Ke sebab *lecturer* [pensyarah] je

RMS: Bila saya fikir sekarang, senang. Senang aje. Tapi pada masa tu kita dok, orang kata apa, tak pandai. Hingus meleleh lagi, tak pandai. Apa benda ni kan. *So* [jadi], pada kita masa tu susah la, tu yang jadi tak minat tu (ketawa). Tapi bila fikir-fikir sekarang, hak alah, senang je, la.

RAH: Lagi-lagi puan dah bekerja kan, dah ada banyak pengalaman. *So* [jadi], puan dah tahu la benda tu, macam mana nak buat, macam mana nak-- (serentak).

RMS: Betul. Ha, kadang-kadang namanya dan cara penyampaian pensyarah tu buat kita macam rasa, ish susahnya, kan?

RAH: (Mengangguk). Betul.

RMS: Bila jadi susah tu, ada stigma la yang *that was blur, lost* [yang kabur, hilang].

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Kadang sebab pensyarah tu, kalau dia garang ke apa, terus kita *assume* [menganggap] macam susah la subjek ni. Kita terus taknak belajar subjek tu.

RMS: Sama lah macam yang kita nak belajar te --, apa tu, (melihat kertas) komputer, alah saya ingat apa nama kursus tu. Dia tak sebut komputer tapi *it is* [ia adalah] komputer lah. Komputer yang macam dolu-dolu punya tu, ha pada masa tu,

ditawarkan, saya ingat ditawarkan, ada lima [5], enam [6] orang je yang *take that paper* [ambil kertas itu]. Sebab kita dok fikir, ‘‘Eh, kalau ambik komputer, kita kena pandai *maths [mathematics]* [matematik] dulu, baru boleh ambik, kan. Ha macam tu. Ada dia punyakekangan di fikiran kita tu.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Tapi sebenarnya tak payah buat tambah, campur, tolak, bagi apa pun. *It just* [ia cuma] komputer la kan.

RAH: Okay, macam puhan kata tadi macam ada kena buat maths tu semua, sebenarnya dia bukan maths yang macam, zaman sekolah kan, kita kena buat _ macam tu, takde lah kan? (serentak)

RMS: Bukan-bukan (menggeleng) (serentak).

RAH: Sebab kita punya kursus, dia lebih kepada membaca kan? Betul (mengangguk).

RMS: Dia tak susah lah sebenarnya. Tapi (memegang dahi) pada masa tu kita kan muda. *And then* [dan seterusnya] masing-masing dok fikir adoi ape benda ni. Semua (menggeleng) jadi susah. Yang senang jadi susah, kan?

RAH: (Mengangguk). Betul-betul.

RMS: Okay, seterusnya saya nak tanya-- (serentak).

SMS: Saya nak tanya ye.

RAH: Okay (ketawa bersama).

SMS: Saya nak tanya sikit ye. Ada tak puhan pernah ulang, macam maksudnya gagal, repeat [ulang] semula *paper* [kertas] tu?

RMS: Ada – (melihat fail). *Paper* [kertas] yang saya kata *lecturer* [pensyarah] garang tu (ketawa bersama).

RAH: Okay seterusnya saya nak tanya, bagaimana silibus pembelajaran waktu tu?

RMS: Silibus? (Melihat kertas). Tu lah yang saya kata. Silibusnya macam subjek-subjek yang ditawarkan tu macam *Library Orientation* [Orientasi Perpustakaan]. *Library Orientation* [Orientasi Perpustakaan.] pun saya tak ingat, (menggeleng) apa dia *content* [kandungan] dia. *Then* [seterusnya], _

Communication Media and Libraries [Media Komunikasi dan Perpustakaan]. Orang kata lebih kepada asas lah, pengenalan kepada perpustakaan, macam tu. Tak ada yang macam sekarang ni, rasa saya kursus dia, *content* [kandungan] dia lebih padat dan lebih jitu kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha macam-macam lagi. *More on* [lebih kepada] teknologi apa semua. Tapi pada masa dulu, *is more like* [lebih kepada] benda-benda yang manual, yang *basic* [biasa], *talk about library building* [bercakap mengenai bangunan perpustakaan], *library* [perpustakaan] punya *collection development* [pengembangan koleksi] macam tu lah. *And then of course*, [dan seterusnya, semestinya] Sosiologi sebab dia nak _ masyarakat macam mana, reaksi orang macam mana.

SMS: Okay, saya nak tanya tentang (melihat kertas) bagaimana mode pembelajaran ketika itu? Maksudnya major dan minor subjek pada ketika itu.

RMS: (Menggeleng) Takde. Kitorang, *whatever* [apa-apa sahaja] yang *offer* [ditawarkan]--

SMS: Takde (mengangguk).

RMS: *You take it* [awak ambil]. Tapi ada lah *one [1] or two [2]* [satu [1] atau dua [2]] semester, macam ada, macam saya kata tadi ada komputer sains, macam tu. Tapi *is* [ialah] bukan katakan major ke apa ke macam tu lah. Takde– major. Semua mini je (ketawa).

RAH: (Ketawa).

SMS: (Melihat kertas) Okay ada--. Saya nak tanya pasal pencapaian apa-apa lah, macam anugerah ataupun apa-apa pencapaian lain yang diterima, ketika puan belajar atau pun ambik kursus di ITM [Malaysia]?

RMS: Pencapaian apa ye? Takde, kitorang hanya *attend classes* [menghadiri kelas-kelas] macam tu, ada kokurikulum. Kokurikulum pun *student* [pelajar] pandai-pandai main sendiri je lah. Buat persatuan-persatuan ni macam tu je. Tapi *in term of* [dari segi] pencapaian yang lain, [gangguan bunyi] takde apa-apa rasanya.

SMS & RAH: (Mengangguk)

SMS: Boleh saya tahu apa kurikulum puan ketika itu?

RMS: Kurikulum?

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Kokurikulum, maksudnya Shafiena, subjek-subjek yang ditawarkan? Itu lah kurikulum kita. Tapi *content* [kandungan] dia, saya tak ingat dah la. Apa-apa dia kan. Jadi, *of course* [semestinya] lah kalau *we talk about special library*, [kita bercakap mengenai perpustakaan khas] dia cakap lah pasal sekarang ni, apa dia *special library* [perpustakaan khas] tu apa benda, apa fungsinya, siapa *client* [pelanggan] kita. *How did you like to cater you* [bagaimana anda ingin melayani pelanggan anda] punya *work* [kerja] tp *special library* [perpustakaan khas] punya *environment*, *client* [persekitaran, pelanggan] macam tu. *And then*, [dan seterusnya] kita ada jugak *public library* [perpustakaan awam], kita ada *reference and information work* [kerja rujukan dan maklumat], dia ada macam tu. *So*, [jadi] kalau (memegang muka) *you* [awak] kata silibus, *content*, [kandungan] saya tak ingat, tapi lebih kurang macam tu lah. Silibusnya yang macam saya kata tadi, ha kursus-kursus yang ditawarkan, ada saya sebut tadi, kan? Apa dia--. Macam tu lah. Takde lah canggih macam tu, sekarang.

SMS & RAH: (Mengangguk)

SMS: Okay, saya nak tanya pasal fasiliti __ dan juga kemudahan pada pengajaran dan pembelajaran ketika itu. Maksudnya, *lecturer* [pensyarah] guna apa, *student* [pelajar] guna apa masa belajar.

RMS: (Ketawa). Masih lagi cara __ cara lama. Kita --, *lecturer* [pensyarah] cakap aje. Dia pusing __, kita dengar. *Try to take note* [cuba membuat nota] macam tu. (Memandang atas sambil berfikir). Ada ke *overhead projector* [projektor overhed]. Ada kot *overhead projector* [projektor overhed]. Tapi- *not many* [tak banyak] kot. Lebih pada pensyarah lah. _____. Saya tak perasan lah, ada tak *overhead projector* [projektor overhed]. _____ lah. Dia ada yang *lecturer* [pensyarah] yang tak __ menarik. Atau pun dia pandai menarik perhatian kami. Ha jadi – seronok lah. Ada kalanya, *lecturer* [pensyarah] tu asyik pegang

pen aje, dia tunduk je, ha. Kami pun tidur lah macam tu. *So [jadi]*, dia tak ada kepelbagaian cara lain.

SMS & RAH: (Ketawa & mengangguk).

RMS: Untuk orang kata apa, mempelbagaikan cara pembelajaran dan pengajaran.
Sekarang dah canggih kan.

RAH: (Mengangguk).

SMS: Adakah _ -- (serentak).

RMS: Ada ___ (Batuk kecil).

SMS: Penggunaan komputer ada kan, puan? _ komputer-- (serentak).

RMS: Penggunaan komputer dalam *classroom* [bilik darjah]?

SMS: (Mengangguk).

RMS: Dalam *classroom* [bilik darjah] ke?

SMS: Untuk buat kerja ke? Ha (Mengangguk).

RMS: (Batuk kecil). Takde - (menggeleng). Masatu takde. Kitorang kalau nak apa-apa pun, (menggaru dahi) tulis tangan je. Kalau ada *assignment* [tugasan] pun tulis tangan je.

SMS: Oh (mengangguk).

RMS: Takde pakai *words* [perkataan] ke dulu-dulu *words perfect* [perkataan sempurna] kan?

SMS: (Mengangguk).

RMS: Dia ada *words* [perkataan] kan. *That-one very much later* [itu kemudian]. Kalau *assignment* [tugasan] kitorang, *we usually* [kami kebiasaannya] tulis tangan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

SMS: Okay seterusnya., saya serahkan kepada Rabiatul.

RAH: Okay baiklah puan. Sebelum ni kan--. Tadi kan puan cakap kalau macam buat *assignment* [tugasan] ke apa kan, kena tulis tangan. Macam kita kan sekarang ada *Microsoft Words, Microsoft Powerpoint*. S, [jadi], senang buat la da- dari situ.

Maknanya kalau buat research [penyelidikan] kalau waktu dulu, kalau untuk assignment [tugasan] lah memang cari dekat library [perpustakaan] saje ke? Sebab kan, takde komputer lagi, kan? Buku-buku-- (serentak).

RMS: Kalau buat *research*, *of course* [penyelidikan, sudah tentu] lah kita pergi *library* [perpustakaan], cari buku *reference* [rujukan] salin-salin apa semua tu *and copy* [dan salin], bubuh [letak] dekat dalam kita punya *assignment* [tugasan] ___. Kalau ada gambar, pergi lah ambik gambar, kamera, tampal kat situ. Macam kalau macam *special* [khas], *let me see* [biar saya tengok] subjek mana eh. *Special library* [perpustakaan khas] kot-. Saya buat *special library* [perpustakaan khas] untuk Orang Asli [orang asal]. So [jadi], kita pergi lah ke tempat-tempat Orang Asli semua. Jumpa masyarakat situ. *And then* [dan seterusnya] tengok bilik bacaan depa kalau ada, kalau takde pun, ___. Lepastu kalau ada gambar-gambar, *we put on the photograph* [kami letakkan gambar itu] lah, tampil la kat situ. So [jadi], takde komputer apa semua (menggeleng).

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *And then* [dan seterusnya] dalam *library* [perpustakaan] (berfikir sambil memegang muka), ada ke komputer? Mungkin terhad kot kat- dalam – untuk, orang kata apa. Pegawai yang bekerja di __ *of course* [sudah tentu] lah. (Temubual tersebut dalam tempoh tujuh [7] saat).

RAH: (Mengangguk). Okay, betul tu.

SMS: Boleh saya tahu kat mana yang, tempat Orang Asli puan buat, kerja tu?

RMS: (Mata melilau sedang berfikir). Orang Asli kalau tak silap saya Bukit Lanjan kot [Malaysia], Bukit Lanjan [Malaysia]. *Let see* [mari lihat] ye, *where is* [di mana] Bukit Lanjan (memandang siling sambil berfikir). Atas pada sekarang ni Damansara Utama [Malaysia]. Kat mana eh, dah lupa dah (menggeleng). Se- sebelah, atas sikit antara Taman Tun Hulu [Malaysia] (reaksi tangan). Tempat tu dah lain lah (mengerutkan muka). Saya pun tak tahu dah mana dah sekarang ni Bukit Lanjan [Malaysia] tu. Tapi nama tempat tu Bukit Lanjan [Malaysia] lah.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Okay, mungkin jugak nama tu bertukar ke sekarang.

RMS: Mungkin-mungkin. *Of course* [semestinya] lah, apa tu, masyarakat tu pun, dia lebih maju daripada sekar--, daripada dulu lah kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Macam dulu tu, nampak diorang macam-macam kekurangan.

RAH: (Mengangguk) Betul-betul. Selain, apa, puan punya kerja luar dekat tempat Orang Asli tu, ada ke *assignment-assignment* [tugasan-tugasan] lain yang melibatkan kerja luar jugak, kat tempat lain ke? Yang puan kena keluar daripada UiTM, ITM [Malaysia].

RMS: (Berfikir panjang). Ada kot. Ada, tapi tak banyak lah. Macam, *mostly* [kebanyakannya] kalau macam, bahan yang kita cari tu, tak ada atau pun tak cukup di ITM [Malaysia], *then we go out to other libraries* [dan seterusnya kami keluar ke perpustakaan-perpustakaan lain] cari, macam tu lah. Tapi kalau kata projek-projek yang, apa tu, kena *go out and* [keluar dan] buat apa tu, tak banyak lah. *Just-* [cuma] macam *special library or public library* [perpustakaan khas atau perpustakaan awam] macam tu atau pun *Design Art and Libraries* [Seni Reka dan Perpustakaan]. Itu pun, tak banyak- (menggeleng).

RAH: Okay-okay. Tapi ada jugak lah, kan? Macam sama jugak macam sekarang jugak.

RMS: Ye.

RAH: Okay, seterusnya saya akan masuk pulak --, boleh ke puan ceritakan sedikit tentang peristiwa yang puan tak boleh lupakan masa belajar dalam kursus ini?

RMS: (Ketawa) Ada beberapa (ketawa).

RAH: Ha okay, boleh puan cerita (ketawa bersama).

SMS: Cerita je puan-- (menggeleng) (serentak).

RAH: Aah (serentak).

RMS: Okay. Cerita yang seram dulu eh?

RAH: Oh (reaksi tangan) (ketawa bersama).

RMS: Kan kitorang ni duduk (reaksi tangan) di Shah Alam [Malaysia]. Ha, ape ha (menggaru dahi sambil mengingat semula) Asrama Seroja [Malaysia] ke ape ke namanya. Tapi baru lah (reaksi tangan). Jadi kawasan belakang kami tu masih lagi hutan macam tu, gelap. *So [jadi], bila exam [peperiksaan] ni, of course* [semestinya] lah kitorang ni ada yang pesen [fesyen] tidur siang, jaga malam. Nak belajar, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Sebab selalu bising, kan. Macam-macam pesen lah cara nak belajar. Kebetulan salah sorang kawan saya tu dia ni, dia ni, dia pesen tidur siang, jaga malam. *So [jadi]*, dia pesan dengan kawan dia, “Kalau *you* [awak] nak tidur karang [nanti], *you* [awak] kejutkan *I, I* [saya] nak belajar”. *So [jadi]*, bila dia bangun saje, agaknya badan dia lemah ke, orang (reaksi tangan) orang sebelah *dorm* [bilik asrama] dia tu sudah dok jerit-jerit lah. Dah kena rasuk dengan hantu. Sekali bila dia bangun je, kawan saya (reaksi tangan) yang duduk sebelah ni bangun je, yang hat [dekat] bilik sana tu, singgah, pindah badan dia (batuk). *So [jadi]*, dia melolong lah, menjerit-menjerit lah. Dia jadi harimau kot. Dia jalan merangkak, dia cakap pun suara dia _ _ _ _ _ . *So [jadi]*, tu satu pengalaman lah. *So [jadi]*, jadi kitorang yang, kawan-kawan dia yang sebelah-sebelah tu datang lah nak- tengok dia. Tapi tak pandai nak tolong macam mana kan. Sebab dia jalan, merangkak-rangkak macam harimau. Dia cakap pun suara dia lain. Gerun lah, kan.

RAH: (Mengangguk).

RMS: Sebab tempat tu orang kata keras la.

SMS: (Mengangguk).

RMS: Ada banyak toyol. Sebab sebelah tu (reaksi tangan) dia hutan, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: *So [jadi]*, tu salah satunya. Jadi kitorang pun panggil lah *senior-senior* [orang lama] yang lelaki, tah mana datang, dia dah la jampi serapah dia apa semua tu (mengangguk). Itu saya tengok sendiri kawan saya, dia (berfikir) (reaksi

tangan) cakar almari tu, macam dia nak (reaksi tangan ingin memanjang) memanjang kan.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Kita tak percaya kalau kita tak tengok.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Tapi tu lah jadinya. Tu, bila dia cakap, kat senior yang macam tok bomoh lah sikit (mengangkat bahu) tanya dia, “Kau [engkau] pergi balik _ _”. Jadi dia jawab lah, “Kau balik ke apa, dia lapar ke”. Tu salah satu (menunjukkan satu jari) kiranya. Tapi laginya _, *of course* [semestinya] lah tang [tentang] yang apa masa (menggaru dagu sambil berfikir). Saya tak tahu apa dia, apa dia isu yang kita nak--- (membetulkan kamera), tapi pada masa tu *student-student association* [pelajar-pelajar persatuan] tu kuat lah. *Especially* [terutamanya] dengan sekarang ni kita panggil, dia jadi YB [Yang Berhormat]. Kita panggil apa nama dia (menunduk sambil berfikir). Ibrahim yang orang Kelantan [Malaysia] tu, sape nama dia.

SMS & RAH: (Berfikir)

RMS: Tapi- sekarang dia dah jadi YB lah, dulu lah. Sekarang dah tak lagi dah. Dia lah, dengan (menggaru kepala) ada jawatankuasanya masatu kita menuntut apa eh (berfikir). Tak ingat dah, tapi kitorang, diorang lah, bukan kita lah (tangan menunjukkan diri sendiri), diorang lah buat (Temubual tersebut dalam tempoh lapan [8] saat) dia buat demonstrasi berjalan. So [jadi], kita nak berjalan ramai-ramai daripada Shah Alam [Malaysia] nak pergi ke parlimen. Apa dia yang kita minta, saya pun tak ingat dah. Tapi kitorang ni dia cakap, “Kampus akan ditutup”.

SMS: (Mengangguk)

RMS: So [jadi], takde siapa yang kena ada dalam tu. Kami ni, takde, orang kata apa, terlibat dalam, apa orang kata, isu yang di-- _. Tapi _ _ _, kitorang _ pergi sana tu, kena lah balik. Tapi tak boleh balik, kena ikut perarakan diorang. So [jadi], kitorang malam-malam tu bawak lah beg-beg buku konon [seolah-olah]

nya nak balik kat rumah sedara [saudara], nak buat *assignment* [tugasan] semua, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Tapi yang lain-lain tu, _ tu (reaksi tangan), tak buat demonstrasi. ___. Tutup semua (pergerakan tangan). Semua kampus tutup, dialih [dipindah] oleh-*student* [pelajar]. Apa nama Ibrahim tu eh. Dia YB la dulu. __ kitorang berarak malam-malam. Tu yang seronoknya diorang kata, “Okay, kita mesti nanti di--- diganggu. Kita mesti temu [bertemu] O—*FRU* [*Federal Reserve Unit*] [Pasukan Simpanan Persekutuan].” So [jadi], masing-masing bersedia, bawak tuala, tuala tu dibasahkan. Kalau kita disekat, kena tutup mulut (tangan menutup mulut). Kena-- macam kita- _ lah kan. Jangan kita sedut (reaksi tangan) apa tu, asap-- (serentak).

RAH: Asap.

RMS: Yang diorang baling tu, kan?

SMS: (Mengangguk).

RAH: (Mengangguk). Betul.

RMS: Kan macam tu lah (membetulkan cermin mata) (reaksi tangan). Sampai jalan daripada Shah Alam [Malaysia] sampai-- ni masa malam ni, pukul dua belas [12:00am], pukul satu [1:00am] dua [2:00am] ni. Sampai dekat jam besar (reaksi tangan) jalan nak pergi ke *airport* [lapangan terbang] kat Subang Jaya, [Malaysia] lalu *highway* [jalan raya]. Masa tu, dah terang dah, dah cerah dah. Orang dah mula nak pergi kerja. So [jadi], *FRU* [*Federal Reserve Unit*] [Pasukan Simpanan Persekutuan] tunggu lah. Ini ribu, ramai, beratur (reaksi tangan) __ semua tu (berfikir), nak pergi ke parlimen. Jadi, sampai kat *federal* [persekutuan] tu, baru waktu orang nak pergi pejabat, kan.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: *FRU* [*Federal Reserve Unit*] [Pasukan Simpanan Persekutuan] tunggu lah, kami kat situ. (Tergelak). Sebab apa, kami ni ribu, ramai, beratur (pergerakan tangan) __ semua tu nak pergi ke parlimen. Jadi sampai dekat *Federal*

Highway [Lebuhraya Persekutuan] [Malaysia] tu, dah- tu orang nak pergi pejabat, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: FRU tunggu lah kami kat situ. Masing-masing (tergelak kecil) kena lah *tear gas* [gas pemedih mata]. Terabur berlari-lari (ketawa bersama). Kitorang pun panjat lah (reaksi tangan) bukit mana-mana pun tak tahu, ada *senior* [orang lama] tarik tangan sebab bukit tu curam macam tu, nak panjat tak boleh. Dengan begnya kami bawak. Tarik naik atas, sembunyi dalam- semak-semak tu. Ada yang *senior-senior* [orang-orang lama] yang lain tu yang kena tarik rambut lah, diorang lah cerita, saya tak tengok oleh *FRU* [*Federal Reserve Unit*] [Pasukan Simpanan Persekutuan] (tergelak) _ _ kan-. So [jadi], tu satu pengalaman lah.. Banyak lah yang lain. Tu salah satu (ketawa bersama).

RAH: Susah jugak la-- (memegang tudung) (serentak).

RMS: Tah la _ -- (serentak)

RAH: Masa tu.

RMS: (Tersenyum). Tu lah.

RAH: Rasa teruja kejap dengar (ketawa).

RMS: Ha tu-- (serentak)

RAH: Sebab kitorang pun tak pernah mengalami benda macam tu.

RAH: Betul (mengangguk).

SMS: (Mengangguk)

RMS: Sekarang semua dah terkawal apa semua.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Ha, dolu-dolu kita punya tak ada *code of* [kod] orang kata, panduan pakaian. Masa kitorang dulu-dulu pakai apa saje. Kalau yang *Fine Art student* [pelajar Seni Halus] tu dengan *g-string* [tali] nya, dengan subang beratnya (reaksi tangan), dengan cukur keningnya,

RAH: (Ketawa)

RMS: *Lipstick* [gincu] nya apa semua, yang rambut tercacak (reaksi tangan) macam apa semua tu, ha

SMS & RAH: (Ketawa)

RMS: Kita *very open and* [sangat terbuka dan] kreatif. Maklumlah kan, budak-budak kampung baru mai [datang] KL, kan?

SMS & RAH: (Ketawa).

RMS: Ha masing-masing nak tunjukkan personaliti masing-masing kan. *So* [jadi], macam tu lah. Lepas daripada demonstrasi tu, *I think was taken over* [saya rasa telah diambil alih] dia punya (berfikir), *what we call it* [apa kita panggil], pengetua ke apa. *By* [dari] Dr. Lokman. Masa tu Dr. Lokman buat (pergerakan tangan) buat *dress code* [kod pakaian]. Tak boleh pakai itu, tak boleh pakai ini. Lelaki kena pakai sekian, perempuan kena pakai baju kurung saje lah apa lah ___. Masa tu dia dah macam, (menggaru hidung), dia dah macam, kira kita dah dikongkong lah, Tak boleh lagi dah, yang ada seni-seni tu, tak boleh (menggeleng) pamerkan kesenian (ketawa bersama) pada diri depa. Tu lah.

RAH: Okay, (mengangguk). So [jadi], sebelumnya-- (serentak).

RMS: *Exciting* [mengujakan] kan dulu? (Serentak)

SMS: Puan nak tanya-- (serentak).

RAH: (Mengangguk). Aah betul.

SMS: (Mengangguk). Betul-betul. Yes [ya], itu yang *exciting* [mengujakan].

RAH: Tu lah tu (ketawa bersama).

RMS: *You all* [awak semua] sekarang baik-baik. Okay lah (serentak).

SMS: Saya nak tanya pasal pengalaman puan kalau dalam kelas macam mana? Ada (menggeleng) peristiwa apa-apa ke?

RMS: Dalam kelas jadi (menggeleng) *boring* [membosankan] kelas (ketawa bersama). ___, kelas, pergi balik kelas. Ngantuk, tidur. Lepastu balik pergi makan.

RAH: Okay tadi kita dah masuk kepada peristiwa tentang UiTM semua, sekarang saya nak tanya pulak pendapat puan (reaksi tangan) apa hubungan kursus ini dengan industri pekerjaan pada waktu itu?

RMS: (Memandang bawah mencari sesuatu). Masa tu tak banyak lah, sebab apa-tu, ni kursus yang baru kan.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Sains Perpustakaan. Orang masih lagi tak tahu apa tu apa dia Sains Perpustakaan. Masih lagi sebut dia sebagai khutub khanah dan ramai yang tak faham lagi ada banyak jenis perpustakaan, kursus ___. Perpustakaan awam, perpustakaan macam-macam lah. So [jadi], industrinya (berfikir) agak orang kata apa, oleh sebab kita *batch* [kumpulan] yang pertama, so [jadi], kalau dalam industri kerjaya tu, kalau dalam peluang kerjaya tu, orang kata

RAH: (Membetulkan tudung).

RMS: Masih ada ruang lah (tangan menongkat kepala).

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Lepas *graduate* [siswazah] boleh dapat kerja. Tapi ada yang *immediately* [segera] dapat kerja, ada yang kena tunggu setahun [1 tahun], dua [2] tahun macam tu. Nak kata (mengaru dahi) industrinya apa eh, tak tahu lah (berfikir). Sebab, ada sesetengah industri memerlukan perpustakaan.

SMS: (Mengangguk)

RMS: So [jadi], peluang, orang kata apa, ada- *department* [jabatan] untuk perpustakaan di industri itu. Tapi ada __ takde. So [jadi], kebanyakan yang dah *graduate* [siswazah] ni, kitorang pergi kepada perpustakaan yang kerajaan lah.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Yang kementerian ke, jabatan ke. Nak kata industri yang lain tu (berfikir), tak ada (menggeleng) rasanya, jarang lah.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Okay.

RMS: Atau pun yang macam badan berkanun tu mungkin la ada __, ada __, ada __ semua kan. Itu ada lah kaitan sebab *they are research library* [mereka merupakan perpustakaan penyelidikan]. So [jadi], kita memerlukan orang __. Tu ada lah *connection* [sambungan] sikit.

SMS: Okay, maksud korikulum [kokurikulum] kat sini, saya nak tanya (memandang kertas) jenis macam, dulu ada kadet- - kalau macam sekarang ada kadet bomba, macam. Puan ada tak, zaman ketika itu? (Serentak).

RMS: Takde. Semua tu takde. Takde semua-semua tu. Kitorang kalau nak ada orang kata, nak- hiburkan hati sendiri ke (ketawa bersama), kitorang buat lah persatuan, persatuan, sebab apa, kursus tu ada ramai *boys* [lelaki-lelaki] ke, so [jadi], kitorang buat lah.

RAH: (Ketawa).

RMS: Makan malam ke, jamuan ke dengan budak-budak kursus tu. Tapi *in term of* [dari segi] nak kata ada kokurikulum bomba lah, bulan sabit ke apa ke takdak.

RAH & SMS: (Mengangguk).

SMS: Kalau macam kawad-kawad ke, takde lah?

RMS: Tak ada (menggeleng).

SMS: *Survival* [kelangsungan hidup] pun takde lah? Oh (mengangguk) (serentak).

RMS: Takde. (Menggeleng sambil tersenyum).

SMS: Boleh puan bagitahu apa pers-- apa yang puan, buat, macam persatuan apa yang puan cipta yang __? (serentak).

RMS: Kita- Kitorang ada tu lah. Yang kata tadi *boring* [membosankan] tu kita buat lah persatuan antara kita. Sama ada kita buat perjumpaan antara kita, atau pun kita buat, macam, kalau macam ada *Chinese New Year* [Sambutan Tahun Baru Cina], hari raya, so [jadi], kitorang buat lah makan-makan, jemput lah pensyarah kursus-kursus apa ni, __ kursus lain. Tu je lah. Takde (menggeleng) macam kawad-kawad ke bomba ke, bulan sabit ke, apa semua takde. So [jadi], kitorang pulak bila (memegang tudung) macam tadi kan, saya lupa nak cakap kemudahan masa dekat Shah Alam [Malaysia] dulu, kitorang bila

(membetulkan kamera) nak keluar, bas, bas tak ada. So [jadi], kitorang nanti panjat bukit tu.

SMS: (Mengangguk),

RMS: Merentas hutan-hutan pokok getah, turun ke *highway* [jalan raya] pastu *thumb drive* [isyarat ibu jari] ___. Apa tu orang kata (pergerakan tangan) *try to get* [mencuba untuk mendapatkan] apa tu, kereta nak pergi ke KL [Malaysia] macam tu lah.

RAH: (Tersenyum).

RMS: Tu- serba kekurangan, kemudahan pada kita kan? So [jadi], *we have to find our own way to get to* [kami kena mencari jalan sendiri untuk pergi ke] KL [Malaysia] ke, nak buat *assignment* [tugasan], nak keluar daripada Shah Alam [Malaysia].

SMS: Kalau macam puan buat aktiviti (reaksi tangan) macam *Chinese New Year* [Tahun Baru Cina] semua tu ada penilaian tak? Macam ada markah ke, apa ke.

RMS: (Menggeleng). Takde. Kami suka-suka je.

SMS: Okay. Oh, macam suka, suka-suka je lah? Yang di- (pergerakan tangan) dinilai tu semua dari aspek akademik sahaja eh?

RMS: *Yes* [ya].

SMS & RAH: (Mengangguk).

SMS: Okay-okay baik puan. Seterusnya saya bagi soalan ni pada Rabiatul.

RAH: Okay seterusnya saya nak tanya pendapat puan, bagaimana aktiviti kokurikulum ini dapat membentuk karakter puan? Kalau macam tadi kan, suka-suka kan--(serentak).

RMS: Kurikulum apa tu-? Itu takde kurikulum apa-apa, yang kita buat tu hanyalah kita-kita suka-suka je nak menghibur hati sebab masa tu bukan ada apa-apa dekat Shah Alam [Malaysia] tu, *just you* [cuma awak] tengok muka kawan *you* [awak]. *You* [awak] tengok budak tu, sebelah kiri, sebelah kanan. So [jadi], tu je lah. Jumpa *lecturer* [pensyarah].

RAH: (Tersenyum)

RMS: So [jadi] takde orang kata apa, aktiviti yang lain. So weekend usually [jadi hari minggu kebiasaannya] ramai lah yang keluar, balik rumah sedara ke, pergi jumpa boyfriend [teman lelaki] ke, pergi- KL [Malaysia] lepak-lepak mana-mana ke. Macam tu lah.

SMS: Dia cuma macam merapatkan hubungan kawan-kawan je lah dengan *lecturer* [pensyarah], tu je lah eh, puan?

RMS: (Mengangguk).

SMS & RAH: (Mengangguk).

RAH: Okay, faham. Saya rasa setakat ni, kita berhenti setakat ni kot. Aah, selepas ni kita akan masuk topik yang lain berkenaan tenaga pengajar dan lain-lain pula.

RMS: Okay.

RAH: Puan okay ke, ke puan nak sambung sikit lagi? (Serentak).

RMS: Alright [baiklah].

RAH: Okay je? (Serentak)

RMS: Bateri saya dah *low* [rendah] dah.

Dengan ini, berakhirlah sesi temubual sejarah lisan sesi peke- pertama mengenai bidang Kajian Sains Perpustakaan bersama Puan Rihanun Md Samin. Kami mengucapkan ribuan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama beliau untuk diwawancara. Sekian, terima kasih.

RAH: Okay.

RMS: Sama-sama (tersenyum).

SESI 2

Selamat pagi dan salam sejahtera. Berikut adalah temubual sejarah lisan sesi kedua mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang tokoh dalam bidang Kajian Sains Perpustakaan. Bersama-sama kami ialah (membetulkan tudung) Puan Rihanun Md Samin yang merupakan seorang bekas Penolong Pengarah, Bahagian Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat di Perpustakaan Negara Malaysia [PNM]. Rakaman ini dijalankan pada tarikh satu [1] Disember dua ribu dua puluh [2020] bersamaan dengan hari Selasa pada pukul 11 pagi [11:00am] bertempat di platform [Zoom]. Temubual ini dikendalikan oleh saya, Shafiena binti Misamardzan Saney dan juga Rabiatul Adawiah Binti Hamid. Dengan segala hormatnya temubual ini dimulakan.

SMS: (Gangguan bunyi kertas) (Melihat kertas) Okay. Untuk soalan harini, kita--, saya akan bertanyakan tentang tenaga pengajar.

RMS: (Mengangguk)

SMS: Okay, berapakah tenaga pengajar yang ada pada ketika itu?

RMS: (Memandang siling sambil berfikir). Pada

RAH: (Membetulkan tudung).

RMS: *Time* [masa] saya belajar ye (mengangguk)?

SMS: (Mengangguk).

RMS: Ye-? Okay, bilangannya [gangguan bunyi kertas] (menggeleng) tak berapa ingat lah.

SMS: (Mengangguk).

RMS: Tapi setengah-setengah [sesetengah] namanya tu, macam Ketua Kajian, Puan Morlina Nija, satu [1].

RAH: (Pergerakan tangan sambil memandang kertas).

RMS: Kemudian Mr. Wong Tuck Chong, dua [2].

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Kemudian, Fie Chia. Kemudian (berfikir) Ajita Thuraisingam. Kemudian ada pensyarah, macam _ kot. Saya tak ingat nama dia. Wan Mat Salleh pun banyak.

Eni ke apa ke nama dia. Lepastu ada *another chinese lecturer* [pensyarah cina lain] pun (menggeleng) pun tak ingat nama dia.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Kemudian kita ada *from time to time* [dari semasa ke semasa], *certain* [beberapa] semester tu ada macam ada pensyarah yang *offer certain courses* [menawarkan beberapa kursus] kan macam _ kan. [Gangguan bunyi komputer berpanjangan]. Kita ada pegawai daripada Arkib Negara dia datang, dia ajar kita pasal *archive* [arkib]. *So* [jadi], dah berapa dah.

SMS: (Mengangguk).

RMS: *And then* [dan seterusnya] ada *lecturer* [pensyarah] daripada UM [Universiti Malaya] [Malaysia] ajar Bahasa Malaysia. *And then* [dan seterusnya] ada *lecturer* [pensyarah] daripada mana eh satu lagi [gangguan bunyi komputer berpanjangan] ajar Bahasa Inggeris.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ada *lecturer* [pensyarah] ajar Sosiologi. Ada *lecturer* [pensyarah] yang saya kata ajar Komputer Sains tu. Kemudian ada apa lagi eh (berfikir). *So* [jadi], bilangan dia (reaksi tangan) macam tu lah. Cuba *you all add up* [awak semua tambah] ada berapa. Tapi *specifically* [secara khusus] (pergerakan tangan) saya tak ingat berapa semua.

RAH: (Mengangguk).

RMS: Tapi *from time to time* [dari semasa ke semasa] ada tambah. *And then* [dan seterusnya] kadang-kadang kita ada *lecturer* [pensyarah] daripada fakulti (pergerakan tangan) yang lain dia macam ada *certain* [beberapa] topik yang dia nak *cover so* [ajar, jadi] dia datang kat situ. Ada tak sepuluh [10] (mengangguk) lebih kot, noh [ya]?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Aah, rasanya sepuluh [10] lebih. Banyak jugak tu.

RMS: (Mengangguk). Tapi tak semuanya yang ITM *lecturer* [pensyarah] lah. Ada yang macam pensyarah luaran kan depa panggil?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Aah.

RMS: Okay? (Serentak).

SMS: Adakah setiap semester tu berbeza-beza *lecturer* [pensyarah] ke ataupun *lecturer* [pensyarah] yang sama?

RMS: Dia, ada yang (berfikir) apa tu, *certain* [sesetengah] semester *lecturer* yang sama. *Certain* [sesetengah] semester dia *lecturer* [pensyarah] lain.

SMS & RAH: (Mengangguk).

SMS: Okay soalan seterusnya, (memandang kertas) apakah pengalaman puan bersama mereka yang puan (reaksi tangan) masih ingat sehingga sekarang?

RMS: Pengalaman saya mengenai apa?

SMS: Pengalaman bersama *lecturer-lecturer* [pensyarah-pensyarah] tu lah.

RMS: Biasa je lah. Dia *lecturer* [pensyarah], kita *student* [pelajar] (ketawa bersama). Ada lah *lecturer* [pensyarah] yang gaya masing-masing bila dia menyampaikan kuliah, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Ada yang cakap, yang berhenti, sorang je cakap. Ada yang *lecturer* [pensyarah] yang kita berhubung. Kita- cakap, dia cakap. Ada *lecturer* [pensyarah] yang dia sorang je cakap (membuat gaya penat sambil memandang bawah) apa benda pandang ke bawah je, macam-macam pesen lah (ketawa). Biasa lah kita kan?

RAH: Betul.

SMS: Okay seterusnya. (Serentak).

RMS: Ada *lecturer* [pensyarah] yang kelakar, ada *lecturer* [pensyarah] yang serius. Ada yang *boring* [membosankan] semua ada (ketawa bersama).

RAH: Macam-macam ada.

SMS: Karakter masing-masing lah.

RMS: Betul-betul.

SMS: Soalan seterusnya, siapa pensyarah yang menjadi kegemaran puan masa tu, dan kenapa?

RMS: Tak boleh cakap (menggeleng) (ketawa bersama).

SMS: (Menutup mulut).

RMS: Rasanya takde kot yang-- *favorite* [kegemaran]. Satu [1] tak boleh cakap, satu [1] tak ada, sama (mengangguk).

RAH: (Ketawa).

RMS: Karang nanti benda ni direkod, karang nanti kecik pulak hati. Ha takde yang *favorite* [kegemaran] (ketawa bersama) kan?

RAH: Betul jugak tu.

RMS: Rasanya tak ada kot.

SMS: Okay (mengangguk). Seterusnya saya serahkan kepada Rabiatul.

RAH: Okay (mengangguk). Kalau macam tu pulak-- (serentak).

RMS: Okay (serentak).

RAH: Siapa pulak pensyarah yang puan paling gerun? Puan paling takut masa tu?

RMS: (Ketawa besar).

RAH: Dan kenapa?

RMS: Yang saya *fail* [gagal] tu lah (ketawa bersama).

RAH: Oh yang tu jugak. Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran pada masa itu?

RMS: Kaedah dia ye? Lebih pada pensyarah lah. Dia datang, dia cakap. Saya tak ingat (memandang atas berfikir) sama ada, ada *overhead projector* [projektor overhed] ke tidak. Tapi mungkin ada la kot, kan. Sekarang ni tak pakai *overhead projector* [projektor overhed] lagi kan? Kita pakai *powerpoint* kan?

RAH: (Mengangguk) Aah, betul.

RMS: Dulu-dulu je *very-very* [sangat-sangat] apa orang kata *simple* [sederhana] cara lah. *Lecture* [kuliah] dia bercakap macam tuu. Kemudian kadang-kadang ada *OHP* [*Overhead Projector*] [projector overhed] punya *slideshow* [tayangan slaid], macam tu je lah.

RAH & SMS: (Mengangguk).

SMS: Soal _ -- (serentak).

RMS: Tu je lah kaedah kita.

SMS: Soal jawab?

RMS: Aah, soal jawab? Kalau macam kita tak dengar, apa dia cakap, minta dia ulang. Macam tu lah. Ada lah kot sekali sekala kita- bertanya soal jawab macam tu. Tapi tak ada betul-betul macam sesi sa-- soal jawab di akhir kuliah tu takde.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Saya ingat sekarang, *lecturer* [pensyarah] lebih terbuka, *student* [pelajar] pun lebih berani (pergerakan tangan). Macam dulu-dulu tu, kita masih (tangan di dada) lagi rasa dia *lecturer* [pensyarah], kita *student* [pelajar], kan?

RAH: (Mengangguk) Aah, betul.

SMS: Kalau macam kaedah *presentation* [pembentangan], macam *present* [bentang] (gerakan tangan) kat depan.

RMS: Present? Oh *presentation student* [pembentangan pelajar]?

SMS: (Mengangguk). Ada tak?

RMS: Ada ke? Rasa takde kot.

SMS: Oh takde eh (serentak).

RMS: Takde presentation, kitorang banyak pada *assignment* [tugasan].

SMS & RAH: Oh.

RMS: Buat, dia bagi tugasan. Bila, tarikh sekian-sekian mesti *submit* [hantar] katakan.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Tapi yang macam kita pergi ke depan, bercakap untuk buat *presentation* [pembentangan] takde. *Not our time* [bukan waktu kami].

SMS & RAH: (Mengangguk).

RAH: Okay faham. Okay, seterusnya saya nak bertanya, apakah pandangan puhan mene-, mengenai perbezaan kaedah tersebut pada masa dahulu dan sekarang? Sebab puhan kata, sebelum ni (reaksi tangan) dia tak banyak buat *presentation* [pembentangan]. Sekarang, kalau sekarang, ada *certain* sub-- subjek yang kitorang kena buat *presentation* [pembentangan]. Tapi tak semua jugak lah.

RMS: Kita, tak ade [ada] lah masa tu. Kita pun tak ade macam *groupwork* [kerja kumpulan] ke apa ke. Masing-masing *individual* [individu]. Macam sekarang ni, macam Rabiatul (pergerakan tangan untuk menunjuk kepada Rabiatul & Shafiena) dengan Shafiena, ni kira *group* [kumpulan] lah kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Berdua kan? Macam kita dulu tak ade. Setiap seorang (reaksi tangan) satu *assignment* [tugasan], dia lah yang punya. *Presentation* [pembentangan] dekat depan kelas, takdak [tiada].

RAH: Oh, so [jadi] lebih kepada *individual* [individu], ingatkan ada *group* [kumpulan] jugak.

RMS: Betul. Takde- (menggeleng) *group* [kumpulan].

RAH: Sekarang ni *group* [kumpulan] ade-- (serentak),

RMS: Kalau macam-- (serentak).

RAH: *partner* [rakan kongsi] ade.

RMS: Tapi kalau macam kita pergi buat *assignment* [tugasan], macam kita pergi, macam saya pergi ke ape tu, tempat Orang Asli tu kita pergi berkawan lah, tapi bukan (menggeleng) *group project* [projek berkumpulan]. Mungkin dia nak teman, macam tu aje.

SMS: (Mengangguk).

RAH: Yelah, kena ada teman jugak kan. Tak berani nak pergi sorang.

RMS: Tak berani sama, dengan kita tak tahu tempat kan.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Betul.

RMS: Bayangkan Bukit Lanjang [Malaysia] dulu bukan macam Bukit Lanjang [Malaysia] semalam, kan?

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: Aah.

RMS: Dia punya apa tu-, *transport* [pengangkutan] yang kita nak- sampai ke situ pun bukan macam sekarang. Dulu kita kena naik bas mini. Ingat tak bas mini? Yang kena bayar lima puluh [50] sen tu.

RAH: Oh.

RMS: *And then* [dan seterusnya] kena *rush* [tergesa-gesa]. *And then* [dan seterusnya] ada *certain* [sesetengah] laluan tu dia tak pergi. *So* [jadi], kita kena pergi *halfway* [separuh jalan]. Jalan ke, macam tu lah. Sambung dengan jalan.

RAH: Susah jugak tu (serentak).

SMS: Kalau macam- dari segi (pergerakan tangan) (serentak).

RMS: (Tersenyum). Susah (serentak).

SMS: Pemarkahan, macam mana puan?

RMS: Macam mana?

SMS: Dari segi pemar- pemarkahan macam mana? Macam *individual* [individu], eh *assignment* [tugasan] lebih ke atau, pun-- (serentak).

RMS: Ye-ye. Dia lebih *individual* [individu] punya. *So you* [jadi awak] punya *project paper you* [kertas projek awak] punya sorang. *You handwrite* [awak tulis tangan], tulis tangan, takde komputer, apa semua. *So* [jadi], kalau pemarkahan pun, *you* [awak] lah yang *take all the--* [ambil semua]. Kalau katakan lapan puluh peratus [80%] ke, lapan puluh peratus [80%] tu *all yours* [semua awak punya], takde kongsi dengan sape-sape.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Takat yang saya ingat lah, takde *group* [kumpulan] kot.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RAH: Okay, baiklah. Seterusnya, saya akan bagi kepada Shafiena pula.

SMS: Puan, saya nak tanya-- (serentak).

RMS: Ye (menunduk).

SMS: Berapakah bilangan tenaga bukan akademik yang ada pada ketika itu?

Maksudnya macam *staff, staff* [kakitangan] yang _ dia dah lama _ ?

RMS: Mana ada *staff* [kakitangan] yang lain. Semua *lecturer* [pensyarah] buat, kan.

SMS: (Mengangguk). Oh.

RMS: Kita (memandang atas berfikir) *lecturer* [pensyarah] je yang ada. Takde pun macam kata kerani ke, *typist* [jurutaip] ke, atau pun *office boy* [budak pejabat] ke, takde. Kalau macam bilik kelas tu bersepah, kitorang lah yang--, *student* [pelajar] ni lah yang susun-susun meja kerusi, takde macam ada kakitangan lain ke, *staff* [kakitangan] lain ke yang susun bilik kita, supaya kita masuk, kita duduk aje, takde.

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: *So* [jadi] yang hanya ada *staff* [kakitangan], apetu [apa itu], pensyarah, apa, *student* [pelajar]. Ha, tu je.

SMS: Kalau yang macam bahagian pentadbiran ke, *admin* [pentadbir] ke, macam takde *office-office* [pejabat-pejabat] tu takde? Takde bahagian ___

RMS: Pentadbiran tu saya ingat *lecturer* [pensyarah] yang buat. Takde banyak lah. Kalau macam pentadbiran, macam nak keluarkan sijil ke ape [apa] ke, itu mungkin pentadbiran UiTM pada masa tu lah. Dia mungkin di (gerakan tangan) jabatan atau pun *admin* [pentadbir] lain. Tapi dekat fakulti, hanya *lecturer* [pensyarah] dan *student* [pelajar].

SMS & RAH: (Mengangguk)

RMS: Dan saya ingat, kalau ada surat menyurat, sikit-sikit pun *lecturer* [pensyarah] lah buat (ketawa).

RAH: (Tersenyum). So [jadi], dia lebih kepada lecturer [pensyarah] lah sekarang ni, masa dulu. Hai (bercakap dengan kucing) (ketawa).

RMS: Nampak tak? (Kamera menunjukkan seekor kucing).

RAH: Nampak, dia pandang je (ketawa).

RMS: Tu *Fluffy*--.

RAH: (Ketawa). Comelnya.

SMS: So [jadi], memang pada ketika itu, (gerakan tangan) lecturer [pensyarah] dengan pelajar je lah? Takde-- (serentak).

RMS: (Mengangguk) Ya-. Seingat saya lah, seingat saya. Takde lah nampak, katakan ada kerani ke, ataupun pekerja am ke, yang susun-susun meja ke, yang pasang lampu ke apa ke, selelau kitorang je. *Lecturer* [pensyarah] hanya masuk *start* [mula] kelas.

SMS: Oh, lecturer [pensyarah] lah yang buat semuanya kan. Dari A sampai Z.

RMS: Saya rasa macam tu lah (mengangguk). Sebab takde nampak apa, yang lain-lain. Berbeza lah daripada sekarang, kan.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Petugas tu dah khusus. Orang ni (gerakan tangan) buat ni, *lecturer* [pensyarah] buat ni, kan. Surat menyurat orang lain-- (serentak).

SMS: (Mengangguk). Betul-betul (serentak).

RMS: _ semua pun _ orang lain. Yang menaipnya orang lain, kan?

SMS & RAH: (Mengangguk). Betul.

SMS: Saya serahkan pada Rabiatul.

RAH: Okay, baiklah, Lepasni saya akan masuk pulak pasal rakan-rakan puan waktu di ITM [Malaysia] dulu (memandang kertas). Saya nak tanya, siapakah rakan-rakan puan semasa menuntut di ITM [Malaysia]?

RMS: Ramai lah (ketawa)

RAH: Yang puan masih ingat-- (serentak).

RMS: Nak nama depa ke? (serentak).

RAH: Ha, boleh jugak (serentak).

SMS: (Mengangguk). Boleh.

RMS: Nak nama? Oh (serentak).

SMS: Boleh, ceritakan je. Ceritakan je, puan.

RMS: Oh (Ketawa bersama). Ramai sebab apa kursus kami, (memandang atas berfikir) berapa orang eh. Kursus tu yang ITM *offer* [tawarkan] tu pertama kali diploma tau. Sebelumnya tu ALA. ALA tapi depa buat di ITM.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Dekat yang kami punya tu *batch* [kumpulan] pertama yang buat diploma *local* [tempatan] dekat UiT--, dekat ITM [Malaysia]. So [jadi], kawan-kawan saya ramai lah daripada bagai-bagai negeri. Salah sorangnya tu yang saya kata, duduk katil bawah saya tu kan *double decker* [katil dua tingkat] tu dia from *Singapore* [Singapura]. Sharifah yang tu. Sharifah Nor Akram. Lepastu ada Puan Rabiatun. Ha, Rabiatun Adawiyah.

RAH: (Ketawa).

RMS: Sama Rabiatun. Tapi Rabiatun.

RAH: Rabiatun. Saya Rabiatul-- (serentak).

RMS: Rabiatun. Ha tu dah--- meninggal dah pun. Dia jadi ketua bahagian, ketua unit (memegang hidung) apa eh dekat *RRI* [*Rubber Research Institute*] [Institut Penyelidikan Getah] [Malaysia], *research* [penyelidikan]. Eh, *Rubber Research Development* [Pembangunan Penyelidikan Getah] dekat Jalan Ampang [Malaysia]. Dah meninggal dah yang tu. Kemudian Cik Yoon-, jadi pustakawan dekat ITM [Malaysia] lah, pun dah meninggal. Ramai dah meninggal. Kemudian Arof-, pun dah meninggal.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RMS: Kemudian ada Saad, budak Alor Setar [Malaysia]. Yang ni kelakar habis dia, *naughty* [nakal] (ketawa bersama). Kemudian ada Mohd. Shah-, *you all* [awak semua] kenal? Dia *lecturer* [pensyarah] jugak kat ITM. Kemudian ada Haron-Wee Ah Boo. Dia ni, nama dia Haron, tapi Bin Wee Ah Boo. Bapak dia cina, *convert* [menukar agama], tapi dia tak tukar nama. *So* [jadi] dia Haron- Wee Ah Boo.

RAH: Wee Ah Boo. (Mengangguk).

RMS: Macam tu. *Yes* [ya]. Kemudian ada siapa lagi eh Shu- Shukur, Shukriah-. Kemudian ada Shukoriah. Kemudian ada Sham. Sham pun dah meninggal. Tapi Sham dia *graduate* [siswazah] *Library Science* [Sains Perpustakaan] tapi dia tak kerja dekat *library* [perpustakaan].

RAH: Oh.

RMS: Dia kerja (berfikir) macam apa eh, dengan *_ port* [pelabuhan] pelabuhan dekat Kuantan [Malaysia] kot tak silap saya. Dia *more administrative* [lebih kepada pentadbiran], *PR* [*Public Relations*] [Perhubungan Awam] punya *_*. Dia sorang je yang saya ingat. Kemudian ada siapa lagi eh. Apa nama dia, tak tau, tak ingat dah. Tapi dia- pun tak kerja dalam *library* [perpustakaan]. Dia *more for printing* [lebih kepada percetakan] percetakan (batuk).

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Kalau tak silap saya, kalau tak silap saya, keluarga dia ada- (berfikir) syarikat percetakan kot. *So* [jadi,] dia kerja kat situ. Dia pun dah meninggal dah (memegang kepala). (Berfikir). Apa nama dia eh. Lupa dah-- (serentak).

RAH: Kiranya lari bidang lah? (Serentak)

RMS: *Yes* [ya]. Kemudian Laili. *You all* [awak semua] kenal Laili? (Serentak)

RAH: (Berfikir) Saya rasa saya pernah dengar (serentak)

RMS: Dulu dia, Laili dia jadi ketua pustakawan dulu dekat ITM punya *library* [perpustakaan].

RAH: Rasa ada-- (serentak).

RMS: Dia jadi ketua situ ke? (serentak).

RAH: Takde-- (serentak).

RMS: Atau dia _.

RAH: Tapi macam pernah dengar suara-- (serentak)

RMS: Dia jadi ni ke ketua- jabatan dekat fakulti ni kot kalau tak silap, tak perasan lah.

Ramai lah, ada lagi (memegang telinga). Norma-- (serentak).

RAH: Oh, Norma Abu (serentak).

RMS: Norma Darus-

RAH: (Mengangguk).

RMS: Tu *batch* [kumpulan] saya. Dia budak Perlis [Malaysia]. So [jadi], dia datang dengan-- haa, dia ada *scholarship* [biasiswa] kan, Shafiena tanya haritu (serentak).

SMS: Oh (mengangguk setuju).

RMS: Siapa ada hari tu kan? Dia datang dengan *scholarship* [biasiswa] negeri Perlis [Malaysia]. Dia sorang je yang saya tahu datang dengan *scholarship* [biasiswa]. So [jadi], bila dia habis pengajian, dia terus kerja dengan Perpustakaan Awam Negeri Perlis [Malaysia]. Ramai lah, sebab kitorang kalau tak silap saya tiga puluh [30] orang kot. *First batch* [kumpulan pertama] tu.

SMS & RAH: (Mengangguk).

RAH: Kalau tiga puluh [30] orang tu dalam satu [1] kelas ke, atau asing kelas?

RMS: Satu kelas (serentak).

RAH: Satu kelas jugak? Oh.

RMS: Kita- semua satu [1] kelas je.

RAH: Oh (tersenyum).

RMS: Takde kelas A, B ke apa. Tinggal lagi hanya *that certain* [sesetengah itu] semester tu khusus, apa tu, di- dimulakan. Macam yang saya Komputer Sains

tu. *So [jadi]*, orang lain tak nak ambil kan. *So [jadi]*, kita lima [5] orang je lah. Tapi kalau nak kira *total* [jumlah] semua (menunjukkan satu jari) satu [1].

RAH: Okay, *so [jadi]* ramai jugak lah dalam tu. Antara yang puan sebutkan tu semua, ada ke yang puan masih berhubung ke- sampai hari ini?

RMS: Ada (tersenyum). Kita ada *WhatsApp group* [kumpulan] kita sendiri.

SMS: Oh (ketawa).

RAH: (Memegang hidung). Memang-- (serentak).

RMS: Oh, ada sorang lagi. Sape nama dia, sekarang dia jadi Puan Sri lah kan. Puan Sri (berfikir), Datin Sri Norakmar Salleh (tersenyum). Dia kahwin dengan *some* [beberapa] *VIP* [*Very Important Person*] [Orang yang sangat penting] (serentak).

SMS: Oh (mengangguk).

RMS: Kat sini lah. Tan Sri kan. *So [jadi]* dia- kerja sekejap je kot, saya ingat, dekat apa tu perpustakaan pertanian. Lepastu dia berhenti lah. Dia kahwin kan (ketawa bersama). Ada ramai jugak kawan-kawan saya yang lain (berfikir). Siapa, Sham- Shamsiah nama dia. Dia kerja dekat (memandang bawa berfikir) apa nama dia eh, koperasi- Malaysia kan.

SMS: (Mengangguk).

RMS: Kemudian Jaharah. Jaharah pun dah meninggal. Dia ___. Dia meninggal awal. Ape lagi eh, ramai gak. Oh (menunjukkan satu jari di dagu). Yang meninggal tu Normala- yang saya kenal lagi, yang saya kata (berfikir) percetakan tu.

RAH: (Mengangguk).

RMS: Normala.

RAH: Okay.

RMS: Ramai dah yang tak ade (memegang tudung) (tersenyum).

RAH: (Tersenyum). Tu lah.

RMS: Tu lah, ada lagi lah kawan-kawan yang lain yang masih (berfikir) (menggeleng) di sini. Tapi ada yang *join group* [masuk kumpulan] kitorang, *WhatsApp group* [kumpulan], ada yang tak ada lah.

RAH: Tapi kebanyakan semua-- (serentak).

RMS: Zahidi pernah dengar? Zahidi.

RAH: Zahidi--

SMS: (Mengangguk).

RMS: Dato Zahidi.

RAH: Zahidi (memandang atas) (berfikir) Zai-- (serentak).

RMS: Zahidi Zainal Abidin.

RAH: Ha, pernah. Itu pun ada-- (serentak).

RMS: Ha, tu.

RAH: Ada kelas kitorang yang ambik dia untuk di *interview* [temuramah], tak silap saya.

RMS: Ye ke?

RAH: Aah (mengangguk). Saya nampak nama dia (serentak).

RMS: Dia-- *batch* [kumpulan] kitorang lah. (Serentak).

SMS: Oh.

RMS: Dia yang--, dia *naughty* [nakal] tau.

RAH: (Ketawa).

RMS: Dia selalu nak ponteng kelas (ketawa bersama). Boleh ke cerita?

RAH: Boleh je, nanti pun dia cerita jugak (serentak).

RMS: Dia selalu cakap--. Dia selalu cakap kata tok [atok] dia meninggal. Lepastu, okay lah. Dia kel--, dia cakap, la cakap ni surat tok dia meninggal. Dia ponteng kelas, kan. *So* [jadi] dia tak datang. Lepastu besok-besok [esok-esok] dua [2], tiga [3] hari, tok dia meninggal lagi.

RAH: Allah.

RMS: Sampai kitorang kata, “Eh hang [awak] berapa orang tok” (ketawa bersama).

RAH: Dia bagi (tangan di hidung)--.

RMS: Dah banyak tok, betul tak?

RAH: Dia bagi alasan eh

RMS: Dia *naughty* [nakal] (reaksi tangan). Haa, taknak ponteng ke, takde- surat. Kalau ada yang (gerakan tangan) sendiri-sendiri hantar *Telegram* lah _ (ketawa bersama). Adoi (serentak).

RAH: Macam-macam (serentak).

RMS: Ni kalau depa (reaksi tangan) dengar ni mesti depa marah (ketawa bersama).

RAH: Entah-entah diorang pun cerita jugak.

RMS: Ye ke (ketawa bersama). Zahidi dulu kurus sangat (meggerakkan bahu). Lepastu dia, lepas dia *graduate* [siswazah] tak silap saya, dia terus kerja dengan perpustakaan awam Kedah [Malaysia] kot.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Lepastu dia jadi (berfikir). Saya ingat lepas dia bersara ni, dia aktif dalam persatuan Sejarah.

RAH: Oh Sejarah.

RMS: Sejarah. Sorang lagi Laili, saya sebut tadi kan?

RAH: (Mengangguk).

RMS: Laili kan, Mad Shah, Saad. Saad ni dia- budak Kedah [Malaysia]. Rambut dia (tangan di kepala) saya ingat, tak boleh lupa dia sebab rambut dia afro [rambut berbentuk bulat dan kerinting].

RAH & SMS: (Mengangguk).

RMS: Dia pun tak kerja dengan *library* [perpustakaan] kalau saya ingat. Dia tak tau kerja dengan apa, tapi lepas dia *graduate* [siswazah], dia tak masuk bidang perpustakaan.

RAH & SMS: (Mengangguk).

RAH: So [jadi], ada jugak la yang lari bidang tak mas--

RMS: (Mengangguk).

RAH: Tak kerja dalam bidang Kajian Sains Perpustakaan tapi se-- memang *after that* [selepas itu] pun memang dia orang tak ada masuk ni eh, bidang tu langsung memang terus sambung bidang tu?

RMS: Yang mana yang macam percetakan tu tak masuk yang macam (batuk) pelabuhan tu tak masuk terus-terus dia kerja bukan dalam bidang pustakaan.

RAH: Okay faham, Okay boleh ke puan-- (serentak).

RMS: Nor khairi, *you all* [kamu semua] ingat tak Nor Khairi?

RAH: Nor Khairi-apa ya namanya?

RMS: Dia jadi *lecturer* [pensyarah] juga, dia *batch* [kumpulan] kita orang (menggerakkan tangan), lep-- tapi lepastu dah dia bersara kemudian dia- (menggerakkan tangan) kontrak sambung mengajar dekat ya dekat fakulti. Kenal? (Menggerakkan tangan).

RAH: Oh, rasa macam-- (serentak).

RMS: Nor Khairiyuddin kot kalau tak silap saya bapak [ayah] dia.

RAH: Oh, saya tak *sure* [pasti], saya tak ada kenal.

RMS: Mungkin lah, mungkin dia-dia--.

RAH: Ada kot ha.

RMS: Kalau ada ra- ramai lagi tapi saya tak ingat nama dia orang.

RAH: Ada jugak nama-nama yang puan sebut tu yang saya pernah dengar sebab haritu kita orang ada dapat satu [1] *list* [senarai] *and list* [dan senarai] yang dari tahun sembilan belas tujuh puluh [1970] berapa tah hingga tujuh puluh lapan [78] ada lah nama-nama yang saya pernah dengar jugak macam Laili tu ha.

RMS: (Mengangguk) Laili, Harun--

RAH: (Mengangguk) Ha.

RMS: Mekyun dan Zaimah.

RAH: Zaimah?

RMS: Zaimah--[bunyi burung] Mokhtar?

RAH: Ha ada-ada.

RMS: Dia--pun (menggerakkan tangan) dekat-dekat pustakaan ITM [Malaysia].

RAH: Oh, banyak jugak dekat Pustakaan ITM? [Malaysia]

SMS: (Mengangguk)

RMS: (Mengangguk) Ramai jugak lah *then* [selepas itu] Sharifah, Sharifah Yaakob dia di jabatan dia Jabatan Perdana Menteri.

RAH: Semua berjaya.

RMS: Lagi siapa, Ha bekerja la nak kata berjaya tidak, tu tak tahu la kan (ketawa) tapi kita semua jadi orang kata apa pengasas pada perpustakaan di Jabatan tu macam saya selepas daripada kerjaya saya mula-mula dekat Perpustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] kan?

SMS: (Mengangguk)

RAH: Betul. (Mengangguk)

RMS: Sekejap je lah sebab masa tu tak dapat kerja pustakaan lagi jadi pergi dekat situ tak tahu (menggerakkan tangan) nama apa jawatan tu tapi *incharge of* [menjaga] pepustakaan lah nak kata pegawai pun bukan kot nak kata kerani pun bukan kot, tapi kita *incharge of library* [menjaga perpustakaan] kan, *library* [perpustakaan] pada masa dulu *you* [kamu] tak boleh bayangkan macam *library* [perpustakaan] sekarang very simple je kan, *then* [selepas itu] Pustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] tu *is* [ialah] apa parti politik *so* [jadi] bukan ada orang selalu datang guna *library* [perpustakaan] bukan orang sab--sebarangan boleh masuk kan *because* [Sebab] dia *special library* [library istimewa] setuju kan?

RAH: (Mengangguk) Betul.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Bila ha so [Jadi] lepastu saya pergi ke pustakaan awam (menggerakkan tangan)

Melaka [Malaysia] ha tu lah so [Jadi] nak kata *most of us* [sebilangan besar dari kita] ni kiranya *pioneer* [perintis] la *pioneer* [perintis] ia pengasas pada pustakaan-pustakaan yang sedia ada (menggerakkan tangan) lepastu *batch-batch* [kumpulan-kumpulan] yang kemudian tu dia orang lebih pada *upgrade* [naik taraf] kan pelbagaikan *services* [perkhidmatan] macam tu and *then* [selepas itu] tambahkan lagi pada teknologi-teknologi terbaru tapi *time* [masa] (menggerakkan tangan) kita orang *is more* [lebih kepada] kita asas kita yang mula-mula memperkenalkan *library* [perpustakaan] kepada organisasi tempat kita kerja *of course* [sudah tentu] la persepsi orang pada masa tu orang *library* [perpustakaan] ni kerja dia senang alaa cop buku je tengok orang pulang tak pulang buku macam tu je ha dia tak ada lebih pada tu (senyum) so [jadi] kita la yang kena memperkenalkan--

RAH: *Educate* [mendidik] dia orang haah. (Mengangguk)

RMS: Mempelbagaikan *services* [perkhidmatan] *so that* [jadi itu] dia orang pan-- punya pandangan tu berubah lah kan?

RAH: Betul (mengangguk) sebab pandangan dia orang (menggerakkan tangan) masih lagi macam kita buat kerja yang senang macam--

RMS: Ha senang kan?

RAH: Macam sekadar duduk macam tu padahal banyak jugak benda yang dibuat.

RMS: Dari pada macam-macam kadang saya dimana eh saya bekerja dekat ep--e--pe--pe--Kementerian Perdagangan kita ada dua [2] (menggerakkan tangan) pegawai kat situ satu [1] *boss* [ketua] sayalah Puan Siti Zakiah ingat tak?

RAH: Zakiah?

RMS: Dengar tak nama dia?

RAH: Zakiah Arsyad ke?

RMS: Dulu dia dari satu [1] bukan-- (menggeleng)

RAH: Bukan, oh.

RMS: Puan Siti Zakiah dia jadi at *one* (menggerakkan tangan) *time* [satu masa] dia jadi ketua pengarah pustakaan negara bila dah pengarah yang dulu-dulu dah bersara *so* [jadi] yang (menggerakkan tangan) bawah-bawah ni naik pangkat lah kan *so* [jadi] Puan Si Siti Zakiah tu dulu *was one time my bos* [satu ketika dulu bos saya] dekat Kementerian Perindustrian sebelum tu Tuan Haji Wan Ali ha pun semua tu lepas-lepas tu depa [mereka] jadi ketua pengarah Perpustakaan Negara *anyway* [bagaimanapun] dekat-dekat perpustakaan Kementerian Perdagangan tu saya (menggerakkan tangan) buat *indexing newspaper* [mengindeks surat khabar] *indexing* [mengindeks] subjek *on shipping on* [pada penghantaran pada] apa-apa lah yang berkenaan dengan perindustrian perdagangan kan *so* [jadi] dia orang selalu tengok pagi-pagi kerja saya kena *scan* [imbas] tu *all the newspaper* [semua surat khabar] apa dia-dia *so* [jadi] bila orang masuk je tengok senang lah kerja *you* [kamu] baca surat khabar je dia kata _____ (menggerakkan tangan) (ketawa)

SMS: (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) (senyum) Sebab dia tak ada dekat tempat puan *so* [jadi] dia tak tau apa betul-betul yang puan buat kan?

RMS: Yes. [Ya]

RAH: *So* [Jadi] itu perception dia orang, okay.

RMS: Kita pun kita pun baca surat khabar tu bukan kita baca seronok tengok tu kita *actually* [sebenarnya] kerja *because* [sebab] *you* [kamu] ada banyak *newspaper* [surat khabar] nak *cover* [tutup] pada certain time [masa tertentu] kan?

RAH: (Mengangguk) (Senyum)

RMS: *Certain date* [tarikh tertentu] *because* [sebab] benda tu *you* [kamu] (mengerakkan tangan) kena se kalau ada apa-apa benda berbangkit *you have to* [kamu harus] [gangguan bunyi] apa *inform* [memaklumkan] pegawai apa *department* [jabatan] yang berkenaan kan?

RAH: Betul. (Mengangguk)

RMS: Yang terkini berada ada dalam paper hari ini *so* [jadi] kita kena *inform* [memaklumkan] dia [bunyi telefon] *so* [jadi] tapi pada masa dia pada-pada pandangan dia orang kerja kita senang lah baca *paper* [kertas] je. (Ketawa)

RAH: (Senyum) Betul tu okay puan sekarang ni saya nak tanya pulak apa-- (menggerakkan tangan) boleh Puan ceritakan sikit pengalaman puan bersama dengan rakan-rakan puan yang puan tak boleh lupakan mungkin ada pengalaman pahit manis ke semasa belajar?

RMS : Pengalaman kawan-kawan saya tu lah yang-yang paling saya orang kata apa terpaku (ketawa) tu yang kawan saya yang *study* [belajar] malam-malam tu kemudian dia di rasuk kan (senyum) yang lain-lain tu biasa la kot kawan-kawan orang muda gaduh, suka *celebrate birthday* [menyambut ulang tahun] macam tulah. (Ketawa)

RAH: [Gangguan bunyi] Banyak jugaklah pengalaman yang ada masa tu? (menggerakkan tangan) (ketawa)

RMS: Orang lama la Rabiatul mestilah banyak pengalaman. (Ketawa)

RAH: (Ketawa) Betul tu okay, ha selepas tu Shafiena pula.

RMS: Okay.

SMS: Okay saya nak tanya rakan-rakan puan semua memulakan kerjaya dalam *mostly* [kebanyakan] dalam bidang yang dipelajari ke masa itu?

RMS: Yalah mcm yang saya kata tadi lah.

SMS: Kebanyakanlah daripada macam_ _

RMS: *Mostly* [kebanyakan] ha haah (mengangguk) adalah yang tu yang bukan macam dalam percetakkan dalam pelabuhan kan ini rasa saya *mostly* [kebanyakan] kita kerja *library* [perpustakaan] la tapi *different part of libraries* [bahagian perpustakaan yang berbeza], *medium instruction* [arahan sederhana] dekat UiTM [Malaysia] sekarang apa?

SMS: Bahasa Inggeris.

RAH: Haah (mengangguk)

RMS: *As it* [Kerana itu] kita orang semua Bahasa Inggeris kecuali lah yang subjek Bahasa Malaysia. (Ketawa) (Menggerakkan Tangan) (Mengangguk) [Bunyi Burung].

SMS: (Mengangguk)

RAH: Sebab belajar pun Bahasa Inggeris *even* [walaupun]--

RMS: Kan buku rujukan buku-buku rujukan pun *in English* [dalam Inggeris] kan?

RAH: Haah betul. (Mengangguk)

SMS: Betul--

RAH: Assignment [kerja kursus] semua pun dalam *English* [dalam Inggeris] jugak?

RMS: Ya, ke?

RAH: Haah.

RMS: *So, terror* [handal] la ni dalam Bahasa Inggeris?

RAH: Oh, tak biasa je (ketawa), tu pun kena [google translate] jugak. (Ketawa)

SMS: (Ketawa)

RMS: (Ketawa) Ya, ke? Alaa.

RAH: (Senyum) Nasib belajar lagi.

RMS: Ya saya rasa pun sekarang Bahasa Inggeris student agak kurang sikit kan.
(Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) Ha betul.

RMS: Ya, tak? (Mengangguk)

SMS: (Mengangguk)

RMS : Ha sebab apa sa--masa saya dekat pustakaan tu saya jadi ketua bahagian apa *one-one of the unit* [satu-satu unit] [gangguan bunyi] di bawah saya sebahagian (menggerakkan tangan) percetakan penerbitan (menggerakkan tangan) penerbitan *is one of the unit of* (menggerakkan tangan) *jurisdiction* [adalah salah satu unit bidang kuasa] saya kita nak sediakan laporan tahunan *so* [jadi] laporan tahunan tu nak dalam dua bahasa Bahasa Inggeris dan Bahasa

Malaysia (menggerakkan tangan) [gangguan bunyi] bila kita bahagi dia bagi yang Bahasa Malaysia je yang Bahasa Inggeris dia kata apa tidak ada kepakaran adui.

RAH: Oh, (ketawa) Kena cari orang yang boleh--

RMS: Kalau sesuai bercakap tu itulah pada saya agak kurang baiklah jawapan macam tu sebab kalau *your bos* [ketua kamu] bagi *you* [kamu] tugasan *you* [kamu] buatlah kalau *you* [kamu] tak boleh buat *get somebody to do for you* [dapatkan buat seseorang buatkan untuk kamu] bukan *you come back* [kamu datang semula] *and* [dan] serah pada saya kata tak ada kepandaian tak ada kepakaran kan saya pun tak ada pakar kan cakap orang putih pun *yes no alright* [ya tidak baiklah] je kan tu lah tapi saya rasa Bahasa Inggeris agak kurang sikit kot.

SMS: (Ketawa)

RMS: Bertulis penulisan kalau Bahasa cakap tu biasa orang sekarang cakap melayu cakap orang putih dah campur-campur kan?

RAH: (Mengangguk) Macam bahasa rojak lah. (Ketawa)

RMS: *Yes* [Ya] betul so *medium instruction* [arahan sederhana] sekarang (mengangguk) Bahasa Inggeris la ya?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Tulis assignment pun *in English* [dalam Inggeris]?

RAH: (Mengangguk) Betul *English* [Inggeris] jugak.

RMS: Okay.

RAH: Cuma subjek ni je yang kami buat Bahasa Melayu.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Sebab lecturer [pensyarah] kata kena ikut tokoh jugak kalau tokoh nak Bahasa Melayu (menggerakkan tangan) so [jadi] dari awal sampai akhir kami akan mula dari Bahasa Melayu.

RMS: Habis ni saya cakap campur-campur ni boleh ke?

RAH: Ha ini Bahasa melayu (mengangguk) jugak sebab awal-awal dulu pun Bahasa Melayu.

SMS: (Mengangguk) Boleh--

RMS: (Ketawa) Ya, ke?

RAH: (Ketawa)

RMS: Ada siapa yang pilih tokoh Dato Zahidi?

RAH: Zahidi Zainol Rashid tadi ke?

RMS: Ya. (Mengangguk)

RAH: Ada (mengangguk) tak silap saya ada. (Menggerakkan tangan)

RMS: Ada?

RAH: Haah. (Mengangguk)

RMS: Ya, okay-okay. (Mengangguk)

RAH: So [Jadi] tak ingatlah *group* [kumpulan] kelas saya atau ke kelas lagi satu [1] tapi ada nama dia saya nampak. (Ketawa)

RMS: Eh? Okay tu *batch* [kumpulan] kita orang la.

SMS: (Mengangguk)

RAH: (Senyum)

RMS: Ha ada seorang kawan saya *batch* [kumpulan] saya Puan Nor Azmah dia dulu kerja *library* [perpustakaan] dekat Pustakaan Negara lepastu dia bersara awal lepastu dia buat katering. (Senyum)

RAH: Oh, buat katering.

RMS: (Senyum) Yes [Ya], katering berjaya sekali projek katering satu [1] hari tujuh lapan. [7] [8]

RAH: (Mengangguk)

RMS: Orang kata *successful* [berjaya] lah kan? (Senyum) (Menggerakkan Tangan)

RAH: (Senyum) Betul.

RMS: (Terdiam) (Menggerakkan tangan) lagi apa nak tanya?

SMS: Okay saya nak tanya (menggerakkan tangan) pengalaman puan semasa berada di asrama?

RMS: (Ketawa) asrama? Asrama masa mula-mula masuk tu *of course* [sudah tentu] la kita hanya beri diberi kata *you* [kamu] punya katil dekat tingkat tujuh [7] tapi tak ada pula dia sebut katil mana ke apa ke pandai-pandai sendiri je lah kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Lepastu cari tilam sendiri bantal bawak sendiri apa semua tu lepas tu dia orang ada cakap kata *certain-certain days* [hari-hari tertentu] tu *certain-certain* [tertentu] malam tu ada apa eh ha hantu yang budak kecik yang bogel tu toyol eh?

SMS: (Ketawa) Toyol.

RAH: (Ketawa) toyol-- haah.

RMS: Toyol eh?

RAH: Haah-

RMS: Ha dia orang kata ada toyol-toyol suka benda kilat-kilat.

SMS: (Ketawa) (Mengangguk)

RMS: *So* [jadi] kita orang pun simpan apa benda yang kilat-kilat duit syiling ke apa ke kita sembunyi lah.

RAH: Oh. (Ketawa)

RMS: Tapi masa tu saya berani semacam kata okay ha mari-mari tengok mana dia yang kata bogel sangat (ketawa) tu lah (menggerakkan tangan) dia.

SMS: (Ketawa)

RAH: (Ketawa) (Menggerakkan tangan)

RMS: *I* [Saya] punya tak tidur malam tu dok [duduk] tunggu dia mana dia. (ketawa)

RAH: Tapi tak muncul la. (Ketawa)

RMS: Tak ada (senyum) tak tahu cerita rekaan (menggerakkan tangan) ke apa ke tapi tu lah pengalaman kita orang.

RAH: (Mengangguk)

RMS: Tu je la nak katakan tu yang lain-lain tu *of course* [sudah tentu] lah bila dah pindah ke asrama di Shah Alam [Malaysia] tu kemudahanya lebih-lebih selesa lebih (menggerakkan tangan) banyak kan nasib *you* [kamu] lah.

RAH: Okay.

RMS: Ada-ada yang dapat bilik ada yang dapat *dorm* [bilik asrama] ada yang dapat bilik sorang [1] ada yang dapat bilik berdua [2] dulu-dulu.

RAH: Kalau yang macam bilik sorang [1] atau berdua [2] atau ramai tu dia punya bayaran tu lain-lain ke macam mana ke tak ada bayaran untuk kolej masa tu?

RMS: Saya tak pasti yang dapat *scholarship* [biasiswa] tu dia orang bayar ke tidak *sponser* [penaja] dia bayar ke tidak tapi macam kita orang ni yang-yang dapat empat puluh lima ringgit [45] [Ringgit Malaysia] sebulan tu tak ada bayar apa-apa. (Menggeleng)

RAH: Oh, tak ada bayar. (Mengangguk)

RMS: Tinggal lagi saya yang saya difahamkan (menggerakkan tangan) yang dapat bilik tu *like seniors* [seperti lebih tua] *senior* [lebih tua] macam tahun akhir ke ha kenapa dia dapat sorang [1] bilik (menggerakkan tangan) satu [1] ke atau kenapa dia dapat (menggerakkan tangan) dua [2] orang satu [1] bilik ke tak tahu yang tu tapi kita kita orang ni *mostly* [kebanyakan] la kita orang daripada tahun awal sampai akhir semua duduk *dorm* [bilik asrama] je.

RAH: (Mengangguk) Okay.

RMS: Ha tapi hanya *dorm* [bilik asrama] dekat Shah Alam [Malaysia] [gangguan bunyi] (berfikir) satu [1] (menggerakkan tangan) bilik tu lapan [8].

RAH: Lapan [8] orang, orang--

RMS: (Mengerakkan tangan) Double decker [Dua tingkat] ada empat [4] lah kan (menggerakkan tangan) dua empat enam lapan [2] [4] [6] [8].

RAH: Betul.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Sebelum tu dekat Jalan Othman ada dekat Shah Alam [Malaysia] masa baru-baru masuk tu duduk *dorm* [bilik asrama] yang panjang (menggerakkan tangan) macam hospital tu saya ingat tu berapa puluh orang ha tiga puluh empat puluh [30] [40] orang kot ha katil memanjang ada lepastu (menggerakkan tangan) depan katil kita orang meja panjang aje menghadap tingkap kat luar.

RAH: *I see, So* [saya lihat, jadi] dia banyak--

RMS: Sekarang macam mana?

RAH: (Menggerakkan tangan) Ada kalau sekarang yang betul-betul baru (menggerakkan tangan) dia buat macam rumah tapi dalam tu--

SMS: Kan ada bilik bacaan.

RAH: Ha (mengangguk) lepastu dia ada (menggerakkan tangan) empat [4] bilik dalam tu satu [1] bilik dua [2] orang, ini yang betul-betul baru la tapi kalau macam dekat UiTM [Universiti Teknologi MARA] Segamat [Malaysia] masih lagi ada (mengerakkan tangan) yang empat [4] ada dua [2] macam tu.

RMS: *You all* [Kamu semua] semua ni di Segamat [Malaysia] lah ya?

RAH: Haah Segamat [Malaysia]. (Mengangguk)

SMS: (Mengangguk)

RMS: Siapa ketua kajian sekarang? Sir Samad eh?

RAH: Sekarang tak (menggeleng) yang sekarang ni (menggerakkan tangan) dia baru tukar haritu ha kejap *Sir* [Encik] Ismail kan Shafiena?

SMS: (Terdiam) (Berfikir)

RAH: Sebab sebelum ni puan, puan (menggerakkan tangan) apa saya tak ing-- Puan Hafizah tak silap.

SMS: Haah (mengangguk) Sir Ismail Pahmi.

RMS: Ya?

RAH: Haah Ismail Pahmi (Menggerakkan tangan). Apa syarat-syarat yang ditetapkan untuk masuk asrama pada waktu tu? (Menggerakkan tangan) dia ada bagi syarat-syarat ke?

RMS: Tak perasaan lah Rabiatul dia macam saya ingat pada masa tu UiTM [Malaysia] baru bukak jadi dia tak ada [gangguan bunyi] kata kan awak dapat (menggerakkan tangan) asrama awak tak dapat asrama semua yang datang tu macam ada (mengganguk) je tempat.

RAH: Oh, okay.

RMS: Tinggal lagi *dorm* [bilik asrama] lah yang bilik panjang (menggerakkan tangan) macam tu macam rumah panjang lah kan (menggerakkan badan) ha.

SAH & SMS: (Menganguk)

RMS: Ha macam tu dapat, dapat penginapan *start* [mula] dan yang setahu saya kita orang tak ada (menggeleng) apa-apa bayaran pun.

RAH: Sebab kalau macam kita orang pun sebelum ni tak ada bayaran jugak tapi *start* [mula] tahun tak ingat tahun ni atau tahun lepas dia da mulakan bayaran kalau tak sebelum ni pelajar diploma tak ada tapi yang *degree* [ijazah] semua tu memang ada tapi sekarang dia dah bagi (menggerakkan tangan) semua diploma pun kena bayar jugak *and* [dan] dia--

RMS: (Menggerakkan tangan) Dulu kita tak ada *degree* [ijazah] pun.

RAH: Oh deploma, diploma.

RMS : Umur (menggerakkan tangan) diploma je *and then* [dan selepas itu] *because* [sebab] baru *so* [jadi] kawasan apa orang kata ruang nya masih terbuka *and then* [dan selepas itu] dia orang punya *policy* [dasar] pada masa itu pun nak mengalakkkan bumiputera meramaikan jadi (menggerakkan badan) dia ambik-tempat banyak kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *So* [jadi] tak adalah bayaran apa-apa tak adalah kata (menggerakkan tangan) awak mesti pendapatan sekian kena bayar ke atapun awak macam ni--tak ada. (Menggeleng)

RAH: (Mengangguk) Oh haah sekarang ni pun kalau macam kita orang lah susah nak dapat kolej jugak sekarang pun kami kebanyakan duduk dekat luar lah kalau belajar dekat UiTM [Malaysia] sebab dia memang tak (menggeleng) bagi kolej kalau macam diploma senang sikit.

RMS: Tak cukup tempat?

RAH: (Menggeleng) Tak cukup tempat. (Ketawa)

RMS: *You all* [kamu semua] ni amik *degree* [ijazah] ke?

RAH: Haah, *degree* [ijazah].

RMS: Okay (Menggerakkan tangan) *degree* [ijazah] satu [1] tahun?

RAH: Dua tahun setengah lebih kurang--

RMS: Ni *final year* [akhir tahun]?

RAH: (Menggeleng) Belum lagi.

SMS: Dua tahun setengah.

RMS: Oh okay, okay *all the best* [semoga berjaya] habis belajar.

RAH: Thank you [rerima kasih] (ketawa) okay terima kasih, seterusnya saya nak tanya bagaimana--

SMS: Belum--.

RAH: Penempatan asrama pada ketika itu puan kata (mengerakkan tangan) memang mencukupi kan untuk semua pelajar kan?

RMS: (Mengangguk)

RAH: (Menggerakkan tangan) tapi dia ada ke macam--

RMS: _ _

RAH: Sediakan bilik-bilik, (menggerakkan tangan) bilik khas untuk bilik bacaan ke?

RMS: Bilik di asrama?

RAH: Haah dia macam sediakan--

RMS: (Menggeleng) tak ada--

RAH: Tak ada (mengangguk), bilik belajar ke pun tak ada? (Menggeleng)

RMS: Macam-first time saya masuk dekat ITM [Malaysia] duduk (mengerakkan tangan) di Seksyen Tujuh Belas [17] [Malaysia] kan sSeksyen Tujuh Belas [17] [Malaysia] hanya tempat tidur [tidur] sahaja.

RAH: Tempat tidur je.

RMS: Takdok [Tiada] bilik apa pa-ke apa ke takdok.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Meja pun tak ada lah?

RMS: Takdok [tiada] yang ada almari panjang (mengerakkan tangan) macam *closet* [almari] lah sebelah katil kita semua duduk dekat situ letak la beg ke baju ke apa ke semua dekat situ lepas tu kita orang belajar (mengerakkan tangan) naik bas pergi Jalan Othman daripada seksyen tujuh belas [17] tu kita pindah ke Shah Alam [Malaysia] (mengerakkan tangan) saya tak ingatlah apa tu asrama apa tapi asrama tu kita orang duduk *dorm-dorm* [bilik-bilik asrama] tu yang saya kata sederet penuh *I think* [saya ingat] empat puluh [40] orang kot (mengangguk) ke tiga (menggeleng) puluh [30] orang macam tu lah.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Banyaknya.

RMS: Yang itu semua tu dia ada [mengerakkan tangan] *one of the unit* [salah satu unit] atas tu dia panggil siapa eh *warden* [pengawas] eh ada *warden* [pengawas].

RAH: Ha (mengangguk) *warden* [pengawas] lebih kurang la.

RMS: [Mengerakkan tangan] kira dia jaga kita la apa-apa hal malam-malam sakit demam ke apa ke-kalau tak silap saya mungkin ada satu ruang ter--yang-yang (mengerakkan tangan) tidak dihuni oleh siapa-siapa mungkin itu untuk macam bilik macam ada perjumpaan untuk asrama tu *warden* [pengawas] nak jumpa ke kita jumpa dekat situ la *so* [Jadi] kalau nak kata bilik bacaan dekat tempat asrama kita tak ada. (Menggeleng)

RAH: Okay faham. (Mengangguk)

SMS: (Mengangguk)

RMS: Tak ada lain-lain of course [sudah tentu] la bilik air macam tu biasa la kan?
(Mengangguk)

SAH & SMS: (Mengangguk)

RAH: So [Jadi] dia memang asrama je lah, masa tu bilangan asrama ada berapa? Puan ingat ke?

RMS: Tak ingat sebab apa dia-dia tak sebanyak macam sekarang tapi saya ingat sekarang ni dekat ITM [Institut Teknologi Mara] [Malaysia] tak ada asrama atau baru yang dibina kan (mengangguk) dia masih lagi yang dulu kan?
(Mengangguk)

RAH: Haah.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha sebanyak itulah.

RAH: Kalau dekat Shah Alam [Malaysia] masih yang sama jugak?

SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha kat Shah Alam [Malaysia] banyak tu lah saya tak tahu (menggeleng) berapa.

RAH: Okay (mengangguk) [gangguan bunyi] tapi banyak rasanya okay seterusnya Shafiena pula. (Senyum)

SMS: [Gangguan bunyi] Okay saya nak tanya kenangan puan lah yang puan paling (mengerakkan tangan) puan ingat dekat asrama?

RMS: (Ketawa) apa ya?

SMS: Bersama kawan-kawan? (Ketawa)

RAH: (Ketawa)

RMS: *I* [Saya] fikir *boring* [bosan] eh (senyum) tak ada apa yang *excited* [seronok].
(Ketawa)

SAH & SMS: (Ketawa)

RMS: *I* [Saya] jalan-jalan just *weekend* [hujung minggu] pergi jumpa kawan-kawan balik rumah kakak ke macam tu lepas tu nak pergi tu kena *thumb* [ibu jari] apa *thumb* [ibu jari] tu kan (menggerakkan tangan) kita nak---*free leave* [cuti percuma] kan apa ni dekat *highway* [lebuh raya] tu turun dekat bukit-bukit tu melalui pak *guard* [pengawal] kita panggil pak *guard* [pengawal] tapi dia muda lagi.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Turun dekat bukit dekat pokok-pokok getah tu turun bawah dekat *highway* [lebuh raya] tu kita *try* [cuba] dapatkan *free ride* [perjalanan percuma] di bandar KL [Malaysia] macam tu jelah, tapi kalau nak kata kat (menggerakkan tangan) Selangor [Malaysia] tak ada apa lah kita orang lebih pada belajar--- lepastu buat *assignment* [tugasan] macam tu je (terdiam) *boring* [bosan] eh?
(Mengangguk)

RAH: Tak lah, okay je. (Ketawa)

SMS: Kalau macam--(menggerakkan tangan) (ketawa)

RAH: Kita orang pun lebih kurang je macam tu. (Ketawa)

SMS: Okay, je Puan. (Ketawa)

RMS: (ketawa) Ya ke, tapi kalau duduk di rumah sewa lain la kan?

RAH: (Mengangguk) Kalau rumah sewa banyak keluar jugaklah. (Ketawa)

RMS: Haah, tapi kalau duduk rumah sewa makan macam mana makan di--asrama?

RAH: Haa tak (menggeleng) makan masak sendiri masak sendiri tak pun makan dekat luar pegi kedai ke sebab nak-nak pegi kampus pun jauh jugak so [jadi] better [lebih baik] makan dekat luar la selalu.

RMS: Oh Okay-okay.

RAH: Sebab nak pegi kampus pun jauh jugak so [jadi] better [lebih baik] makan dekat luar la selalu.

RMS: Macam kita ha duduk asrama makan di sediakan ada-ada, ada dewan makan lah beratur (menggerakkan tangan) tapi saya ingat dalam seminggu [1] ada berapa kali saya makan nasi ha lain-lain *time* [masa] tu *especially* [terutama] *lunch time* [makan tengahari]

katanya supaya kita jangan mengantuk lepas makan nasi tengahari so [jadi] dia bagi kita roti so [jadi] roti cicah la dengan apa-apa semua tu memang la terkenal la masa tu ceritanya.

SMS: Kalau macam puan ada tak aktiviti-aktiviti yang puan *join* [sertai] dekat asrama tu?

RMS: Kita tak ada aktiviti yang kata macam sekarang *you all* [kamu semua] ada kawad lah ada *red* [merah] em eh red ambulance [bantuan perubatan] lah apa lah tak ada kita-kita sendiri-sendiri lah macam kita orang ni ramai kat pustakaan ni ramai *girls* [perempuan] kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: *And* [Dan] khusus-khusus yang lain pulak ramai *boys* [lelaki] macam tu so [jadi] kita masing-masing ni orang kata buat persatuan masing-masing lah okay harini kita buat ha *party* [pesta] ke perjumpaan ke hari (mengerakkan tangan) raya punya makan ke kita jemputlah persa--apa geng-geng khusus lain macam tu tu lah kita orang punya aktiviti tapi kalau nak kata yang beruniform [berseragam] ke yang tersusun ke [gangguan bunyi] apa ke tak ada tak ingat saya tapi tak tahu la kalau kot-kot nanti-nanti ada.

SMS: Sukan-sukan bola jaring ke bola keranjang ke tak ada?

RMS: Ha apa tu? Apa tu shafiena?

SMS: Kalau macam sukan-sukan macam, bola-bola jaring ke?

RMS: (Mengerakkan tangan) Tak ada pun.

SMS: Macam sukan bola-bola main bola ke?

RMS: Apa bola pun tak ada. (Ketawa)

SAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Tak ada (menggeleng) bola apa-apa pun (ketawa), okay apa soalan lagi?

SMS: Saya serahkan pada Rabiatul.

RAH: Okay seterusnya kita akan masuk pulak bab perpustakaan dekat ITM [Malaysia] masa zaman puan perpustakaan dekat situ ada berapa banyak, berapa bilangan?

RMS: Maksudnya? Berapa banyak macam mana? Koleksi ke *staff* [kakitangan] ke?

RAH: Berapa (menggerakkan tangan) perpustakaan dekat situ macam dekat IT [Institut Teknologi] UiTM [Malaysia] Segamat [Malaysia] sekarang kita ada dua [2] tapi kebanyakkan UiTM [Malaysia] lain ada satu [1] sahaja, kalau macam dulu pun satu [1] sahaja ke?

RMS: Ke dekat Shah Alam [Malaysia], satu [1] je.

RAH: Ha yang puan belajar, Oh, satu je, *I see* [saya lihat].

RMS: Satu [1] je.

RAH: So [Jadi] memang itu lah perpustakaan (menggerakkan tangan) yang pelajar-pelajar kerap kunjungi?

RMS: Ha dekat Shah Alam [Malaysia] la tapi-tapi saya ingat dekat Jalan Othman ada satu sebab ada khusus yang kita buat dekat situ kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha kat jalan Othman ada satu pustakaan lah kecil lah bila-bila dekat Shah Alam [Malaysia] semua (menggerakkan tangan) dah pindah ke shah Alam [Malaysia] and then [dan selepas itu] semua yang ada dekat pustakaan yang (menggerakkan tangan) ada sekarang lah.

RAH: Faham (mengangguk). Kalau masa tu dia punya (menggerakkan tangan) ketua perpustak--pustakawan siapa Puan ingat ke? Atau pustakawan-pustakawan yang kerja dekat situ? (Senyum)

RMS: (Berfikir) saya tak ingat siapa dia ketua pustakawan oh Datin Rashidah apa eh?

RAH: Datin Rashidah?

RMS: Itu ketua saya rasalah dia ketua pustakawan kot lepastu saya pun tak pasti sama ada ini ketua pustakawan tidak tapi Pak Ray *you all* [kamu semua] ingat?

RAH: Tak.

RMS: Pak Ray tu Raja Abdullah tak Raja Abdullah Yakoob kot jadi dia pun ambil *shortform* [singkatan] dia RAY jadi [gangguan bunyi] Pak Ray.

RAH: Ada nama tu saya pernah dengar. (Ketawa)

RMS: Kan. (Senyum)

RAH: Haah saya pernah nampak nama tu.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Haah adalah *a few others* [beberapa lagi yang lain] yang tak berapa ingat yang nama Zaharah kot lepastu dia pindah ke Johor [Malaysia] ke apa ke. (Berfikir)

SMS: Okay saya nak tanya koleksi yang ada di perpustakaan ketika itu?

RMS: Dekat Shah Alam [Malaysia], Ya? (Mengangguk)

SMS: Ha (mengangguk) ya--

RMS: Dia-dia *cater* [Melayani] ikut tu la sebab kitel dia *ITM* [Institut Teknologi Mara] punya library tu kirannya *special library* [perpustakaan istimewa] or *academic libraries* [Perpustakaan akademik] kan (mengangguk) so dia *cater* [Melayani] untuk kursus-kursus yang ditawarkan di situ *so* [Jadi] dia [gangguan bunyi] adalah pasal perpustakaan punya bahan-bahan (mengerakkan tangan) rujukan bahan bacaan [bunyi bersin] dia adalah pasal mikrobiologi pasal yang *forestry* [perhutanan] pasal yang *art* [seni] and *art and design* [dan seni dan reka bentuk] fine art [Seni halus] semua khusus yang ada di tawarkan (mengangguk) masa tu adalah koleksi nya ha tapi kita tak tau *how-how many* [berapa banyak] lak *like* [seperti] *what proportion* [Berapa bahagian] siapa yang banyak bahan kan tapi semua ada la (terdiam) okay.

SMS: Okay puan kerap tak melawat pustakaan tu? [Gangguan bunyi]

RMS: Ada assignment pegilah tapi selalunya kita orang buat video kita pinjam buku dan kita balik baca di dalam bilik [gangguan bunyi] hanya yang buku *red spot* [tempat merah] sahaja buku *red spot* [tempat merah] apa eh yang apa ni buku bahan merah eh tanda merah ha yang tu sahaja yang tak boleh bawak keluar kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Dulu-dulu kita kalau nak masuk *library* [perpustakaan] kena pakai *proper shoes* [kasut sesuai] kasut *so* [jadi] ada kawan saya, saya tak ingat siapa mat shah kot

dia datang dengan selipar-selipar jepun so [jadi] orang tak bagi dia masuk so [jadi] dia tinggalkan la selipar dia dekat luar dia masuk kaki ayam. (Ketawa)

RAH: (Ketawa) Haah kalau masuk perpustakaan memang dia bagi apa *proper dressing* [berpakaian yang betul] kalau nak masuk ha.

RMS: Ha bukan setakat perpustakaan sahaja saya ingat selepas demonstrasi yang kita orang buat tu tak tahu tahun berapa tak ingat dah pengetua ke dia panggil pengetua ke mula-mula pengetua *is stand* (menggerakkan tangan) *to* [adalah untuk] Aisyah Ayob kan lepas tu, tu siapa eh Aisyah Ayob anyway selepas daripada demonstrasi yang kita orang berarak sampai nak pergi ke parlimen tu pengetuanya ditukar kepada Datuk Lokman, Datuk Lokman yang mula kata “okay kita tak boleh lagi budak-budak ni suka hati dia pakai apa-apa semua” so [jadi] (menggerakkan tangan) semua kena pakai baju kurung yang lelaki kena pakai macam ni macam ni apa semua tapi (menggerakkan tangan) itu lah yang jadi dalam perpustakaan tu kena pakai dia (menggerakkan tangan) ada *dress code you* [kod pakaian kamu] tak boleh datang sebarang apa semua tu so *you come* [jadi kamu datang] dengan selipar ke *or* [atau] kasut yang tak sepatutnya *you* [kamu] pakai ke apa ke tu yang kena tinggal selipar tu masuk kaki ayam. (ketawa)

RAH: (Ketawa) Okay.

SMS: Okay kalau-kalau puan ingatlah berapa banyak pustakaan yang ada dekat Malaysia masa tu?

RMS: Pustakaan apa? Pustakaan awam ke pustakaan?

SMS: Apa-apa pustakaan *general* [keseluruhan] la *general* [keseluruhan] yang Puan tahu?

RMS : Tak boleh-(mengeleng) saya tak pernah la pulak kira berapa pustakaan yang ada kan?

RAH: (Ketawa)

RMS: Tapi yang pastinya kita boleh kata yang pustakaan khusus *special library* [perpustakaan istimewa] kebanyakannya ada di kementerian-kementerian perpustakaan awam ada di negeri-negeri setiap negeri ada pustakaan so [jadi]

kalau empat belas [14] negeri empat belas [14] la perpustakaan hanya bezanya mungkin pustakaan tu ada bangunan sendiri ada yang tak ada ada yang kecil ada yang menumpang ada yang menyewa macam tu la itu (menggerakkan tangan) yang perpustakaan awam yang [gangguan bunyi] pustakaan di jabatan kerajaan tu ada (mengganguk) di mana ada tu biasanya di kementerian-kementerian atau di jabatan yang besar [gangguan bunyi] macam kalau macam (menggerakkan tangan) hospital-hospital tu [gangguan bunyi] kiranya banyak doktor-doktor kan jadi dia kena ada bahan-bahan rujukan dia pun nak selalu *update* [kemaskini] kan kemaskini kan ilmu dia. *so* [jadi] most hospital akan ada, perpustakaan, tinggal lagi yang tak pastinya perpustakaan tu sama ada diketuai oleh pembantu perpustakaan, pembantu tu *equivalent to* [bersamaan dengan] kerani lah kan tapi dalam perpustakaan kita panggil pembantu pustakaan ataupun di-di diketuai oleh pegawai kalau pegawai tu biasanya [gangguan bunyi] yang ada diploma ataupun yang sekarang ada *degree* [ijazah] lah. jadi apa tu lepas tu kita ada pulak pustakaan khusus *public libraries* [perpustakaan awam]. *public libraries* [perpustakaan awam], *i think* [saya fikir] semua *state* [negeri] ada *public libraries* [Perpustakaan awam]. [Gangguan bunyi] Tapi macam tadi lah ada besar ada kecil, ada tumpang ada menyewa apa semua, tak ada bangunan apa semua kan. *Then* [Selepas itu] Perpustakaan Negara la, Perpustakaan Negara. [gangguan bunyi] *i* [saya] nak tanya *you all* [kamu semua], *you all* [kamu semua] tahu tak bezanya perpustakaan negara tu apa berbanding dengan perpustakaan awam ke atau perpustakaan negeri yang lain?

RAH: Kalau--

RMS: Apa bezanya?

RAH: (Menggerakkan tangan) Kalau saya tau perpustakaan awam dia memang-- (terdiam)

SMS: Kalau negara ni banyak pada-- (menggerakkan tangan) (terdiam sejenak)

RMS: Ha banyak pada apa? Perpustakaan negara ni hanya ada satu [1]

SMS: Negara ni dia banyak pada macam Perdana Menteri punya (menggerakkan tangan) pasal sejarah, koleksi Negara.

RMS: Pustakaan negara hanya ada satu [1] sahajakan dia tak ada (menggeleng) di negeri-negeri perpustakaan negara lain kan ha.

RAH: Haah Betul (mengangguk) perpustakaan negara Malaysia ada satu je.

RMS: Okay-so [jadi] dia punya fungsi dia lain lah ha sebab beb--biasa dengar tak Malaysiana? Biasa dengar tak Malaysiana?

RAH: Malaysia?

RMS: Koleksi Malaysiana?

RAH: Oh tak. (Senyum)

RMS: (Mengerakkan tangan) biasa dengar Malaysiana. Ha bahan-bahan yang berkaitan dengan negara kita Malaysia lah. [Gangguan bunyi] Sama ada ditulis oleh orang Malaysia atau orang luar menulis pasal Malaysia sama ada dalam Bahasa Malaysia atau Bahasa Inggeris *anything* [semua] yang *about* [pasal] negara kita [gangguan bunyi] kan itu dipanggilkan bahas--em koleksi Malaysiana. So [Jadi] Perpustakaan negara fungsi utama dia *is* [ialah] untuk mengumpul bahan-bahan Malaysiana ini untuk rujukan sahaja supaya bila kita-kita (mengerakkan tangan) ni semua dah tak ada sejarah-sejarah yang lama tu dapat lagi di--ta--ketahui oleh orang yang sekarang tapi yang nak dijadikan cerita ni je ceritanya nya perpustakaan negara dulu- dulu *off course* [Sudah tentu] lah tak ada bangunan sendiri, *and then* [dan selepas itu] perpustakaan awam negeri-negeri pun taklah hebat macam sekarang, so [jadi] orang-orang Malaysia pulak tak ramai [gangguan bunyi] yang membaca ada yang kajian yang kata kita hanya satu [1] (mengerakkan tangan) tahun satu [1] muka surat aje orang Malaysia bacakan, adakan, kajian tu kan *blue print* [cetakan biru] ke apa ke nama nya tu so [Jadi] [gangguan bunyi] perpustakaan negara kena ambil peranan dia koleksi dia tu dia belilah (mengerakkan tangan) semua-semua disamping koleksi Malaysiana tu [gangguan bunyi] kemudian dia nak mengalakkan orang membaca tu jadi bagi bah- bahan-bahan yang boleh dipinjam orang datang rujukan tapi fungsi utama dia *is* [ialah] rujukan untuk orang yang bila-bila masa dia datang dia nak tau berkenaan dengan Malaysia dulu ke tahun bila-bila_ _ _ bahan tu ada dengan kita tapi orang *confius* [keliru] sebab orang kata akta percetakan negara ini dia tak bagi

pinjam ke ataupun sebab dia pustakaan negara hanya untuk rujukan [gangguan bunyi] tapi oleh sebab orang kita tak membaca jadi [gangguan bunyi] ia terbuka dengan koleksi untuk pinjam orang *confius* [keliru] la orang kata yang [gangguan bunyi] tu perpustakaan awam. [Gangguan bunyi]. Okay?

RAH: (Ketawa) (mengangguk) Okay panjang lebar ceritanya tapi memang setiap perpustakaan memang ada perbezaan kan sebab kita ada *special* [istimewa] ada pustakaan awam, pustakaan Negara?

RMS: (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) Betul.

SMS: Pandangan puan tentang perpustakaan sekarang macam mana? Perkembangan dia.

RMS: Pandangan saya oh memanglah *I* [saya] tau berbeza dulu macam saya kata la *you all* [kamu semua] belajar pun sekarang ada macam-macam teknologi kita hanya semua manual tulis tangan *and then* [dan seterusnya] dulu-dulu pustakaan tak ada bangunan sekarang ada bangunan hebat-hebat ada yang canggih-canggih punya teknologi nya *so* [jadi] [gangguan bunyi] *and then* [dan seterusnya] pe kepelbagaian dia punya perkhidmatan pun dah banyak lepas tu pegawai-pegawai yang menjadi apa tu kakitangan disitu pun dah lebih berkelayakan ada yang ada *degree* [ijazah] ada yang ada *master* [ijazah sarjana] kan. Macam time (menggerakkan tangan) kita orang dulu masuk UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] kelayakan untuk masuk diploma mesti ada HSC [Higher School Certificate] Sijil Tinggi Pelajaran masa tu (menggerakkan tangan) masih lagi HSC [Higher School Certificate] bukan Bahasa Malaysia punya. ha tu pun tapi sekarang ni ramai yang jadi ketua yang jadi pustakawan dia mesti ada (mengerakkan tangan) *first degree* [ijazah pertama] maksudnya dia masuk universiti dia ambik la bidang rekodology ke *education* [pendidikan] ke ape ke semua tu pastu baru dia ambik pulak tambah dengan katakan advance [maju] diploma ke *on library science* [mengenai sains perpustakaan] *so* [jadi] dia ada (mengerakkan tangan) dua [2] satu *basic degree* [ijazah asas] satu lagi yang *library science* [sains perpustakaan] *so* [jadi] dia memudahkan kerja sebab bila kita buat apa ni pe-*-cataloging* [katalog] ke *classification* [pengelasan] ke atau apa-- kita lebih

memahami subjek-subjek yang lain la so [jadi] *in term of staffing* [dari segi kakitangan] sekarang lebih-lebih orang kata apa hebat la bek- berkelayakan apa semua dan *of course* [sudah tentu] la sekarang pun lebih ramai dalam satu-satu library [perpustakaan] kan *and then* [dan selepas itu] peluang-peluang kenaik--pangkat pun banyak ha macam dulu kurang lah.

RAH: Okay. (Mengangguk)

RMS: Okay.

RAH: Okay.

RMS: Untunglah *you all* [kamu semua] sekarang.

SMS: Saya serahkan kepada Rabiatal.

RAH: (Senyum) Okay sekarang ni kita akan masuk pula kepada pengalaman pahit manis Puan semasa menuntut dekat ITM [Institut Teknologi Mara] [Malaysia] ataupun kursus Kajian Sains Perpustakaan. Apa pengalaman puan semasa bergelar pelajar pengalaman yang puan paling ingat la?

RMS: Pengalaman suka duka ke?

SMS: Pahit manis puan ha?

RAH: Boleh jugak, (menggerakkan tangan) kalau ada suka mesti ada dukanya jugak. (Ketawa)

RMS: Suka duka ya, apa ya tak ada suka duka lah semua nak belaja ja alaa ada la macam kita sama-sama kawan-kawan anu buat-buat tu buat ni suka lah tapi yang kata duka-duka sangat tu tak ada kot (ketawa) semua suka je. (Senyum)

RAH: (Ketawa) Kalau rutin harian sebagai seorang pelajar pula setiap hari memang pegi pe- pegi kelas macam tu je lah?

RMS : (Mengangguk) Bangun pagi tengok hari ini ada kelas apa em pergi *breakfast* [sarapan pagi] dulu sebab breakfast [Sarapan pagi] nya ada *from certain time* [daripada masa tertentu] (menggerakkan tangan) *to certain time* [ke masa tertentu] dulu kan so [jadi] kalau bangun lambat ke *or plan* [atau rancang] nak bangun lambat ke kena pesan dekat kawan nanti *you* [kamu] pergi dekat kantin ambilkan air ni, ni telur rebus ke roti dua [2] keping ke *butter* [mentega] ke

apa bawa balik bilik makan bila kita bangun *and then* [dan selepas itu] (menggerakkan tangan) *rather than that* [daripada itu] [bunyi burung] kita orang pergi kelas lah kelas tu kat Shah Alam [Malaysia] kan dia berbukit-bukit kan nak pergi ke menara tu kena memanjat kan *so* [jadi] itu lah suka duka kot sebab apa masa tu nak begaya nak begaya pakai *high heel* [tumit tinggi] la apa la--(ketawa) bila naik bukit sakit la kita kan mengah haah. (Ketawa)

RAH: Haah terus kena tukar kasut kang. (Ketawa)

RMS: Apa tu nak naik bukit berpeluh eh kalau nak kata suka duka lah itulah kot.
(Ketawa)

RAH: Okay (ketawa) seterusnya kita akan masuk pula pasal kerjaya puan kami akan sambung kepada Shafiena pula.

SMS: (Terdiam) (mengangguk) Okay puan boleh tak terangkan sejarah kerjaya puan dari awal sampai akhir lepas tu saya nak tanya adakah (menggerakkan tangan) bidang kerjaya puan itu sama dengan kajian (menggerakkan tangan) bidang Kajian Perpustakaan?

RMS: (Mengangguk) (mengerakkan tangan) Okay mula-mula macam yang saya catit mula-mula itu dulu saya (menggerakkan tangan) mula-mula kerja dekat perpustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] di bangunan Talesco kot sekarang saya ingat tak ada dah bangunan tu jalan Tun Razak Jalan Tengku Abdul Rahman situ sekejap je (mengerakkan tangan) ingat berapa tak sampai setahun [1] kot lepastu saya ma--pergi ke Perpustakaan Awam Melaka [Malaysia] Perbadanan Perpustakaan Awam Melaka [Malaysia] *time* [masa] tu sudah ada orang kata apa *awareness* [kesedaran] kepada keperluan perpustakaan awam *so* [jadi] dah *most* [paling] [menggerakkan tangan] *state* [negeri] dah ada dah perpustakaan awam *so* [Jadi] Melaka [Malaysia] pun kiranya baru nak memulakan dulu-dulu (mengerakkan tangan) pustakaan dia orang tu dah la di dikendalikan oleh em Majlis Perbandaran dia orang *so* [jadi] tak ada pegawai tak ada apa la ada kerani je yang buat pinjam-meminjam macam tu je lah *so* [jadi] bila saya pergi dekat sana masih lagi tak (menggeleng) ada bangunan sendiri kita menyewa di bangunan Hang Tuah (mengangguk) jalan apa tu tapi Jalan Bangunan Hang Tuah la (menggerakkan tangan) *one of the ikon* [salah satu ikon] punya

building [bangunan] dekat situ satu tingkat dia *on the first floor* [tingkat pertama] pustakaan nya (menggerakkan tangan) apa tu tak besar tak kecil dia koleksinya tu kita ambik daripada yang kata majlis peb--miniciple depa [mereka] tu bukunya tu berhabuk [gangguan bunyi] semua la yang lama-lama betul *so* [jadi] bila saya sampai situ [gangguan bunyi] *first thing is to check* [pertama sekali ialah memeriksa] apa tu buku ni patutnya di hantar ke Perpustakaan Negara kot untuk dipelihara sebab buku tu lama sangat dan kita dekat pustakaan awam tu tak ada kemudahan untuk menyimpan tempat yang yang mennyahkan asid ke habuk ke apa kan pustakaan masa tu (menggerakkan tangan) tak *aircond* [penghawa dingin] tau (mengangguk) kipas angin aje ha *so* [Jadi] (menggerakkan tangan)] tu yang kita buat mula-mula (menggerakkan tangan) *so now* [Jadi sekarang] itu kalau nak cerita Pustakaan Awam Melaka [Malaysia] kemudian saya pergi ke Perpustakaan Negara lepas tu (menggerakkan tangan) Pustakaan Negara tapi saya dipinjamkan ke Perpustakaan Kementerian Perdagangan Dan Perindustrian kan (menggerakkan tangan) dekat situ berapa tahun eh saya ingat [gangguan bunyi] lepastu daripada situ baru pergi ke Perpustakaan Kementerian Kewangan di kewangan (menggerakkan tangan) saya rasa lama sepuluh [10] tahun dekat situ masa dekat Kementerian Kewangan tu pustakaan kecil (menggerakkan tangan) jugak lagi tak ada orang kata apa satu [1] *floor* [tingkat] khas untuk kita perpustakaan (menggerakkan tangan) tu dia duduk di-di tingkat empat belas [14] tingkat tu sama tingkat dengan menteri masa tu Razali, Razali apa eh Tengku Razali ha Tengku Razali *so* [Jadi] le bilik saya tahu tak bilik kebal?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Yang tempat orang simpan em dokumen-dokumen yang (menggerakkan tangan) pintu macam bank yang besi berat tu kalau nak tutup dia kena pusing (menggerakkan tangan) ha tu bilik saya.

RAH: Oh. (Mengangguk)

SMS: (Mengangguk)

RMS: Apa tu kat luar tu tak besar sangatlah *is what we call the library* [sebab itu kita gelarkan ia perpustakaan] tapi yang jadi seronoknya *because library* [sebab

perpustakaan] tu tingkat empat belas [14] sama tingkat dengan menteri jadi pengawainya tu depa [mereka] cuak sikit takut sikit nak naik takut berjumpa dengan menteri.

RAH: (Ketawa)

RMS: Jadi perpustakaan tu banyak macam depa [mereka] pinjam (menggerakkan tangan) lepastu depa [mereka] tu kang dia baca dekat tempat dia orang macam tu je ha tu dia [gangguan bunyi] pustakaan kementerian kewangan lepas kementerian kewangan pergi pada Perpustakaan Negara masa tu di Exchange Ware saya masa tu di bahagian latihan banyak la (menggerakkan tangan) kursus-kursus yang saya buat ada [gangguan bunyi] berapa orang pegawai satu [1] ketua bahagian ada tiga [3] kot pegawai *so* [jadi] kita orang ambik [terputus internet] hallo bateri saya sangat rendah nanti saya *charge* [cas] kita sambung sat [kejap] lagi boleh?

RAH: Okey, boleh.

Dengan ini berakhirlah sesi temubual sejarah lisan sesi kedua mengenai bidang Kajian Sains Perpustakaan bersama Puan Rihanun Md Samin. Kami mengucapkan ribuan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama beliau untuk diwawancara. Sekian, terima kasih.

SESI 3

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera. Berikut adalah temubual sejarah lisan sesi ketiga mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang tokoh dalam bidang Kajian Sains Perpustakaan. Bersama-sama ka Bersama-sama kami ialah Puan Rihanun Md Samin yang merupakan seorang bekas Penolong Pengarah, Bahagian Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat di Perpustakaan Negara Malaysia [PNM].

Rakaman ini dijalankan pada tarikh dua dua Disember dua ribu dua puluh [2.12.2020] bersamaan dengan hari Rabu pada pukul sebelas pagi [11.00a.m] bertempat di platform [Zoom].

Temubual ini dikendalikan oleh saya Rabiatul Adawiah Binti Hamid dan juga Shafiena binti Misamardzan Saney. [Gangguan bunyi] Dengan segala hormatnya temubual dimulakan.

RAH: Okay baiklah puan untuk sesi se-- (serentak)

RMS: Rabiatul sebelum tu saya [gangguan bunyi] nak buat *correction* [pembetulan] sikit tadi kata sebagai Penolong Pengarah eh? (Mengangguk)

RAH: [Gangguan bunyi] Bekas Penolong Pengarah (mengangguk) haah

RMS: Ha *actually* [sebenarnya] Timbalan Pengarah. [Gangguan bunyi]

RSH: Oh (mengerakkan tangan) maaf puan.

RMS: Ha tak apa--(menggeleng) buat *correction* [pembetulan] je saya teringat eh [gangguan bunyi] menerapkan (mengerakkan tangan) da yang tepatnya *is* [ialah] Timbalan Pengarah.

RAH: [Gangguan bunyi] Oh sebab tak silap saya-saya ambik daripada yang dekat [WhatsApp] yang haritu puan bagi maaf puan sebab salah. (Mengerakkan tangan)

RMS: Oh, ya ke, ha (menggeleng) tak apa--*just* [sekadar] buat pembetulan je.

RAH: Okay- terima kasih Puan betulkan. (Mengerakkan tangan) (Senyum)

RMS: Okay ha.

RAH: Okay. Untuk sesi-sesi sebelum ini kita dah cerita tentang latar belakang puan sejarah pendidikan dan juga pengamalan puan di ITM [Institut Teknologi Mara]

mu jadi untuk sesi kali ini [bunyi telefon] kita akan menyentuh pula tentang kerjaya-kerjaya puan yang telah puan ceburi selepas tamat pengajian?

RMS: *I--* [Jadi]

SMS: Okay puan apakah tunggak sejarah kerjaya yang puan ceb- ceburi?

RMS: Sejarah? Apa dia Shafiena?

SMS: Tunggak--sejarah kerjaya yang puan ceburi.

RMS: Tunggak? [Gangguan internet] Apa itu ya, apa *you* [kamu] kata kurang jelas

SMS: Tunggak?

RMS: Tunggak? [Gangguan bunyi]

SMS: Sejarah ha kerjaya yang puan ceburi?

RMS: Oh (mengerakkan tangan) _ tengok ni kucing saya dia melompat (Ketawa)

RAH: (Ketawa)

RMS: Tunggak tu maksudnya apa ya apa yang dimaksudkan ke apa yang patut saya jawab tunggak tu apa dia tung--kalau saya jawab sejarah, okay *I understand* [SAYA FAHAM] daripada cerita awal (mengerakkan tangan) bekerja kan kalau tunggak tu maksudnya *highlights* [serlahkan] ke apa dia (terdiam) *What that's* tunggak *means* [tunggak bermaksud apa] [gangguan suara] oh (ketawa) maksudnya apa tu supaya saya boleh beri jawapan yang tepat tak berapa faham bila kata tunggak tu *is it the highlight* [adakah itu yang diserlahkan] dia ke ataupun cerita-cerita tertentu cuba cerita sikit maksud nya dia apa tu?

SMS: Dia macam (berfikir) faktor kot faktor mungkin faktor saya rasa macam tu.

RAH: Je--

RMS: Apa tu faktor?

SMS: Haa faktor- faktor.

RAH: Tapi saya rasa lebih kurang macam *highlight* [serlahkan] jugak *highlight* [serlahkan] puan semasa bekerja.

SMS: Ha *highlight*. [Serlahkan] (Mengangguk)

RMS: Okay kalau macam lebih pada sejarah lah kot kemudian ada *event-event* [peristiwa- peristiwa] yang kira punya menarik semasa sepanjang kerjaya kot macam itu maksudnya ya?

RAH: Betul puan.

RMS: Okay-okay (mengerakkan tangan) so [jadi] ceritanya rasa saya yang banyak kejadian yang nak di katakan menarik sikit bermula masa saya bekerja di perpustakaan negara kot (mengganguk) dibahagian latihan masa tu saya banyak mengendalikan khusus-khusus bagi kumpulan sokongan kan yang macam pembantu Pa penjilid pengawet semua tu so [jadi] ada satu masa [gangguan bunyi] kita ada pertukaran apa perkhidmatan eh daripada perkhidmatan apa tak tahulah kepada SSB Sistem Saran Baru, okay salah satu[1] syaratnya untuk di sahkan ke ataupun mesti dipenuhi bagi perlantikan-perlantikan yang sedia ada dan yang baru ialah dia kena ikuti khusus induksi okay so [Jadi] saya dan kawan-kawan perlu menghadiri kursus induksi khas lah dikendalikan oleh penga--pensyarah Institut Aminuddin Baki so *interesting* [jadi menarik] lah yang itu lepastu bila baik ke PNM [Perpustakaan Negara Malaysia] kita kena kendalikan apa ni kursus tu di-di bagi kakitangan PNM [Perpustakaan Negara Malaysia] so [Jadi] saya ada buat satu [1] kursus untuk kumpulan sokongan iaitu untuk pembantu untuk pengawit untuk penjilid untuk Pa dan lain-lain eh *that mean* [itu bermaksud] orang-orang yang daripada Perpustakaan Negara dan jugak *staff* [kakitangan] yang bekerja di dalam pekhidmatan guna sama guna sama maksudnya di luar perpustakaan negara lah so [jadi] kita ada seratus [100] orang *participant* [peserta] masa tu so [jadi] saya kendalikan uruskan untuk sewa pas bawak kumpul mereka bawak pergi ke Janda Baik [Malaysia] okay.

RAH: Pahang [Malaysia](mengangguk)

RMS: So [Jadi] disana khusus tu dikendalikan oleh orang-orang IAB [Institut Aminuddin Baki] la IAB [Institut Aminuddin Baki] Institut Aminuddin Baki sebab tu pertama kali yang kita orang buat so so [jadi] belum ada pengalaman so [Jadi] IAB [Institut Aminuddin Baki] membantu [gangguan bunyi] lah so [jadi] salah satu daripada aktiviti yang apa tu dikendalikan ialah macam *outdoor* [luaran] ni tau dia orang ni perlu pergi ke dalam hutan keluar masa

petang balik malam-malam ataupun pagi *and then* [dan selepas itu] dia nak-- tengok ketahanan [gangguan bunyi] mental kita semuanya tidur tepi kubur ha masuk dalam kawasan apa tu orang asli *so* [jadi] dalam cerita tu sebab [gangguan bunyi] dia orang pergi gelap malam dia bukan sebenarnya pergi tidur tepi kubur tapi mereka diberi tahu saja tak ada bawak lampu apa pun hanya orang yang di depan saja bawak *torchlight* [lampu suluh] kan *so* [jadi] ada budak yang dia macam [gangguan bunyi] ikutlah dia dikatakan apa menuntut lah dia menuntut ilmu *so* [jadi] bila dia sampai [gangguan bunyi] dekat dalam hutan tu tidur dalam hutan tu da macam menjaga diri dia ke apa ke dia adalah mantera-mantera yang dia baca jadi dia ada berlawan dengan penunggu di situ lah.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha balik [gangguan bunyi] daripada tu dia jadi lain macam (mengerakkan tangan) yang ni dia cakap lain apa [gannguan bunyi] berperangai lain apa semua tu *so* [jadi] gempak lah gitu kan gempak lagi _____ kan eh tak boleh jadi ni semua tapi sebenarnya bukan dekat kubur pun alaa duduk tepi batu- mana je kan?

SMS: (Mengangguk)

RMS: Tapi dia sorang yang terlibat *so* [jadi] kita kena bawak dia balik ke kampung dia berubat apa semua tu, tu pengalaman lah masa saya di Persputakaan Negara *eventually* [akhirnya] rasa saya dia agak teruk *so* [jadi] kita kena bawak pergi hospital duduk di wad mental la. (mengangguk)

RAH: Oh, sampai macam tu sekali eh?

RMS: Ha dia-dia melawan bila kita bawak balik dia ke rumah dia di mana eh kampung sebelah tanjung ma--Tanjung Karang apa ke abang dia cakap memang dia ada menuntut lah.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Jadi bila dia masuk dalam hutan tu untuk nak jaga diri dia-dia melawan ha tu cerita benar (menggeleng) ke tidak tak tahulah tapi kejadiannya macam tu lah.

*so [jadi] saya pergi lah hospital tengok dia memang dia tak betul (menggeleng)
lah lama tu barulah orang kata apa okay sikit tapi kesan dia macam tu lah.*

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Tu salah satu masa saya di perpustakaan negara di bahagian latihan kemudian di perpus--lepastu saya ke perpustakaan saya di bahagian perhubungan awam masa tu belum lagi dijadikan bahagian dasar korprat apa ke bahagian perhubungan awam kecil je saya masa tu ada *staff* [kakitangan] saya sorang ada [gangguan bunyi] satu [1] penolong pegawai ada satu dua [1] [2] pa ada satu [1] juru apa eh dia buat *signage* [papan tanda] tu semua tu lepastu saya diberi kakitangan tambahan seorang [1] pembantu pustakaan tapi yang menjadi masalahnya pembantu pustakaan ni dia ada masalah mental dia pen--ada penyakit sicopenic yang tak (menggerakkan tangan) berapa tu kan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Dia-dia macam dia (menggerakkan tangan) dengar-dengar, suara-suara, kelibat-kelibat.

RAH: Dengar suara lain.

RMS: Ha *so [jadi]* masalahnya sebab saya dibahagian perhubungan awam selalu perlu menjaga perhubungan dengan orang awam *client* [pelanggan] kita sedangkan kita ada pegawai pembantu perpustakaan yang macam tu kita bagi kerja dengan dia macam tak bagi kerja lah suka hati dia buat tak suka hati dia tak buat kan jadi agak ada kekangan la kekangan.

SAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha pada saya masa tu kalau orang kata saya ada *staff* [kakitangan] lima [5] orang *actually* [sebenarnya] yang ada hanya empat [4] sebab tak boleh kira dia kan?

SAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ada kalanya macam kita ada bahan-bahan cenderahati untuk kalau tetamu kita ke apa kalau dia dapat kunci dia akan ambik dia bagi habis semua orang siapa yang dia jumpa dia kata “Tun Mahathir suruh bagi” ha dia cakap macam tu kalau dia angkat telefon dia cakap merepek [sebarang].

RAH: Oh.

RMS : Kalau dia datang angin dia tak betul lah lepastu saya diarahkan untuk bawak dia ke hospital saya tak perasan lah sebulan sekali [1] atau dua [2] bulan sekali untuk dapat *injection* [suntikan] [bunyi burung] nak pujuk dia pergi tu pun satu [1] hal tau lepastu dah sampai di hospital tu saya pun rasa sedihlah untuk dia sebab orang hospital tu macam dah kenal dia _____ so [jadi] bila dia orang nak ubatkan dia tu kita tengok cara layanan tu tak berapa sedap lah cucuk macam tu je tak.

RAH: Macam kasar. (Mengangguk)

RMS: Ha kesian la dekat dia kan tengok dia macam tu.

RAH: Betul.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Mungkin sebab tu kot dia sendiri pun enggan pergi bila-bila *the next time* [lain kali] dia kena pergi *injection* [suntikan] tu dia dah tak mau bila dia tak mau tu kadang-kadang saya kena tegur lah dengan *bos* [ketua] “Rihanun kenapa *you* [kamu] tak bawak dia pergi hospital” saya sendiri serba salah satu nak bawak dia tu satu hal pujuk dia lepastu bila sampai di sana cara layanan pada dia macam tu lepastu kan sedihlah.

RAH: Haah, kesian dekat dia.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha (menggerakkan tangan) *anyway* [bagaimanapun] tu salah satu pengalaman la lepastu saya ditukarkan ke [bunyi telefon] Akademi (menggerakkan tangan) Seni Kebangsaan Perpustakaan lah ya Akedemi Seni Kebangsaan tu dia satu bahagian di bawah Kementerian Kebudayaan Dan Pelancongan so [jadi] akademi ni dia mengendalikan khusus-khusus penulisan kreatif apa ni muzik tarian *interesting* [menarik] la dan apa lagi eh *cinema* [wayang] pegrafik so [jadi] pengalaman di situ tu agak berlainan sebab apabila *you* [kamu] jumpa orang seni-seni ni kepala depa [mereka] lain sikit kan? (Mengangguk) (Ketawa)

RAH: Betul, haah. (Mengangguk) (Ketawa)

RMS: Bila je dia punya (menggerakkan tangan) *exam* [ujian] [gangguan bunyi] *final year exam* [ujian akhir tahun] dia kalau *you* [kamu] ambil muzik *you* [kamu] kena mengubah satu [1] lagu ke menggubal ke apa ke *and then* [dan selepas itu] dia orang kena *practice* [latih] *so you* [jadi kamu] akan tengok depa [mereka] (menggerakkan tangan) bawah-bawah pokok sana *so* [jadi] orang tengah melalak menyanyi.

RAH: (Ketawa)

RMS: Nak mereka nak dapat ada yang apa tu yang pengurusan kreatif ke apa ke dok [duduk] bercakap seorang pelakon dia jadi siapa dia jadi siapa tapi yang (menggerakkan tangan) *interesting* [menarik] nya dia punya *final exam* [ujian akhir] tu dia orang kena buat persembahan-persembahan tu dia buat di (mengerakkan tangan) Matik di Matik apa (pandang atas) dekat jalan Jalan Ampang [Malaysia] ke dekat situ *so very interesting* [jadi sangat menarik] ha yang tu kita *open to the public and very nice interesting* [terbuka untuk umum dan menarik].

RAH: Semua boleh tengok la?

RMS : _(menggerakkan tangan) saya *yes so* [ya jadi] kita nampak kreativiti dia orang tu *so it was very interesting* [jadi ia sangat menarik] lepastu *of course* [Sudah tentu] lah (menggerakkan tangan) kita pindah ha ASK [Akademi Seni Kebangsaan] tu Akademi Seni Kebangsaan nama dia akademi macam dia apa satu institusi apa akademik lah kan?

RAH: Haah. (Mengangguk)

RMS: Tapi dia (menggerakkan tangan) sebenarnya satu bahagian di bawah Kementerian Pelancongan Dan Kebudayaan jadi pensyarah nya, pensyarah nya macam arwah dah sekarang macam Dato A. Samsuddin siapa (menggerakkan tangan) nama *wife* [isteri] M Nasir nama apa?

RAH: (Ketawa) Tak tahu.

RMS: Adalah nama-nama besar macam tu kan dia orang datang mengajar apa semua tu ha tapi dia orang bukan sebagai *lecturer* [pensyarah] tau rasa dia orang di bayar ikut macam kadar masa itu macam satu [1] jam seratus [100] ringgit

macam tu so [jadi] kita tak ad ape pensyarah tetap disitu sebab *it is not* [itu bukan] institut latihan walaupun namanya akedemi it is a [itu ialah] bahagian di bawah kementerian pelancongan tujuan asalnya *is* [ialah] untuk mengajar tarian [gangguan bunyi] budaya supaya boleh dibuat persembahan untuk menarik pelancong .

RAH: Oh.

RMS: Tu sebab dia jadi tu sebab tu dia tak ada jawatan *lecturer* [pensyarah] dekat situ.

RAH: (Mengangguk)

RMS: So [Jadi] kita hanya ambil orang-orang sini macam ni la dan dibayar ikut jam.

RAH: Okay. (mengangguk)

RMS: So [Jadi] tu itu-itu dia punya ni kemudian kita pulak ada apa ni tak tahu lah boleh-boleh cerita ke (ketawa) tak yang ni tak apalah.

RAH: (Ketawa)

RMS: *Skip* [Langkau] la yang tu (senyum) lepastu saya balik ke apa tu ini ni--saya lompat lah ya.

RAH: Boleh--

RMS: Balik ke perpustakaan (mengerakkan tangan) negara ni kira highlight dia kan salah satu yang menariknya *is* [ialah] saya dapat tugasan untuk menjadi pegawai pengiring eh early elaun *officer* [pegawai] oh ada sekali masa dekat ASK [Akedemi Seni Kebangsaan] tu jadi apa tu lezza *officer* [Pegawai] untuk satu [1] ku satu [1] perjumpaan mesyuarat ke menteri-menteri perlancongan.

RAH: (Mengangguk)

RMS: (Mengerakkan tangan) so [jadi] ada saya kena bawak saya kena mengiringi one [satu] menteri daripada Afrika saya ingat daripada mana eh tak ingat betul-betul tapi dia *African* [Orang Afrika] lah.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Dia datang dan dia tak-tak ada orang kata apa dia tak diberitahu ke ataupun dia sendiri tak tahu ke dia datang dekat *airport* [lapangan terbang] kita kena pergi jemput dia diiringi dengan polis dengan

RAH: *Bodyguard*. [Pengawal peribadi]

RMS: Apa semua lah *bodyguard* [pengawal peribadi] semua dengan kita sebagai orang kata tuan rumah kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Kita melayan dia sekali dia datang dia tak ada orang kata apa dia daripada negara Afrika dia kena ada *injection* [suntikan] inoculation macam penyakit apa-apa tertentu la malaria ke apa ke dia tak ada *so* [jadi] dia bila sampai situ imegresen tak bagi masuk dia marah lah *so* [jadi] kita lah kena menyabarkan dia *contact* [berhubung] sana sini apa semua-semua macam mana ni apa semua tu *so* [jadi] in the end dapatlah masuk *so* [jadi] itu satu pengalaman yang mencabar lah bila dah nak balik tu pulak dia bawak tak tahu apa dalam beg dia kita satu menteri satu pegawai perhubungan lezzon *officer* [pegawai] dan satu [1] pengawal keselamatan dia orang ni saya ingat dia daripada polis kot ada yang ashkar ada yang polis tapi yang dengan saya tu polis pakcik menteri ni bawak beg berat [gangguan bunyi] (mengangguk) Ya Allah beratnya. (Senyum)

SMS: (Senyum)

RAH: (Ketawa) Bawak apa tu?

RMS : Tapi saya kena bawak beg kita yang jadi pengawal dia kan dia jalan lenggang je kita kena bawak beg lepastu pegawai keselamatan yang polis ni dia tak boleh dia-dia nampak saya jalan dah menyenget dah bawak beg tu berat tapi dia tak boleh bantu sebab dia kena [gangguan bunyi] selalu awas.

RAH: (Mengangguk) Kena berjaga-jaga.

RMS: Keadaan sekeliling haah jaga-jaga semua kan “Sorry, [maaf] lah akak kita tak boleh bantu la” dia kata. (Ketawa)

RAH: (Ketawa)

RMS: Kita dengan kasut *high heel* [tumit tinggi] (menggerakkan tubuh) dengan baju kebaya dengan beg beratnya. Ya Allah.

RAH: Dah cantik-cantik kena bawak beg berat-berat pulak.

SMS: (Senyum)

RMS: Oh tu la tu satu lepastu habis yang ask nya tu lepastu saya jadi pulak lezzon officer masa tu di kem--di perpustakaan negara pertabalan agung yang Ke-Berapa ea yang Terengganu [Malaysia] tu Tuanku Mizan.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Yang keempat [4] kot tak silap yang tu *so* [jadi] kita orang ada latihan buat dekat--Genting [Malaysia] kalau tak silap dekat Genting [Malaysia] kot yang tu latihan macam mana nak menyambut dia orang macam mana nak berjalan macam mana nak tunjukkan dia orang tempat duduknya apa semua tu *so interesting* [jadi menarik] lah yang tu satu pegalaman baru lah kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *And then* [Dan selepas itu] kita kena pakai pegawai punya baju yang macam PPD [Pejabat Pelajaran Daerah] pakai tu kan dia *call it one uniform* [memanggilnya seragam] yang macam yang macam (menggerakkan tangan)

RAH: Macam korporat *uniform* [seragam] ke?

RMS: Bukan-bukan yang macam *this* [ini] apa yang orang dalam parlimen pakai tu baju putih ada siap tampil dekat sini dengan dia punya topi nya apa semualah *they call it one uniform* [mereka memanggilnya seragam] *so* [jadi] kita orang beli lah yang tu saya dengan *another* [lain] kawan *from* [dari] perpustakaan negara *then* [selepas itu] saya kena jaga [gangguan bunyi] masa tu ti- ti--Yang Di-Pertua Pulau Pinang [Malaysia] ha.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Apa nama dia ya *something* [sesuatu] Abdul Rahman Abas ke *something like that* [sesuatu macam itu] masa tu (ketawa) kita orang (menggerakkan tangan) [gangguan bunyi] ramai-ramai nak-nak ambik nak jadi (menggerakkan tangan) pegawai pengiring untuk

RAH: (Ketawa)

RMS: Sultan Brunei (ketawa) sebab-sebab (menggerakan tangan) dia orang kata lepas-lepas tu Sultan Brunei macam nak ucap terima kasih tu dia nanti bagi la-

-

RAH: Oh bagi la apa-apa-- (ketawa)

RMS: Sumbangan ke duit ke apa-apa la tapi yang tu kiranya orang PTT [Pegawai Tidak Tetap] dah *book* [tempah] siap-siap *so* [jadi] kami dapat (senyum) yang-yang, lain-lain punya tu (menggerakan tangan) ha *so* [Jadi] itu lah pengalamannya seronok juga, majlis pertabalan tu jarang kita ada peluang kan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha *all* [semua] ini nak patah balik eh satu lagi masa saya dekat em pustakaan negara bahagian latihan juga saya jadi setiausaha urusetia untuk pe--mesyuarat Asia Pasifik ketua-ketua pengarah Pustakaan Negara (senyum) ha.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *So* [Jadi] yang tu *interesting* [menarik] jugak kita buat macam--program ah jamuan makan malam nya mesyuarat nya kemudian kalau dia datang kita buat program-program sosial nya kita (menggerakan tangan) bawak pergi mana ya *picnic* [berkelah] pergi ke dekat Shah Alam [Malaysia] dulu kan ada Bukit Cerakah kan? (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) Haah ada.

RMS: Bukit Cerakah [Malaysia] kan ha bawak ke situ adalah dia punya fomalesti lain-lain kemudian bawak ke tempat peranginan di mana eh dekat Sungai Long sana kot saya tak se--tak ingat namanya tapi pergi situ lah ada air terjun bawah sungai apa semua makan-makan (menggerakkan tangan) tu-tu salah satu pengalaman lah okay tu patah balik, balik kepada (menggerakan tangan) pustakaan negara tadi-tadi masa kat bahagian latihan kan salah satu pengalaman *is* [ialah] apa ni lawatan, lawatan Tuanku Raja Muda Selangor masa tu dia belum lagi jadi sultan bapak dia sultan dia jadi Raja Muda *so* [jadi] tarikh dia tu *interesting* [menarik] sebab dia pu--(menggerakan tangan) sembilan hari bulan september [9.9] *so* [Jadi] sembilan sembilan [9][9].

RAH: Sembilan, Sembilan [9] [9] (ketawa)

RMS: Haa tahun je tak ingat ha tu tak ingat kalau *you all* [kamu semua] rajin *check* [periksa] tengoklah mugkin ada dalam diari saya kot ha *so* [jadi] apa tu dia datang (menggerakan tangan) lepastu kita tak ada pengalaman kan macam mana ya tempat duduk dia macam mana apa semua kena pergi dekat (menggerakan tangan) Kampung Baru [Malaysia] masa tu Perpustakaan Negara dekat Jalan Tun Razak sekarang [bunyi loceng] ni yang paling dekat tempat-tempat yang nak sewa-sewa kerusi meja saya nak cari kerusi yang cantik tak boleh pakai kerusi yang di dalam bilik mesyuarat je.

RAH: (Mengangguk)

RMS: Tu dok [Duduk] mencari kerusi untuk pengantin.

RAH: (Ketawa)

RMS: Kan (ketawa) kerusi yang (menggerakan tangan) tinggi sikit lah.

RAH: Sebab cantik. (Ketawa)

RMS: Ha lepas tu kena ada tempat letak kaki dia.

RAH: (Mengangguk) Betul.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Pergilah sewa lah sewa tu lepastu bila dia datang adalah protokol-protokol dia nak ja nak jemput dia macam mana pegawai kita apa tu duduk dekat mana dia dekat mana ha lagi satu ku—ki—pengalamanya *is* [ialah] dia ada ABC dia punya personal pegawai la kan kalau nak tengok apa-apa keperluan dia ke apa ke *so* [jadi] kita orang kena belajar lah kalau Tuanku dia nak apa-apa atau dia tak suka ke kalau dia garu dekat sini (menggaru) maksudnya apa.

RAH: Oh ada macam tu eh (senyum)?

RMS: Dia buat apa--(ketawa) ha *so* [jadi] kita kena ni lah kita diberitahu, dengan kita.

RAH: Kira macam haah macam bahasa isyarat jugak haah.

RMS: *Coded* [Berkod].

RAH: (Ketawa)

SMS: (Mengangguk)

RMS: Betul kalau dia apa--tu apa maksudnya gitu.

RAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Haritu masa di Perpustakaan Negara saya banyak jadi pengacara majlis ha MC [Master of ceremonies].

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *So* [Jadi] untuk majlis itu saya jadi MC [Master of ceremonies] Ha ketak [gigil] jugaklah macam mana ni? (Ketawa)

RAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Nak susun dia punya skripnya “ampun tuanku” apa semua-semua “mintak izin nak mulakan” apa semua *that kind of thing* [Perkara semacam itu].

RAH: Yelah (senyum).

SMS: (Senyum)

RMS: *That* [Itu] Satu [1] pengalaman lah kan *interesting* [menarik] la tu-tu se--salah sa- salah--satu [1] daripada pengalaman-pengalaman kalau nak dikatakan *highlight* [serlah] lah sebab tadi Shafiena kata tunggak saya tak faham apa dia tunggak.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Mungkin dimaksudkan sebagai peristiwa-peristiwa yang orang kata yang tak boleh dilupakan. (Ketawa)

RAH & SMS: (Ketawa)

RAH: Jadi kerjaya-kerjaya puan ni banyak (menggerakan tangan) melibatkan menteri orang-orang besarkan?

RMS: Sebab pada masa tu pada jubs Perpustakaan Negara saya dah terlibat saya dah di bahagian Dasar Perhubung Korporat Dan Komunikasi apa nama panjang dia B PDK [Dasar Perhubung Korporat Dan Komunikasi] ha, ha tu *so* [jadi] dibawah saya kalau tak silap saya kalau di isi semua jawatan lebih kurang dua puluh [20] atau dua puluh lima [25] orang *so* [jadi] disitu ada unit penerbitan

unit perhubungan awam unit ISO [International Organization for Standardization] *and then* [selepas itu] sekteriat untuk apa semua *so* [jadi] memang banyak berurusan dengan luar la ha kan.

RAH: (Mengangguk) Betul.

RMS: *So* [Jadi] *interesting* [menarik] tapi mencabar tapi saya ingat kalau ada lebih banyak (ketawa) bantuan apa semua lebih baik lagi kot.

RAH: Betul (senyum) okay saya nak tanya macam mana puan boleh mendapat pekerjaan tersebut cara-cara (menggerakan tangan) nak *apply* [mohon] ke semua tu?

RMS: (Menggerakan tangan) [gangguan bunyi] Ulang sekejap macam mana apa?

RAH: (Menggerakan tangan) bagaimana puan mendapat pekerjaan tersebut macam mana puan *apply* [mohon] untuk kerja tersebut lagi-lagi yang puan *first* [pertama] kerja dulu pekerjaan puan yang pertama?

RM: Yang pertama maksudnya yang di perpustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia.

RAH: (Mengangguk) Dan yang lain-lain jugak macam mana puan boleh mendapat (menggerakkan tangan) tersebut cara *apply* [mohon] semua ke? (Mengangguk)

RMS: Yang di pepustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia tu kebetulan sebelum saya kawan saya Puan Nor Azmah dia bekerja disitu lepastu saya ingat dia dapat kerja di perpustakaan negara kot *so* [jadi] dia tinggalkan jawatan tu dan *bos* [ketua] dia masa tu tak ada iklan apa-apa tau.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: *So* [Jadi] *bos* [Ketua] dia kata “*so you* [jadi kamu] carilah kawan *you* [kamu] seorang yang siapa yang nak boleh isi kekosongan ni” sebab dia tak nak la Nor Azmah pergi tempat tu kosong kan *so* [jadi] nor azmah lah yang bagitahu saya *so* [jadi] saya *apply* [mohon] saya pun tak perasan saya *apply* [mohon] macam mana surat ke saya pergi berjumpa ke tapi saya dapat jawatan tu *so* [jadi] kerja lah dekat situ tak lama la kot saya ingat tak sampai setahun [1] macam tu lepas tu ada iklan masa tu tawaran jawatan kosong ada bagai-bagai la ha *so* [jadi] masa tu perpustakaan awam tengah semua orang nak-nak adakan pustakaan

awam so [jadi] saya *apply* [mohon] pergi *interview* [Temuduga] untuk ke Perpustakaan Awam Negeri Melaka. [Malaysia]

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Ha so [jadi] saya dapat kerja dekat situ so [jadi] daripada UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia saya pergi ke Pustakaan Awam Malaysia Ah Melaka [Malaysia] masa saya di pustakaan aw--pustakaan UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia tu dia punya *secretary general* [Setiausaha Agung] yang berhormat Datuk kot Datuk Dia Adib Adam *you all* [kamu semua] tak--

RAH: (Mengangguk) (ketawa)

RMS: Ingat lah so [jadi] dia memang orang Melaka [Malaysia] so [jadi] bila saya beri bagi surat kata nak berhenti dia tanya “oh *you* [kamu] memang orang Melaka [Malaysia] ke?” tak ada saya orang Kedah [Malaysia]. (Ketawa)

RAH: (Ketawa)

RMS : Oh *anyway* [bagaimanapun] selepas tu saya pergi ke Melaka [Malaysia] itu Melaka [Malaysia] tu kira ada temu-temu duga semualah buat permohonan semua lengkaplah pergilah kerja dekat situ saya ingat dekat dua [2] tahun sahaja kot masa tu *husband* [Suami] saya masa tu tunang la ya tunang saya belajar di US [Amerika] masa tu sebab tu kahwin lambat pun (ketawa) sebab

RAH: (Mengangguk) (ketawa)

RMS: Nak tunggu dia habis belajar ha apa tu dia balik.

SMS: (Senyum) (mengangguk)

RMS: Dia balik dia dapat kerja so [jadi] dah kerja emak kata kahwin la kan.

RAH & SMS: (Mengangguk) (ketawa)

RMS: So [Jadi] kahwin so [jadi] pergi jumpa YB [Yang Berhormat] Adib Adam balik dia kata kahwin dengan orang *local* [tempatan] ke saya ingatkan *local* [tempatan] orang Malaysia sa su rupanya dia maksudkan orang Melaka [Malaysia] ha taklah saya kahwin dengan orang Kedah [Malaysia]. (Ketawa)

RAH & SMS: (Ketawa)

RMS: So [Jadi] anyway [bagaimanapun] dia lepaskanlah saya pergi ke perpustakan negara yang *one time* [satu masa] Perpustakaan Negara [gangguan bunyi] tu saya *apply* [Mohon] sebab kita dah kahwin *and then* [dan selepas itu] saya nak kena balik ke pus--ke KL [Malaysia] sebab jawatan yang di perpustakaan awam Melaka [Malaysia] tu *is* [ialah] perkhidmatan dia da--untuk negeri Melaka [Malaysia] sahaja so [jadi] maksudnya gaji saya dibayar oleh kerajaan Melaka [Malaysia] [gangguan bunyi] perkhidmatan saya pun pusing sana pusing sini di Melaka ha [gangguan bunyi] saya tak boleh macam di tukarkan ke negeri lain ha pada masa tu so [jadi] kalau saya dah kahwin *husband* [Suami] saya dekat KL [Malaysia] saya nak balik ke KL [Malaysia] lah so [Jadi] kena *apply* [mohon] baru untuk jawatan yang di KL [Malaysia] ha _ tu kita ada operasi isi penuh so [Jadi] _ pun *apply* [mohon] [Temubual tersebut dalam masa sepuluh [10] saat] Di Perpustakaan Awam Melaka [Malaysia] banyak yang kita nak buat tak siap jadi dia mohon supaya ditangguhkan [Temubual tersebut dalam masa dua belas [12] saat] di Perpustakaan Awam Melaka [Malaysia] banyak yang kita nak buat tak siap jadi dia _ _ _ kena [Temubual tersebut dalam masa tujuh belas [17] saat] *private sector* [Sektor persendirian]_Brothers masa tu [Temubual tersebut dalam masa satu minit sepuluh saat [1:10]] Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga Dan Masyarakat masa tu menteri kita YB [Yang Berhormat] Shahrizat.

RAH: Ha tu.

RMS: Itu pun *interesting* [menarik] juga _ _ _ kementerian tu dia ada banyak jabatan yang di bawah dia [Temubual tersebut dalam masa dua minit lima puluh satu saat [2:51].

RAH: Panjang ceritanya.

SMS: (Senyum)

RMS: Okay *you* [kamu] tadi mintak macam mana saya *apply* [mohon] ke kan apa orang kata itu hanya isi penuh lah daripada Melaka [Malaysia] ke Perpustakaan Negara lepas tu daripada Perpustakaan Negara pihak Aswara_ _ _ di Kementerian Pembangunan Wanita apa semua balik _ _ semua orang kata pertukaran_ _ ha _ _ okay.

RAH: *Apply [Mohon] dekat Melaka [Malaysia] tu la?*

RMS: Yes apply [Ya mohon] dekat Melaka [Malaysia] dan juga _ perpustakaan negara_ perkhidmatan saya yang negeri tu tak boleh dibawak kepada perpustakaan negara_ _ _ guna sama maksudnya guna sama (mengerakkan tangan) saya boleh ditukarkan kemana-mana lah jabatan yang persekutuan [gangguan bunyi] tapi kalau yang negeri tu yang Melaka [Malaysia] hanya boleh dalam negeri sahaja okay

RAH: **Okay ha boleh saya bertanya siapakah yang memberi galakkan atau dorongan kepada puan ___ sama ada kawan ke _____**

RMS: Tak adalah tak ada siapa pun saya ni keluarga saya ni orang kata bukanlah yang berpendidikan universit apa ke pa--ke apa ke *so* [jadi] saya lebih orang katakan diberi pilihan apa saya nak buat *so* [jadi] kita sendiri-sendiri la, la yang-- katakan lagi pulak masa saya dapatkan apa ni keputusan HSC [Higher School Certificate] dulu keputusan tak cantik sangat sampai boleh masuk universiti itu tidak me- merugi kita dah *spend* [Meluang] berapa tahun tingkatan enam [6] tu saya masuk dalam UiTM [Universiti Teknologi MARA] sebab tu saya kata dekat UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] sebab itu saya kata Uitm [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] bukan pilihan pertama.

RAH: **(Mengangguk) (senyum)**

RMS: Sekarang ni student [Pelajar] nya yang-yang canggih-canggih sekarang pilihan pertama ada yang dapat *power* [kuasa] semua keputusan tu tak dapat masuk kan ha *so* [jadi] dulu-dulu bagi saya sebab tak ada pilihan yang lain dan nak pergi yang kita [Temubual tersebut dalam masa lapan saat [8]] ITM [Institut Teknologi Mara] pun sebab kelayakan kemasukkan pun HSC [Higher School Certificate] _____ saya rasa rugi lah sebab apa yang tu _ untuk yang tingkatan lima [5] je dia punya kelayakkan kemasukkan *so* [Jadi] yang lain-lain tu bila dah masuk pustakaan tu _____ tu dia jadi sendiri sebab bila kita berpindah-pindah ke pelbagai-bagai kementerian jabatan dengan kerjaya yang macam-- dekat pustakaan tu aa kita kena melibatkan diri dengan apa aktiviti apa kerja--di jabatan _ *so* [jadi] kita tak terhad kepada perpustakaan je la kena bercampur dengan _____ masa tu kita sendiri _ seronok sendiri lah tak ada lah kata galakkan siapa-siapa yang lain.

RAH: Faham depends kepada diri sendiri jugak masa tu diri sendiri yang buat semua benda semua.

RMS: (Mengangguk) yang *interest* [menarik] tu datang kemudian macam tu.
(Senyum)

RAH: Okay baiklah seterusnya saya akan bagi kepada Shafiena pula.

SMS: Okay saya nak tanya apa tugasan yang puan galas dalam kerjaya tersebut?

RMS: Dah jawab tadi kot tadi ada banyak cerita saya kan?

RAH: (Mengangguk) Ada--rasa dah.

SMS: (Mengangguk)

RMS: Selain daripada, selain daripada perpustakaan tadi kerja-kerja yang lain la.

SMS: Okay--.

RMS: Yang saya *highlight* [serlahkan] kan tu kan tugas-tugas harian tu biasa la la.

SMS: okay -----

RMS: Yang dalam pustakaan tu, siapa nak bertanya lagi?

SMS: Okay saya nak tanya ketua jabatan [gangguan bunyi] ketika puan bekerja?

RMS: Ketua Jabatan maksudnya?

SMS: Ketika puan bekerja?

RMS: Ketika saya bekerja?

SMS: Ya. (Mengangguk)

RMS: Di masa yang mana masa yang perpustakaan awam ke perpustakaan mana?

SMS: Ikutlah ikut puan mana puan ingat je.

RMS: Oh nama dia orang? Nak nama dia orang?

SMS: (Mengangguk)

RMS: Macam mana eh nak ingat eh kalau di perpustakaan saya lah jadi ketuanya.
(Ketawa)

RAH: (Ketawa)

RMS: Kalau katakan di kementerian perpustakaan dibawah kawalan satu [1] bahagian [gangguan bunyi] tak ingatlah nama-nama pegawai yang dulu-dulu dia bagai-bagai set--tapi yang-yang kalau macam di, di perpustakaan- UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia ketua jabatan ataupun ketua saya tu lah setiausaha terhormat YB [Yang Berhormat] Adib Adam dia *secretary general* [Setiausaha Agung] UMNO [United Malays National Organisation Malaysia] Malaysia masa tu *so* [jadi] perpustakaan di bawah dia kemudian (mengerakkan tangan) di perpustakaan awam sayalah ketuanya sebab perpustakaan awam tu *first time* [pertama kali] perpustakaan tu ada pegawai lebih-lebih pun kerani biasa je lepastu tapi jawatan di perpustakaan awam tu *library* [Perpustakaan] ada jawatankuasa perpustakaan ahli-ahli dia tu adalah orang- tertentu yang dilantik kemudian di Perpustakaan Kementerian Perdagangan menteri yang ketua kan tapi menteri perpustakaan dibawah salah satu [1] bahagian biasanya bahagian pentadbiran lah nama ketua bahagian tu saya tak ingat dah lama sangat kemudian di Perpustakaan Kementerian Kewangan ketua perpustakaan masih lagi dibawah bahagian pentadbiran kemudian nama pegawai saya tak ingat *and then of course* [dan seterusnya sudah tentu] masa di perpustakaan negara bahagian latihan kita ada ketua bahagian ketua bahagian masa tu Puan Amanah Puan Amanah Ahmad ketua pengarah kita datin kemudian di ASK [Akademi Seni Kebangsaan], ASK [Akademi Seni Kebangsaan] siapa eh dia punya kita punya perpustakaan dibawah bahagian pentadbiran itu kot saya ingat salah satu [1] pegawai pentadbiran dia punya ketua siapa nama eh tak ingat yang itu lepastu pergi Aswara pun kita di bawah bahagian (mengerakkan tangan) pentadbiran kalau tak silap saya ataupun kita unit sendirian tapi kita punya ketua bahagiannya ketua masa tu Puan Lady Nursiah ke nama dia kalau tak silap [gangguan bunyi] kemudian di be--berbalik kepada perpustakaan, perpustakaan bahagian pentadbiran kalau tak silap ha bahagian pentadbiran ketua jabatan saya masa tu ketu- ketua bahagian saya *is* [Ialah] Encik Abas, Abas Abdul Rahman *of course* lah [sudah tentu] dia ni menteri _____ Jalil kemudian [gangguan bunyi] balik ke Perpustakaan Negara- _____ tapi kita punya ketua pengarah masa tu saya ingat sekejap dengan Datin Maryam _____ [Temubual tersebut dalam

masa sembilan saat [9]] ketua pengarah kita di ganti oleh ___ Encik Shahabanun Jaafar kemudian saya (mengerakkan tangan) ___ siapa lagi eh kemudian lepas Shahabanun saya ingat datuk __ lepas datuk _____ is [ialah] siapa eh Tuan Haji, Tuan Haji Doktor Wan Ali ke macam tu lepastu Puan Siti ___ masa saya bersara tu ketua pengarahnya __ okey ke jawab tak ___

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Okay yang di kementerian tu sebab kita di bawah pentadbiran jadi tak berapa ingat ketua saya kan ___ lagi ada soalan lain?

SMS: ___rakan- sekerta puan yang puan masih ingat?

RMS: (Mengerakkan tangan) Macam mana--

SMS: Rakan-- sekerta puan?

RMS: ___tak berapa jelas [gangguan bunyi] suara Shafiena pecah--

SMS: Rakan--sekerta puan?

RMS: Rata--?

RAH & SMS: Rakan--?

SMS: Rakan--?

RMS: Rakan--maksudnya (mengerakkan badan) rata-rata rakan-rakan macam mana tu di tempat lain-lain tempat lain-lain la rakan-rakan saya kan?

RAH: (Mengangguk)

RMS: Kita kalau kita apa banyak perjalanan banyak pengalaman ramai kawan macam tu la so [jadi] dimana sahaja kita ditugaskan kita buat kawan la kat situ. (Senyum)

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Nama saya tak ingatlah ada yang adalah nama-nama yang saya kenal sana saya kenal sini tapi tu lah kot centu (senyum) okay.

RAH: Ketawa kecil tapi ada kah puan masih berhubung lagi dengan mereka ada yang masih berhubung ke?

RMS: *I* [Saya] ini maksudnya perpu kawan-kawan yang sama kursus ke ataupun kawan-kawan yang saya masa saya bertugas di perpustakaan bagai-bagai yang mana maksudnya?

RAH: (Mengangguk) mas-- masa

SMS: Yang bertugas?

RAH: Bertugas--di perpustakaan?

RMS: Ada yang ada, ada yang dah tak ada.

RAH: Okay (mengangguk)

RMS: Ada yang saya baru berhubung ada yang tak berhubung lah sebab dia orang pun dalam ke dalam kerjaya dia orang pun banyak berpindah-randah pertukaran apa semua jadi kadang- kadang apa kita terputus dekat situ tu jelah.

RAH: Okay (mengangguk) faham.

SMS: (Mengangguk)

RAH: Okay se--untuk soalan seterusnya saya nak tanya apakah kejayaan atau anugerah yang Puan pernah peroleh sepanjang puan bekerja?

RMS: (Berfikir) *I think most important is the satisfaction of the job* [saya rasa paling penting adalah kepuasan buat kerja itu] kalau nak kata anugerah yang orang kata yang dapat dipegang ditangan mugkin anugerah khidmat cemerlang lah kot masa di perpustakaan negara ada satu [1] masa tu tapi lain-lain anugerah tak adalah yang orang kata yang dapat dipegang dapat dilihat yang dapat di agungkan tapi *more on job satisfaction* [lebih kepada kepuasan melaksanakan kerja] kita rasa puas hati.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Kita dah beri perkhidmatan yang terbaik ha itu la anugerah saya.

RAH: Okay ba- bagaimana pula dengan cabaran-cabaran puan sepanjang bekerja mungkin ada cabaran yang Puan rasa macam terlalu susah untuk buat masa bekerja?

RMS : (Menggerakan tangan) cabaranya macam-macam lah siapa ni Rabiatul ada-ada kita nak buat kerja ni tak ada *budget* [kos] kita nak pergi kursus tu tak dapat kita nak pegawai tambahan ada dapat ada tak dapat macam tu lah ada kerja yang kita nak buat *on time* [tepat pada masa] tak dapat sokongan ada pun kekekangan pegawai- tertentu tak-tak *on time* [pada masa] macam tu lah tapi *whatever the job* [kerja apa pun] yang kita bagi yang kita dapat tu kita buat yang terbaik and then kalau ada kesalahan ke kita baikan ke *responsibility is* [tanggungjawab pada] kita la.

SMS: (Mengangguk)

SAH: Okay. [Gangguan bunyi]

RMS: Kita lah tanggung dia punya tu, *I don't know I answer your question or not* [saya tidak tahu kalau saya menjawab soalan kamu atau tidak].

RAH: Yes--[Ya] thank you [terima kasih] (ketawa) okay.

SMS: Pahit manis sama la tu puan ea?

RMS: Macam mana?

SMS: Pahit manis ketika puan bekerja?

RMS: Suara Shafiena pecah-pecah lah saya tak dapat tangkap soalan tu.

SMS: Pahit manis ketika puan bekerja?

RMS: Pahit manis ya? (Mengangguk)

SMS: (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) Betul.

RMS: Ya? Oh pahit manis tadi dah cerita dah pengalaman saya punya *highlight* [serlahakan] tu macam tu la (menggerakkan tangan) ada jabatan yang kita seronok kerja ada jabatan yang kita perpustakaan diberi pengiktirafan *in the same* [pada masa yang sama] *that* [itu] kita diambil untuk be- bersama dengan aktiviti ataupun program-program yang dianjurkan oleh kementerian atau jabatan tempat kita untuk tu *so* [jadi] tapi yang pentingnya kan orang yang kerja pustakaan dia tak boleh mengasingkan diri dia kata “ alaa *I* [Saya] kerja dekat pustakaan *I* [saya] ni je” *but you* [tapi kamu] kena bercampur dengan

unit-unit yang lain *you* [kamu] kena ambik bahagian ambik peranan dengan apa sahaja aktiviti untuk mendapat fungsi jabatan tu (menggerakkan tangan) ada satu [1] masa tu kan masa saya dekat kementerian _ apa fungsi apa-apa aktiviti nya ea tapi kita ada, ada macam satu *event* [Peristiwa] besar lah apa eh yang selalu kit kita buat dekat KLCC [Kuala Lumpur City Center] [Malaysia] punya *convention centre* [Pusat konvensyen] yang itu kena pilih sebab saya dekat Kementerian Wanita *so* [jadi] diberi-diberi tugas ataupun member--memberi menterjemahkan macam mana (menggerakkan tangan) perpustakaan di kementerian menangani _____ lah *so* [jadi] kita-kita bermesyuarat dan kita *call in* [memanggil] jabatan-jabatan di bawah kementerian jabatan _____ tu semua tu *so* [jadi] kita ada satu *event* [acara] satu *slot* [Sesi] dalam *convention* [konvensyen] (mengerakkan tangan) center KLCC [Kuala Lumpur City Center] tu *so* [jadi] saya buat program apa ni sesi [gangguan bunyi] membaca macam kita nak ceritakan nak galakkan pembacaan daripada diri kita kecil lagi kan *so* [jadi] saya dapatkan orang tua-tua carilah orang tua-tua [gangguan bunyi] tu kat mana-mana tak tahu untuk buat sesi bercerita di bawah pokok pada kanak- [gangguan bunyi] *so* [jadi] kita cari *audience* [penonton] (menggerakkan tangan) kanak-kanak makcik tua ke datang _ pada masa tu minister [menteri] datang daripada minister [Menteri] tu daripada (menggerakkan tangan) kementerian daripada Perpustakaan Negara lagi siapa eh tu saya-saya ingat [bunyi burung] Datuk _ datang _ datang lagi siapa ea *so* [Jadi] ad adalah sesi ni *and then* [dan selepas itu] kita ada nak menunjukkan ni jabatan lain yang di bawah kementerian kita ada __ ada-ada ___ cacat lah tapi dia boleh tangan dia cacat lepastu dia boleh menggunakan kaki dia untuk dia nak melukis apa semua tu. Tu salah satu daripada apa aktiviti yang kena boleh buat *so* [jadi] macam yang saya kata tadi tu pustakaan kena melibatkan diri dengan aktiviti dan program-program di jabatan tempat dia diletakkan kalau tidak *you* [kamu] mati sorang-sorang ajalah *you* [kamu] syok [seronok] sorang-sorang aja *you-you* [Kamu] memang orang kata kerja ni senang je apa-apa orang pinjam orang pulang okay *you collect* [kamu kutip] duit macam tu je *so you--have to participate you* [jadi kamu harus menagambil bahagian kamu] kena projek diri *you* [kamu] kalau tidak orang tak kenal *you* [kamu] orang pun tak tau apa *library* [Perpustakaan] tu.

RAH: Betul. (Mengangguk)

RMS: *Of course* [Sudah tentu] lah daripada segi kita punya system perpustakaan tu tak boleh la lagi nak pakai katalog kita kena ada sistem kita beli sistem yang-- UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] produce [Hasilkan] tu apa SISCOM [Accounting Software] kan?

RAH: Ke OPAC [Online Public Access Catalog] sistem apa tu?

RMS: [Bunyi telefon] OPAC [Online Public Access Catalog] tu *is one of* [satu daripada] dia punya (mengerakkan tangan) modul tapi dia punya sistem dia nama apa saya ingat masa tu *junior* [lebih muda] saya dia jadi pensyarah dekat UiTM [Universiti Teknologi MARA] Puan Indah Shah dia dan rakan--dan student- student [Pelajar] dia orang buatkan program saya tak ingat nama apa tapi *that is also a* [Itu juga] VLS [Virtual Library System] kan sistem tu [gangguan bunyi] *so* [Jadi] kita beli (mengerakkan tangan) lah supaya di perpustakaan tu tidak ketinggalan didalam cara mencari bahan perpustakaan cari kat katalog semua tu kita gunakan sistem dan sistem ni kalau nak kira orang dekat perpustakaan sepanjang masanya tak cukup kakitangan yang nak buat *so* [jadi] saya biasanya gunakan perkhidmatan budak-budak UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] la *student* [pelajar] UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] yang buat praktikal *training* [Latihan] dekat situ sekarang praktikal *training* [Latihan] berapa bulan ea dua [2] bulan ke tiga [3] bulan ke *so* [jadi] saya gunakan perkhidmatan dia orang la untuk nak masukkan input untuk sistem-sistem yang kita dah beli ada ke jawab soalan?

RAH & SMS: (Mengangguk)

RAH: Ya puan menjawab soalan, okay baiklah untuk soalan seterusnya pula kami akan bertanya pula tentang sumbangan dan harapan puan terhadap Fakulti Pengurusan Maklumat ini atau Kajian Sains Perpustakaan jadi saya akan tanya dulu lah tentang sumbangan. Apakah sumbangan puan kepada Kajian Sains Perpustakaan sebagai alumni atau sebagai alumnii? [Bunyi burung]

RMS: Kalau nak jadi alumni tu dia automatik ke ataupun *you* [Kamu] kena *apply* [mohon] jadi ahli alumni sebab yang setakat setahu saya (mengerakkan

tangan) tak pernah pulak isi borang untuk jadi alumni tapi kalau katakan automatik siapa sahaja yang graduate daripada ITM [Institut Teknologi Mara] [Malaysia] dia jadi alumni tu UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] punya Sains perpustakaan okay lah yang tu automatik la kan tapi nak kata apa sumbangan saya-saya mungkin saya boleh kata apa pengalaman-pengalaman kerja saya yang saya dah melalui apa tu sama jugak apa yang saya belajar semasa menjadi dulu kita gunakan sepenuhnya untuk kita mempromosikan, memperkenalkan dan mewawarkan apa itu perpustakaan jadi orang tak ada la lagi memperlekehkan cara dulu-dulu pustakaan ni kerja senang ke apa ke buat itu buat ini je so [Jadi] saya rasa sumbangan nya lebih kepada tu (mengerakkan tangan) and then kalau katakan nak membantu *student* [pelajar] kita *under* [Bawah] __ praktikal *training* [latihan] dan pada masa tu mereka dapat sedikit pengalaman apa yang saya lalui sebagai tambahan kepada [Temubual tersebut dalam masa tujuh saat [7]] kalau nak kata sumbangan kepada alumni yang lain buat anugerah tu anugerah ni tak ada lah. (Menggeleng)

RAH: Okay jadi tapi tu juga adalah salah satu sumbangan puan kepada masyarakat betul sebab puan mengalakkan orang--

RMS: Saya rasa itu lah--dia tidak *direct* [terus] katakan mesti buat sesuatu ini tapi apa yang kita tau kita *pass on* [menyampaikan] tu kepada yang orang lebih muda kan.

RAH: Okay betul (mengangguk) tapi bagaimana pula kalau sumbangan puan pada peringkat negara atau antarabangsa ke ada ke?

RMS: Sumbangan kepada negara apa ya susah la nak jawab apa (mengerakkan tangan) yang saya buat eh? (Ketawa)

SAH & SMS: (Ketawa)

RMS: Kalau kata dekat perpustakaan negara tu kalau kita ambik ni dulu la ya kalau dalam perpustakaan awam Melaka [Malaysia] lebih kepada [gangguan bunyi] Melaka [Malaysia] punya sumbangan kepada Melaka [Malaysia] [bunyi burung] lah saya bukan setakat duduk di *library* [Perpustakaan] sahaja saya melibatkan diri dengan Jabatan Pendidikan Negeri jadi so [jadi] kita pergi buat ceramah-ceramah ke sekolah-sekolah ceramah kerjaya and then [Dan selepas

itu] kita jugak adakan *first time* [kali pertama] pesta buku di Pustakaan Awam Melaka [Malaysia] di bangunan Hang Tuah saya ingat yang tu *at the first time it was* [buat pertama itu sangat] besar-besaran lah yang (menggerakan tangan) melancarkan merasmikan tu saya ingat TYT [Tuan Yang Terutama] kot Tuan Yang Terutama masa tu *and then* [dan selepas itu] tetamu kita selain daripada pekerjaan-pekerjaan yang lain saya rasa ada wakil daripada kedutaan British [London] [Temubual tersebut dalam masa tujuh saat [7]] di, di Perpustakaan Negara sebab saya banyak bahagian pindah [gangguan bunyi] sana pindah sini *so* [jadi] mungkin saya punya sumbangan bila saya terlibat dengan jawatankuasa mesyuarat besar-besaran _____ masa itu saya rasa ada-ada orang kata ada uumph [power] sikitlah kan kemudian apa lagi eh--di perpustakaan negara lah balik kepada Perpustakan Negara kita apa ni memperkenalkan [gangguan bunyi] Perpustakaan Negara lebih aktif lagi dan lebih berbeza daripada-daripada tahun-tahun terdahulu sebab masa kita di perpustakaan negara kita sudah mula berfungsi sebagai perpustakaan negara bukan lagi [bunyi burung] perpustakaan awam pada masa dulu kan masa saya cerita Selangor [Malaysia] tak ada perpustakaan awam *so* [Jadi] yang ada hanya perpustakaan negeri eh Perpustakaan Negara [bunyi burung] *so* [Jadi] Perpustakaan Negara memainkan dua [2] peranan sebagai perpustakaan awam dan Perpustakaan Negara *so* [jadi] bila kita dah jadi Perpustakaan Negara bangunan sendiri apa semua *so* [jadi] kita punya fungsi sudah lebih berat merit kepada perpustakaan negara dan kurang kepada perpustakaan awam [bunyi burung] sebab pada-pada ketika tu pustakaan awam negeri-negeri dah ada dah setiap negeri dah ada mereka *take over* [ambil alih] peranan sebagai perpustakaan awam *so* [jadi] saya ingat peranan apa sumbangan-sumbangan kepada negara itulah kot dalam-dalam menjalankan tugas tu kita seiring mempromosikan perpustakaan dan itulah sumbangan saya.

RAH: Okay, baiklah Puan (senyum) seterusnya kita akan masuk pulak harapan puan terhadap Fakulti Pengurusan Maklumat?

RMS: Harapan saya *I am really-out of contact* [saya memang tidak berhubung] sekarang ni pustakaan khusus kajian maklumat ni *off course* [Sudah tentu] la dia dah bertukar nama dari Kajian Sains Perpustakaan kepada Kajian Sains Maklumat *right* [Betul]?

SMS: (Mengangguk)

RAH: (Mengangguk) Fakulti Pengurusan Maklumat.

RMS: Fakulti Pengurusan Maklumat *so* [jadi] kalau you [kamu] kata maklumat dia tidak terhad kepada perpustakaan yang hanya ada bahan- bercetak *so its more like all the gadget-gadget* [jadi itu seperti semua alat] *and* [dan] komputer internet apa semua--*so* [jadi] harapan (mengerakkan tangan) saya kita boleh menjadi memperbaiki apa tu *content* [kandungan] silibus untuk kajian-kajian fakulti sains maklumat ni supaya kita lebih setanding dan kalau boleh kita ke hadapan daripada negara-negara (ketawa) yang lain.

RAH: Okay (senyum).

RMS: *Fantastic idea* [Idea yang hebat] ha yes [ya] apa lagi?

RAH: (Ketawa)

SMS: Kalau dari segi korikulum sahsiah dan pembangunan kerjaya apa harapan puan?

RMS : *Of course* [Sudah tentu] lah yang terbaiklah lebih ramai lagi pelajar-pelajar diberi peluang untuk [gangguan bunyi] mengikuti kajian ini dan lebih ram lebih banyak kemudahan-kemudahan yang disediakan apa tu lebih banyak apa orang kata peluang-peluang untuk buat latihan praktik di mungkin di luar Malaysia ke akan buat dekat UK [London] ke dekat France [Perancis] ke dekat US [Amerika] ke latihan praktik bukan setakat di perpustakaan dalam negara sahaja *so content* [Jadi kandungan] dia *content* [kandungan] dia tu mesti setanding lah supaya kita tidak ketinggalan kita *up to date* [diperbaharui] kita *have it* [ada itu].

RAH & SMS: (Mengangguk)

SMS: Okay soalan terakhir saya pada puan apa harapan puan yang masih belum puan capai sehingga sekarang?

RMS: (Mengerakkan tangan) Apa harapan saya?

SMS: Yang masih belum tercapai (senyum)?

RMS: (Ketawa) Dah pencen dah tak ada apa nak cakap dah, nak capai apa (mengerakkan badan) lagi.

RAH: (Ketawa)

SMS: Tak kesampaian ke kan (ketawa).

RMS: (Ketawa) tak adalah apa lagi nak capai rasa saya *i have even my very best* [saya mempunyai yang terbaik] dimana sahaja saya ditempatkan dalam kekangan-kekangan yang ada di sesuatu tempat tu saya gunakan peluang yang ada sebaik-sebaik mungkin dan *i'm satisfied* [saya berpuas hati] lah kan.

SAH & SMS: (Mengangguk)

RAH: Jadi harapan puan semua tercapai la kan?

RMS: Boleh kata macam tu lah kan setakat dengan tahap yang kita ada pada masa tu la tapi kalau nak kata kita nak yang lebih lagi tu *is up to you all* [terpulang pada kamu semua] la orang-orang muda ni (ketawa) dengan kemudahan peluang yang *you all* [kamu semua] ada pada masa kita--orang bertugas dulu yang ada itu saja *so we did our best* [kita sudah melakukan yang terbaik].

RAH: Okay (Mengangguk).

SMS: Baiklah puan (Mengangguk).

RAH: Terima kasih atas jawapan-jawapan puan.

RMS: Ha jawapan saya kadang—kedepan kebelakang kedepan ke belakang nanti *you all edit* [kamu semua sunting] la ya?

RAH: Okay boleh, okay nampaknya dah habis dah kita punya soalan semua daripada hari pertama [1] kedua ketiga [2] [3] semua dah habis dah hari ini. Alhamdulillah.

RMS: (Senyum) Alhamdulilah *you* (menggerakkan tangan) *all* [kamu semua] pun jemu tengok saya. (Ketawa)

RAH: Tak adalah dapat kami dapat banyak pengalaman dapat dengar pengalaman Puan sejarah puan (senyum).

RMS: Tulah--ada macam-macam cerita tapi setakat tu cukup lah kan *alright* [baiklah].

RAH: Okay.

RMS: *So, you* [Jadi kamu] nak apa (menggerakkan tangan) yang penutup?

RAH: Penutup okay boleh, okay sebelum tu saya nak ucap terima kasih untuk puan la sebab sudi bekerjasama dengan kami semua untuk jalankan projek ini.

RMS: Ya *no problem* [tiada masalah].

SMS: Terima Kasih puan.

RAH: Okay saya bagi ayat penutup eh? Okay dengan ini--

SMS: Bangga jugak dengan pencapaian Puan.

RMS: Macam mana ya apa Shafiena?

SMS: Saya bangga dengan saya bangga dengan pencapaian kerjaya puan (ketawa).

RAH: (Senyum)

RMS: (Senyum) Alhamdulillah--setakat tu jelah yang saya boleh rang kata kalau katakan saya masih muda masih bertugas dengan kemudahan yang ada sekarang rasa lagi *interesting* [menarik] kot kita boleh buat macam-macam kan tak apalah.

RAH & SMS: (Mengangguk)

RMS: Takpelah okay *nice very nice talking to you all so* [bagus sangat bagus dapat bercakap dengan kamu semua jadi] saya ucapkan selamat maju jaya dalam *you* [kamu] punya kajian dan apabila dah *graduate* [siswazah] nanti dimana juga *you* [kamu] [bunyi burung] all ditempatkan *you all have to give your very hundred and one percent the best, so its time* [kamu semua perlu berikan seratus satu peratus yang terbaik, jadi inilah masa] untuk naikkan nama UiTM [Universiti Teknologi MARA] [Malaysia] dan juga [Temubual tersebut dalam masa empat saat [4]]

SMS: (Mengangguk) (Senyum)

RAH: (Mengangguk) Okay, baiklah Insyallah doa yang baik-baik untuk kami. (Ketawa)

RMS: (Ketawa) InsyaAllah.

RAH: Baiklah, saya akan bagikan ayat penutup okay-okay.

RMS: *Alright* [Baiklah].

Dengan ini, tamatlah sesi temubual sejarah lisan sesi ketiga mengenai bidang Kajian Sains Perpustakaan bersama Puan Rihanun Md Samin.

Kami mengucapkan jutaan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama yang diberikan oleh beliau dalam menyempurnakan wawancara ini.

Adalah diharapkan dengan hasil temubual ini dapat menyumbang kepada perkembangan ilmu dalam Fakulti Pengurusan Maklumat para penyelidik pada masa akan datang. Sekian, Terima kasih.

LOG TEMUBUAL

6.0 LOG TEMUBUAL

SESI 1

MASA	TOPIK	HURAIAN
1:50 – 13:50	Latar belakang	<ul style="list-style-type: none"> • Nama panggilan: Anum. • Lahir pada 8 Mei 1952 di Alor Setar, Kedah. • Nama ibu: Rakanah Binti Haji Sharif. • Nama bapa: Muhamad Samin Bin Talib. • Ibu dan bapa berasal dari Indonesia. • Hobi: Membela binatang. • Cita-cita semasa kecil: Doktor haiwan • Adik beradik 8 orang • Dibesarkan di Alor Setar, Kedah. • Nama suami, Doktor Aziz Bin Sulaiman. • Berkahwin semasa umur 27 tahun, pada tahun 1979. • Berjumpa dengan suami semasa Tingkatan 5 di parti hari jadi kawan. • Mempunyai seorang anak perempuan dan 2 orang cucu perempuan.
14:10 – 20:24	Sejarah pendidikan sekolah	<ul style="list-style-type: none"> • Memulakan persekolah di Sekolah Rendah Kebangsaan Kanchot, Alor Setar, Kedah. • Kemudian, berpindah ke Sekolah Rendah Kebangsaan Sungai Korok Lama, Alor Setar dan menduduki peperiksaan Special Malay semasa darjah 3. • Menyambung pengajian ke Sekolah Convent, Alor Setar sehingga tingkatan 5. • Mengambil peperiksaan Senior Cambridge tetapi keputusan tidak memuaskan.

		<ul style="list-style-type: none"> Menyambung ke Sekolah Menengah Jitra selama 1 tahun. Tingkatan 6 di Sekolah Menengah Sultanah Asma, Alor Setar. Mewakili negeri Kedah dalam pertandingan koir yang diadakan di Kuala Lumpur.
20:50 – 21:30	Umur masuk UiTM	<ul style="list-style-type: none"> Semasa umur 22 tahun, pada 1972.
21:51 – 22:51	Kursus profesional	<ul style="list-style-type: none"> Banyak mengikuti kursus berkaitan kerja seperti Pengurusan Sumber Manusia dan Penyelenggaraan di Perpustakaan Negara Malaysia [PNM]. Selain itu, pernah mengikuti kursus induksi dan lain-lain.
24:33 – 25:02	Apa itu Sains Perpustakaan	<ul style="list-style-type: none"> Kursus ini terdapat cara dan prosedur tertentu yang berkait antara satu sama lain. Ia juga mempunyai sistem tersendiri.
25:05 – 25:29	ALA (American Library Association)	<ul style="list-style-type: none"> Kursus yang terdapat di ITM sebelum adanya diploma. Kertas peperiksaan daripada United Kingdom.
25:49 – 28:07	Tanggungjawab dan peranan perpustakaan.	<ul style="list-style-type: none"> Bertangungjawab dalam membeli dan memperoleh bahan-bahan. Menyumbang kepada perkembangan minda masyarakat. Perpustakaan mempunya banyak jenis dan peranan yang berbeza.

28:42 – 29:22	Perbezaan perpustakaan pada masa dahulu dan kini.	<p>Dahulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manual dan masih menggunakan kad katalog. • Membuat pengkatalogan dengan merujuk kepada Subject Heading List pada waktu dahulu. • Perkhidmatan untuk membuat rujukan dan pinjaman buku terhad. <p>Sekarang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menggunakan teknologi seperti komputer
31:12 – 33:14	Pengetahuan tokoh mengenai ITM	<ul style="list-style-type: none"> • Tertakluk hanya untuk bumiputera sahaja. • UiTM masa dulu hanya menjadi pilihan kedua untuk pelajar-pelajar yang kelulusan kurang berasas baik. • Berbeza dengan zaman sekarang kerana UiTM menawarkan kursus-kursus yang lebih banyak. • Tidak ramai pensyarah yang mempunyai PhD [Doctor of Philosophy] pada waktu dahulu berbanding sekarang.
33:25 – 34:50	Kursus-kursus yang ditawarkan pada waktu itu	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikasi Massa • Pengurusan Perpustakaan • Sains Mikrobiologi • Sains/Diet Pemakanan • Seni Halus
34:51 – 36:13	Permulaan di ITM	<ul style="list-style-type: none"> • Menetap di hostel Seksyen 17 • Menaiki bas untuk pergi ke Jalan Othman. • Berpindah ke kampus Shah Alam sejurus kampus itu siap. • Bas disediakan tetapi waktu terhad.

36:29 - 37:12	Sebab utama memilih ITM untuk menyambung pengajian	<ul style="list-style-type: none"> • Menggunakan peluang yang ada. • Bukan sebab minat. • Tidak mahu mensia-siakan kelulusan yang diperolehi.
37:27 – 40:56	Sesi pembelajaran dari segi kemudahan	<ul style="list-style-type: none"> • Kemudahan penginapan terdapat di Petaling Jaya, Seksyen 17 dan PKNS [Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor], Shah Alam. • Disediakan katil dua tingkat. • Tempat makan di Jalan Othman.
41:15 – 42:17	Perbezaan kemudahan pada zaman dahulu dan sekarang	<ul style="list-style-type: none"> • Zaman sekarang lebih baik berbanding zaman dahulu dari segi kemudahan tempat makan dan asrama.
42:34 – 43:09	Ketua kajian	<ul style="list-style-type: none"> • Puan Morlina daripada India. • Pensyarah terdiri daripada pelbagai bangsa dan negara.
43:34 – 44:04	Yuran makanan	<ul style="list-style-type: none"> • Sudah termasuk dalam yuran. • Dibayar RM45 setiap 6 bulan. • Makana percuma dan ditanggung oleh ITM [Institut Teknologi Mara]
44:20 – 45:32	Biasiswa	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada biasiswa • Hanya mendapat bantuan RM45, setiap 6 bulan sekali. • Tetapi tidak semua pelajar dapat.
46:21 – 47:31	Persepsi keluarga dan rakan-rakan tentang	<ul style="list-style-type: none"> • Keluarga kurang pengetahuan tentang bidang ini.

	Kajian Sains Perpustakaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Masyarakat memikirkan perpustakaan hanya melakukan tugas yang mudah.
47:46 – 51:25	Pendapat mengenai keunikan kursus Kajian Sains Perpustakaan berbanding kursus lain.	<ul style="list-style-type: none"> • Kursus ini dapat mendidik masyarakat dalam ilmu pengetahuan. • Tidak boleh dibandingkan kerana setiap kursus mempunyai keunikan dan kekuatan tersendiri. • Kita bertanggungjawab mengubah persepsi masyarakat terhadap perpustakaan.
51:40 – 53:19	Prospek kerjaya dalam bidang kursus Kajian Sains Perpustakaan	<ul style="list-style-type: none"> • Tidak terikat dengan cara lama. • Menggunakan teknologi yang terkini. • Mudah mencari bahan.
54:04 - 56:27	Bilangan kursus yang ditawarkan dalam Kajian Sains Perpustakaan	<ul style="list-style-type: none"> • Subjek berbeza-beza mengikut semester. • Terdapat 20 atau lebih subjek ketika itu.
56:40 – 59:39	Kursus yang diminati & kurang diminati	<ul style="list-style-type: none"> • Minat: Design and Art Libraries • Kurang minat dan pernah gagal sekali: <i>Information Storage & Retrieval</i>
59:46 – 1:00:35	Silibus pembelajaran	<ul style="list-style-type: none"> • Lebih kepada manual • Belajar asas kepada perpustakaan
1:00:51 – 1:01:13	Major dan minor	<ul style="list-style-type: none"> • Minor: Komputer Sains • Subjek minor hanya terdapat pada satu atau dua semester.
1:01:30 – 1:01:52	Pencapaian sepanjang di ITM	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada

1:01:57 – 1:02:56	Kurikulum	<ul style="list-style-type: none"> Mengetahui fungsi setiap perpustakaan dan siapa pelanggannya.
1:03:14 – 1:06:52	Kemudahan untuk pengajaran dan pembelajaran	<ul style="list-style-type: none"> Menulis nota melalui percakapan pensyarah Mempunyai projektor overhead tetapi tidak banyak. Penulisan bergambar akan ditampal di kertas. Membuat penyelidikan di perpustakaan dengan menulis tangan Komputer terhad di perpustakaan. Hanya untuk pegawai sahaja.
1:06:59 – 1:08:48	Tempat penyelidikan untuk tugasan luar	<ul style="list-style-type: none"> Penyelidikan di tempat Orang Asli di Bukit Lanjan, Selangor. Untuk mengkaji tentang perpustakaan di luar. Tidak banyak tugasan luar. Pergi ke perpustakaan luar jika tidak cukup bahan di ITM.
1:09:03 – 1:15:07	Peristiwa yang tidak boleh dilupakan dalam kursus ini	<ul style="list-style-type: none"> Kawan kena rasuk semasa minggu peperiksaan. Mengikuti demonstrasi di Kuala Lumpur berkenaan penutupan ITM.
1:15:24 – 1:17:12	Kod pakaian	<ul style="list-style-type: none"> Tiada etika pemakaian di kampus. Peraturan diubah suai tidak lama selepas itu. Pelajar perempuan harus memakai baju kurung.
1:17:27 – 1:19:16	Hubungan Kajian Sains Perpustakaan dengan industri pekerjaan pada waktu itu	<ul style="list-style-type: none"> Kurang dikenali kerana ianya adalah kursus baru. Masih ada ruang dalam kerja. Sesetengah industri memerlukan perpustakaan.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kebanyakannya bekerja di perpustakaan kerajaan.
1:19:31 – 1:20:49	Kokorikulum	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada • Hanya membuat persatuan sendiri untuk menghiburkan hati.
1:20:50 – 1:21:43	Kemudahan	<ul style="list-style-type: none"> • Jika tiada bas untuk keluar, mereka akan menahan kereta untuk pergi ke Kuala Lumpur atau keluar membuat tugasan.
1:22:24 – 1:23:10	Bagaimana aktiviti kokorikulum dapat membentuk karakter	<ul style="list-style-type: none"> • Hanya untuk suka-suka dan merapatkan hubungan dengan kawan-kawan sahaja.

SESI 2

MASA	POINT	HURAIAN
01:08 – 05:05	Tenaga pengajar	<ul style="list-style-type: none"> • Bilangan melebihi 10. • Dari Kursus Sains Perpustakaan dan dari fakulti lain. • Ada pensyarah dari luar juga. • Pensyarah berbeza-beza mengikut semester. • Tiada pengalaman istimewa bersama mereka. • Tiada pensyarah paling digemari. • Pensyarah paling digeruni: subjek yang gagal.
05:11 – 09:18	Kaedah pengajaran dan pembelajaran	<ul style="list-style-type: none"> • Secara manual. • Membuat tugas menggunakan tulisan tangan. • Tidak menggunakan komputer. • Tiada pembentangan untuk tugas yang diberi. • Tiada tugas secara berkumpulan.
09:38 – 11:49	Tenaga bukan akademik	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada tenaga bukan akademik di fakulti. • Semua dikendalikan oleh pensyarah dan pelajar. • Hanya di bahagian pentadbiran sahaja terdapat kakitangan lain.
12:02 – 31:00	Rakan-rakan seperjuangan di ITM	<ul style="list-style-type: none"> • Dari serata negeri di Malaysia. • Hanya terdapat satu kelas. • Ada beberapa orang yang tidak bekerja dalam bidang Sains Perpustakaan selepas tamat belajar. • Ada sebahagian yang tokoh masih berhubung hingga ke hari ini.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kebanyakan, rakan beliau kerja di perpustakaan tetapi di bahagian yang berbeza seperti dalam percetakan dan pelabuhan. • Puan Nor Azmah, dulu bekerja di Perpustakaan Negara Malaysia dan bersara awal.
31:01- 42:51	Kolej Kediaman	<ul style="list-style-type: none"> • Bilik tingkat tujuh, • Pindah ke asrama Shah Alam, bilik seorang dan berdua tahun awal sampai akhir. • Pengalaman seram. • Bayar empat puluh lima ringgit sebulan. • Tiada syarat kemasukan. • Penempatan tidak mencukupi. • Kenangannya jalan-jalan hujung minggu di Kuala Lumpur, Balik rumah kakak. • Buat pesta dan perjumpaan, jamuan. • Tiada aktiviti sukan atau persatuan disertai.
42:52 - 55:13	Perpustakaan	<ul style="list-style-type: none"> • Shah Alam ada satu perpustakaan. • Ketua pustakawan: Datin Rashidah. • Koleksi mengikut kursus yang ditawarkan disitu. • Sering juga ke perpustakaan meminjam buku. • Setiap satu negeri ada pustakaan bangunan sendiri. • Koleksi Malaysiana. • Menjadi kakitangan disitu mesti berkelayakan Diploma, Ijazah dan Master. • Perpustakaan sekarang maju dan berteknologi.
55:14 - 57:00	Pengalaman pahit manis ketika menuntut di FPM	<ul style="list-style-type: none"> • Tiada pengalaman suka dan duka. • Bersama rakan, sarapan pagi dan pergi kelas.

57:01 – 01:01:49	Kerjaya	<ul style="list-style-type: none">• Mula bekerja di Perpustakaan UMNO.• Seterusnya, di Perpustakaan Awam Melaka.• Seterusnya, di Perpustakaan Negara Malaysia.• Seterusnya, di Perpustakaan Kementerian Perdagangan Dan Perindustrian.
------------------	---------	---

SESI 3

MASA	TOPIK	HURAIAN
01:22 – 53:46	Kerjaya	<ul style="list-style-type: none"> • Banyak mengendalikan kursus-kursus kumpulan sokongan pembantu penjilid pengawet. • Menghadiri kursus induksi khas Institut Aminuddin Baki. • Beliau melaksanakan satu kursus untuk kumpulan sokongan. • Kemudian beliau ke Akademi di bawah bahagian Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan Seni Kebangsaan. • Menjadi pegawai pengiring. • Menjadi MC di Perpustakaan Negara. • Tiada siapa memberi galakkan bekerja. • Permohonan kerja Perpustakaan Awam Negeri Melaka. • Tiada yang memberi dorongan terhadap kerjaya beliau. atas dasar pilihan sahaja. • Beliau pernah menjadi ketua Jabatan. • Beliau mendapat pengiktirafan dan menganjurkan aktiviti galakkan membaca.
53:48 – 59:32	Sumbangan	<ul style="list-style-type: none"> • Beliau mempromosikan memperkenalkan dan mewar-warkan perpustakaan. • Beliau memberikan ceramah-ceramah di sekolah mengenai ceramah kerjaya.
59:33 – 1:03:00	Harapan	<ul style="list-style-type: none"> • Fakulti Pengurusan Maklumat setanding dan lebih maju diperingkat yang lebih baik.

		<ul style="list-style-type: none">• Lebih ramai yang menyertai Fakulti Pengurusan Maklumat dan kemudahan-kemudahannya lebih banyak.• Peluang untuk pelajar melakukam latihan praktikal lebih luas dan dijalankan di luar Negara.• Beliau berpuas hati dengan perkhidmatan yang telah diberi sepanjang belajar dan bekerja.
--	--	--

RALAT

7.0 RALAT

Sepanjang temubual ini dijalankan, terdapat beberapa dari segi bunyi gangguan dan sebagainya yang dirakam bersama secara tidak langsung. Berikut adalah antara jenis ralat yang terdapat di dalam rakaman suara bersama Puan Rihanun Md Samin.

- Bunyi kucing
- Bunyi burung
- Bunyi kipas komputer
- Bunyi kertas

Walau bagaimanapun, temubual kami bersama Puan Rihanun Md Samin berjalan dengan lancar dan jayanya. Jadi, ralat tersebut tidak mengganggu kerana suara Puan Rihanun Md Samin masih boleh didengari.

GLOSARI

8.0 GLOSARI

Jampi serapah	Kata-kata yang diucapkan oleh seseorang yang dapat memberi kesan ke atas sesuatu perkara yang dihajati. Jampi yang diucap tidak menggunakan ayat yang kita fahami, sebaliknya menggunakan perkataan-perkataan yang kadangkala tidak difahami.
Katering	Perkhidmatan menyediakan atau menyajikan makanan.
Kutub kanah	Merupakan sebuah perpustakaan yang dahulunya dipanggil kutub kanah.
Kontrak	Perjanjian mengenai perdagangan (syarat bekerja dll).
Orang Asli	Nama lainnya adalah orang asal yang merupakan penduduk asal sesebuah negeri. Masyarakat Orang Asli merupakan satu entiti yang mempunyai adat resam dan kepercayaan animisme. Ia banyak dijumpai di serata negeri di Malaysia kecuali Perlis dan Pulau Pinang.
Pegawai	Orang yg bekerja dgn kerajaan (perusahaan).
Perdana Menteri	Ketua jemaah menteri; ketua kabinet.

Politik	Ilmu siasah, ilmu kenegaraan: pentingnya pengetahuan kepada setiap rakyat negara yang mengamalkan pemerintahan demokrasi sudah tidak dapat disangkal lagi.
FRU	Akronim kepada Federal Reserve Unit [Unit Simpanan Persekutuan]. Pasukan khas yang ditubuhkan untuk bertindak tegas terhadap sebarang perhimpunan haram atau rusuhan yang berlaku di Malaysia tanpa mengira waktu. Mereka juga menjalankan tugas-tugas Ketenteraan Awam.
PNM	Sebuah tempat yang menempatkan koleksi-koleksi bahan bacaan dan menjadi titik tumpuan negara bagi sistem maklumat negara. Selain itu, ia menyediakan perkhidmatan rujukan dan peminjaman kepada orang ramai. PNM juga bekerjasama dengan organisasi lain di peringkat kebangsaan da antarabangsa.

INDEKS

9.0 INDEKS

A

Akademik 33, 34, 38, 68, 77, 103, 118

Alumni 135, 136

Asrama 44, 45, 61, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108

B

Bekerjasama 140

Belajar 25, 60, 61, 89, 90, 97, 98, 100, 102, 107, 123, 126, 136

C

Cabaran 132, 133

D

Diploma 35, 79, 96, 105, 107

H

Harapan 135, 137, 138, 139

J

Jabatan 66, 77, 82, 86, 88, 105, 127, 128, 129, 130, 133, 134, 136

K

Kajian Sains Perpustakaan 36, 46, 48, 50, 52, 69, 70, 85, 108, 111, 112, 135, 137, 141

Kawan 21, 27, 28, 44, 61, 68, 69, 75, 82, 83, 89, 92, 99, 100, 102, 103, 107, 108, 114, 121, 125, 128, 131, 132

Kementerian 33, 66, 87, 88, 104, 105, 110, 111, 117, 118, 119, 127, 128, 130, 131, 133, 134
Kerajaan 32, 66, 105, 127
Kerja 35, 36, 81, 84
Kerjaya 39, 49, 51, 66, 86, 89, 109, 112, 113, 114, 124, 128, 129, 132, 136, 138, 140
Koleksi 39, 102, 103, 105, 106, 110
Kursus 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 48, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 60, 66, 67, 79, 90, 103, 108, 111, 114, 132, 133

L

Latihan 36, 111, 114, 116, 119, 121, 122, 130, 135, 136, 138

M

Masyarakat 38, 48, 50, 56, 59, 60, 127, 136

Minat 34, 43, 49, 53, 54

Muzik 34, 117, 118

N

Negara 71, 88, 92, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 130, 132, 134, 136, 137, 138

P

Pegawai 59, 71, 86, 87, 88, 105, 107, 109, 111, 116, 119, 120, 121, 122, 123, 130, 133

Pelajar 40, 43, 47, 48, 62, 63, 64, 74, 77, 78, 89, 96, 97, 102, 107, 108, 121, 128, 135, 136, 138

Pelajaran 33, 34, 107, 121

Pencapaian 33, 34, 40, 48, 56, 140

Pendidikan 31, 32, 107, 112, 128, 136

Pengalaman 24, 31, 34, 45, 54, 61, 65, 72, 89, 93, 94, 108, 112, 114, 115, 117, 120, 122, 123, 124, 131, 133, 136, 139

Pensyarah 41, 46, 54, 55, 57, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 78, 80, 85, 91, 114, 118, 119, 135

Peperiksaan 32, 33, 37, 61

Perbezaan 39, 74, 107

Peristiwa 60, 65, 66, 114, 124, 134

Perpustakaan 36, 37, 38, 39, 40, 48, 49, 50, 51, 53, 56, 57, 59, 60, 66, 67, 69, 80, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 92, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 116, 117, 119, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 141

Persatuan 33, 56, 62, 67, 84, 101

Politik 39, 86

R

Rakan 48, 75, 78, 89, 131, 135

S

Sekolah 25, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 49, 55, 57, 136

Subjek 39, 53, 54, 88, 90, 91, 108

Sultan 122

Sumbangan 50, 122, 135, 136, 137

T

Tanggungjawab 37, 38, 49, 133

BIBLIOGRAFI

10.0 BIBLIOGRAFI

- Ahmad Abd. Kadir. (1987). Sejarah lisan: Satu kaedah penyelidikan sejarah. Bulletin No. 16. Kuala Lumpur: Arkib Negara Malaysia
- E-Bulletin Faculty of Information Management (2018). About Faculty. Retrieved from
<https://fimbulletin2018.neocities.org/Faculty.html>
- Institut Teknologi MARA. (1993). INSTITUT TEKNOLOGI MARA. Retrieved from
http://ir.uitm.edu.my/id/eprint/11877/1/LT_LAPORAN%20TAHUNAN%201993.pdf
- Jan Vansina. (2019). Perspectives on History. Retrieved from
[https://www.historians.org/publications-and-directories/perspectives-on-history/april2019/jan-vansina-\(1929%E2%80%932017\)](https://www.historians.org/publications-and-directories/perspectives-on-history/april2019/jan-vansina-(1929%E2%80%932017))
- Lin, Seow. (2020). Sejauhmanakah Sejarah Lisan Penting dan Diperlukan Dalam Penyelidikan dan Penulisan Sejarah?. 10.13140/RG.2.2.27531.31527.
- Mahani Musa. (1970, January 01). Rekonstruksi Masa Lampau Melalui Sejarah Lisan Pengalaman Malaysia. Retrieved from <http://eprints.usm.my/44950/>
- Mohd Amin Hassan. (1974). Tradisi lisan - sejarah lisan dalam usaha mengkaji sejarah Malaysia. Retrieved from
<http://ejournal.ukm.my/akademika/article/download/427/2256>
- Mohd Bin Samsudin. (2016). Sejarah Tingkatan 1. Kuala Lumpur: Koperasi Dewan Bahasa dan Pustaka M Berhad.
- Muhd Yusof Ibrahim. (1997). Ilmu sejarah: Falsafah, pengertian dan kaedah. Kuala Lumpur: DBP.
- Nadzan Haron. (1980). "Suatu Pandangan Awal Terhadap Sejarah Lisan Dalam Konteks Pengkajian Sejarah Malaysia". Retrieved from
<http://jurnalarticle.ukm.my/520/1/1.pdf>
- Nazaruddin Hj, Mohd. Pengajian Malaysia Kenegaraan Dan Kewarganegaraan. Prentice Hall, 2001.
- Ojukwu, R. (2020, September 15). Cara mendapatkan ijazah sains perpustakaan: Sekolah, Kos dan Keperluan Terbaik. Retrieved from
<https://worldscholarshipforum.com/ms/bagaimana-untuk-mendapatkan-ijazah-sainsperpustakaan-sekolah-terbaik-keperluan-kos/>

Pusat Rujukan Persuratan Melayu (n.d). Retrieved from <http://prpm.dbp.gov.my/>

Rihanun Md Samin (Personal communication, October 22, 2020) discussed about the profile background, education and career based on Library Science.

Rmy. (2015, November 05). CARA MEMUPUK SEMANGAT PATRIOTSIME. Retrieved November 19, 2020, from <https://esejarahspm.wordpress.com/2015/11>

Rozeman Abu Hassan. (2004). Mengenali dan mentafsir sumber-sumber sejarah. Karisma Publications.

Sartono Kartodirjo. (1993). Pendekatan Ilmu Sosial dalam Metodologi Sejarah. Jakarta: Penerbit PT Gramedia Pustaka Utama.

Siti Roudhah Mohamad Saad, et al., "Penukilan Ilmu Baharu Melalui Sejarah Lisan", Jurnal PPM, Vol. 16, Oktober 2012.

UPSI. (2018, October 17). Buku garis panduan penulisan tesis. Retrieved from https://postgrad.upsi.edu.my/Thesis/GP_Tesis.pdf

Universiti Kebangsaan Malaysia. (2007). Kepentingan Sejarah Lisan. Retrieved from <http://www.ukm.my/sejarah/sejarahlisan/kepentingansejarahlisan.html>

Universiti Kebangsaan Malaysia. (2007). Sejarah Lisan. Retrieved from <http://www.ukm.my/sejarah/sejarahlisan/sejarahlisan.html>

Universiti Teknologi Mara. Sejarah Pembangunan. Retrieved from <https://www.uitm.edu.my/web/index.php/ms/kenali-uitm/profil-universiti/sejarahpembangunan?showall=1>

Universiti, J. A. (2020, May 4). Bil 53/2018: Sejarah Fakulti - Kajian Sains Perpustakaan. Jabatan Arkib Universiti. Retrieved from <https://archive.uitm.edu.my/penerbitan/memori-corporate/sejarah-fakulti-kajian-sainsperpustakaan>

LAMPIRAN

11.0 LAMPIRAN

11.0 BIOGRAFI TOKOH

Puan Rihanun Md Samin dilahirkan pada 8 Mei 1952. Beliau dilahirkan di Alor Setar, Kedah dan merupakan anak bongsu dari 8 beradik. Beliau telah mendirikan rumah tangga dengan salah seorang pensyarah Universiti Teknologi Mara (UiTM) iaitu Dr Aziz Sulaiman dari Pengajian Pentadbiran dan Peniagaan. Beliau juga telah dikurniakan seorang cahaya mata dan 2 orang cucu perempuan. Kini, Puan Rihanun tinggal di Bandar Enstek, Negeri Sembilan bersama keluarga. Beliau telah menyandang banyak jawatan di lokasi yang berbeza selama 31 tahun (1977-2008) selepas tamat pembelajaran di ITM. Antaranya ialah Pegawai Perpustakaan, Penolong Pegawai Perpustakaan, Pustakawan dan Timbalan Pengarah. Kerjaya terakhir beliau sebelum bersara ialah Timbalan Pengarah, Bahagian Perhubungan Komunikasi dan Dasar Korporat di Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) pada tahun 2006 - 2008.

11.1 SURAT PERJANJIAN

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

PERJANJIAN MENGENAI PROJEK SEJARAH LISAN

Saya Rihanun Binti Samin K/P: 520508-02-5030 pada 30 November 2020 hingga 2 Disember 2020 dengan ini bersetuju dengan syarat-syarat temubual yang telah diadakan di antara saya dengan Universiti Teknologi MARA. Syarat-syarat tersebut adalah seperti berikut:

1. Rakaman hasil temubual ini adalah bertujuan untuk kegunaan pengajaran, penyelidikan dan penerbitan tanpa melibatkan bayaran/ tuntutan dari mana-mana pihak.
Walaubagaimanapun bagi tujuan selain daripada yang tersebut, persetujuan daripada tokoh perlu diperolehi.
2. Rakaman hasil temubual yang tersebut di atas adalah diserahkan dan menjadi hak milik sepenuhnya Universiti Teknologi MARA untuk penyimpanan kekal dan boleh mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu bagi memelihara rakaman dan transkrip ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh tokoh (*interviewee*).
4. Rakaman dan transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negara yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah dengan syarat:-
 - a. Apabila petikan diambil dari rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya (tokoh) hendaklah diakui oleh penyelidik penyelidik.

Rihanun

Rihanun md Samin

Tarikh: 30 November 2020

(Siti Noorsiah Binti Jamaludin)

b.p.Dekan

Fakulti Pengurusan Maklumat

Universiti Teknologi MARA

11.2 SENARAI SOALAN

SOALAN ORIENTASI

A. LATAR BELAKANG

1. Diri sendiri

Untuk permulaan kepada temubual ini, boleh saya tahu serba sedikit tentang diri puan?

- i. Apakah nama penuh puan?
- ii. Apakah nama panggilan puan?
- iii. Bilakah tarikh lahir puan?
- iv. Di manakah tempat lahir puan?
- v. Siapakah nama ibu dan bapa puan?
- vi. Apakah hobi puan ketika masa terluang?

2. Keluarga

Seterusnya, bagaimana pula dengan keluarga puan?

- i. Di manakah tempat tinggal puan?
- ii. Adakah puan tinggal bersama keluarga?
- iii. Di manakah tempat puan dibesarkan?
- iv. Berapakah bilangan adik beradik puan?
- v. Puan anak yang ke berapa?

3. Pasangan dan anak-anak

Untuk soalan seterusnya, kami akan menyentuh pula tentang pasangan dan anak puan.

- i. Apakah nama suami puan?
- ii. Berapakah umur suami puan?
- iii. Bilakah puan berkahwin? (Tarikh dan umur ketika itu)
- iv. Bolehkah puan cerita sedikit bagaimana puan bertemu dengan pasangan puan?
- v. Seterusnya, berapakah bilangan anak puan?

- vi. Berapakah umur anak puan?
- vii. Selain itu, adakah puan sudah mempunyai cucu?
- viii. Jika ada, berapakah bilangan cucu puan?
- ix. Apakah nama cucu puan dan berama umurnya?

B. SEJARAH PENDIDIKAN

Seterusnya, boleh kami tahu tentang latar belakang pendidikan puan?

1. Bolehkah puan ceritakan sedikit tentang pendidikan kanak-kanak puan?
2. Bagaimana pula dengan pendidikan Sekolah Rendah puan?
3. Seterusnya, bagaimana pula tentang pendidikan Sekolah Menengah puan?
4. Bagaimana peperiksaan sekolah dinilai pada waktu itu?
5. Apakah pencapaian puan sepanjang berada di peringkat sekolah dalam bidang sukan atau pelajaran?
6. Adakah puan pernah mewakili sekolah dalam apa-apa pertandingan?
7. Dimanakah puan melanjutkan pelajaran setelah tamat persekolahan?
8. Apakah kursus-kursus professional lain yang pernah diikuti oleh puan?

SOALAN UMUM

Untuk soalan seterusnya, ianya berkaitan dengan Sains Perpustakaan.

1. Pada pendapat puan, apakah yang dimaksudkan dengan Sains Perpustakaan?
2. Apakah tanggungjawab dan peranan perpustakaan?
3. Apakah pandangan puan tentang perpustakaan pada hari ini?
4. Apakah pandangan puan mengenai perbezaan perpustakaan pada masa dulu dan kini?
5. Seterusnya, apakah yang puan tahu serba sedikit tentang ITM ini?
6. Selain Kajian Sains Perpustakaan, kursus-kursus apa lagi yang ditawarkan semasa puan menuntut di ITM?
7. Adakah ITM menyediakan bas untuk pelajar pergi ke kuliah?

SOALAN SPESIFIK

A. SEJARAH / PENGALAMAN DI FPM

1. Minat

- i. Apakah yang menyebabkan puan ingin mengikuti program Kajian Sains Perpustakaan di ITM?

2. Pengalaman pembelajaran di ITM / UiTM

- i. Dimanakah lokasi kajian Sains Perpustakaan pada ketika itu?
- ii. Bagaimanakah suasana pembelajaran pada ketika itu dari segi bangunan dan kemudahan universiti?
- iii. Apakah kemudahan yang ada sebagai contoh kantin, gerai, kafe, makmal, perpustakaan dan taman rekreasi?
- iv. Bagaimanakah keadaan kemudahan tersebut berbanding zaman sekarang?
- v. Siapakah Ketua Kajian Sains Perpustakaan pada ketika itu?
- vi. Adakah makanan yang disediakan oleh ITM pada waktu itu telah termasuk dalam yuran?
- vii. Adakah terdapat biasiswa pada waktu itu?
- viii. Adakah semua pelajar mendapat bantuan RM45 yang diberi oleh ITM?
- ix. Apakah persepsi rakan-rakan dan keluarga puan mengenai kursus ini?
- x. Apakah pendapat puan tentang keunikan Kajian Sains Perpustakaan ini?
- xi. Sejauh manakah pengetahuan puan mengenai prospek kerjaya dalam bidang ini?

3. Kursus / Subjek

- i. Berapakah bilangan kursus yang ditawarkan dalam Kajian Sains Perpustakaan pada masa itu?
- ii. Apakah nama kursus-kursus yang ditawarkan?
- iii. Apakah subjek yang paling diminati oleh puan pada ketika itu?
- iv. Bagaimana pula dengan subjek yang kurang diminati oleh puan?
- v. Bagi pendapat puan, subjek apakah yang paling digeruni oleh puan?
- vi. Adakah puan pernah gagal dan ulang semula sesuatu subjek pada semester berikutnya?
- vii. Bagaimanakah silibus pembelajaran puan ketika itu?

- viii. Bagaimanakah mode pembelajaran ketika itu? Sebagai contoh, adakah terdapat major dan minor subjek pada ketika itu?
- ix. Apakah pencapaian anugerah yang diterima oleh puan ketika menuntut di ITM?
- x. Apakah fasiliti yang disediakan untuk pengajaran dan pembelajaran pada ketika itu?
- xi. Adakah pelajar hanya berpandukan kepada perpustakaan sahaja untuk mencari sumber untuk membuat tugas?
- xii. Apakah tugas-tugas yang memerlukan puan untuk keluar dari ITM dan di mana?
- xiii. Bolehkah puan ceritakan sedikit tentang peristiwa yang tidak boleh dilupakan ketika belajar dalam kursus ini?
- xiv. Apa pula pengalaman puan di dalam kelas? Adakah terdapat peristiwa-peristiwa yang tidak dapat dilupakan?
- xv. Pada pendapat puan, apakah hubungan di antara industri dengan bidang ini pada waktu itu?

4. Aspek ko-kurikulum

- i. Apakah kurikulum puan pada waktu itu?
- ii. Apakah jenis ko-kurikulum yang tawarkan pada ketika itu?
- iii. Adakah pelajar wajib untuk mengikuti aktiviti ko-kurikulum?
- iv. Apakah aktiviti ko-kurikulum yang puan serta ketika itu?
- v. Adakah puan pernah memenangi pertandingan ketika terlibat dalam aktiviti ko-kurikulum tersebut?
- vi. Bagaimanakah aktiviti ko-kurikulum ini dapat membentuk karakter puan?
- vii. Pada pandangan puan, apakah impak atau kesan aktiviti ko-kurikulum terhadap kerjaya pelajar setelah tamat pembelajaran di ITM?

5. Tenaga pengajar

- i. Berapakah bilangan tenaga pengajar yang ada pada ketika itu?
- ii. Bolehkah puan sebut nama-nama tenaga pengajar yang puan ingati?
- iii. Adakah setiap semester berbeza-beza pensyarah?

- iv. Apakah pengalaman puan bersama mereka yang masih lagi diingati sehingga kini?
 - v. Siapakah pensyarah yang menjadi kegemaran puan ketika itu dan mengapa?
 - vi. Siapakah pensyarah yang digeruni oleh puan pada ketika itu? Mengapa?
 - vii. Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran pada ketika itu?
 - viii. Pada pendapat puan, apakah perbezaan kaedah tersebut pada masa dahulu dan sekarang?
 - ix. Bagaimana dengan aspek pemarkahan terhadap tugas yang diberi?
6. Tenaga bukan akademik
- i. Berapakah bilangan tenaga bukan akademik yang ada pada ketika itu?
 - ii. Siapakah mereka dan apakah peranan mereka ketika itu?
 - iii. Bagaimanakah hubungan mereka dengan pelajar?
7. Rakan-rakan seperjuangan
- i. Siapakah rakan-rakan puan semasa menuntut di ITM?
 - ii. Berapakah bilangan kelas untuk Kajian Sains Perpustakaan pada ketika itu?
 - iii. Adakah puan masih berhubung dengan mereka hingga ke hari ini?
 - iv. Bolehkah puan ceritakan sedikit pengalaman pahit dan manis yang puan tidak dapat lupakan bersama rakan-rakan semasa berada di ITM?
 - v. Adakah rakan-rakan puan memulakan kerjaya dengan bidang yang dipelajari ketika di ITM?
 - vi. Apakah pekerjaan rakan-rakan puan sebelum menamatkan zaman pekerjaan mereka?
8. Kolej kediaman
- i. Bagaimanakah kehidupan puan semasa berada asrama?
 - ii. Apakah pengalaman puan di asrama?
 - iii. Adakah pelajar perlu membayar yuran asrama? Jika ada, adakah bayaran tersebut sama atau berbeza mengikut jumlah pelajar di dalam bilik?
 - iv. Apakah syarat yang ditetapkan untuk memasuki asrama pada masa itu?
 - v. Bagaimanakah penempatan asrama pada ketika itu? Adakah mencukupi bagi semua pelajar?
 - vi. Adakah terdapat bilik-bilik khas seperti bilik bacaan?

- vii. Berapakah bilangan asrama pada ketika itu?
- viii. Apakah kenangan puan yang paling diingati ketika menetap di asrama pada ketika itu?
- ix. Adakah puan menyertai aktiviti yang dianjurkan oleh pihak asrama pada masa itu?
- x. Jika ada, apakah aktiviti yang puan ingati sehingga kini?
- xi. Apakah sukan yang pernah puan ikuti di ITM?

9. Perpustakaan

- i. Berapakah bilangan perpustakaan di ITM / UiTM pada ketika itu?
- ii. Apakah perpustakaan yang kerap dikunjungi oleh pelajar-pelajar kajian ketika itu?
- iii. Siapakah Ketua Pustakawan dan pustakawan pada ketika itu?
- iv. Apakah jenis koleksi yang ada di perpustakaan pada ketika itu?
- v. Adakah puan pernah melawat perpustakaan selain di ITM / UiTM?
- vi. Adakah puan kerap pergi ke perpustakaan ITM?
- vii. Berapakah bilangan perpustakaan di Malaysia pada ketika itu?
- viii. Bolehkah puan terangkan mengenai perkembangan atau sejarah perpustakaan di Malaysia?

10. Pengalaman pahit manis semasa menuntut di FPM.

- i. Apakah pengalaman manis puan semasa bergelar pelajar?
- ii. Apakah rutin harian puan sebagai seorang pelajar ketika itu?
- iii. Apakah peristiwa pahit yang pernah dilalui oleh puan semasa bergelar pelajar?
- iv. Bagaimanakah rutin harian puan semasa bergelar pelajar?

B. KERJAYA

1. Bolehkah puan terangkan sejarah kerjaya puan dari awal sehingga akhir?
2. Apakah tunggak sejarah kerjaya yang puan diceburi?
3. Apakah kerjaya pertama puan setelah tamat pengajian. Adakah ianya berkaitan dengan bidang pengajian yang puan ceburi?
4. Adakah kerjaya puan melibatkan orang-orang kenamaan?
5. Bagaimanakah puan mendapat perkerjaan tersebut?
6. Siapakah yang memberi galakan atau dorongan kepada puan terhadap kerjaya ini?
7. Bagaimanakah puan boleh menceburkan diri dalam kerjaya tersebut?
8. Apakah tugas yang digalas oleh puan dalam kerjaya tersebut?
9. Siapakah Ketua Jabatan ketika puan bekerja pada masa itu?
10. Siapakah rakan-rakan sekerja puan yang masih diingati?
11. Adakah puan masih berhubung dengan mereka?
12. Apakah kejayaan yang dicapai oleh puan ketika bekerja?
13. Apakah cabaran yang dihadapi oleh puan ketika bekerja?
14. Apakah anugerah yang pernah diperolehi oleh puan sepanjang bekerja?
15. Bolehkah puan ceritakan pengalaman manis puan semasa bekerja ketika itu?
16. Bagaimana pula dengan pengalaman pahit puan semasa bekerja?

C. SUMBANGAN

1. Apakah sumbangan puan kepada Kajian Sains Perpustakaan atau sebagai alumni?
2. Apakah sumbangan puan kepada masyarakat?
3. Apakah sumbangan yang telah diberikan oleh puan pada peringkat negara dan antarabangsa?

D. HARAPAN

1. Apakah harapan puan terhadap FPM
2. Apakah harapan puan kepada FPM dari segi kurikulum, sahsiah dan pembangunan kerjaya?
3. Apakah harapan puan kepada generasi sekarang yang berkecimpung dalam bidang Pengurusan Maklumat?
4. Apakah harapan puan yang masih belum tercapai sehingga kini?

11.3 DIARI PENYELIDIKAN

TARIKH	MASA/LOKASI	TINDAKAN
10 Oktober 2020 - 14 Oktober 2020 Ahad - Selasa	10:00 a.m.-12:00 p.m. Telegram & UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Kami telah diberi penerangan oleh Puan Noorsiah tentang sejarah lisan. Beliau juga memberi arahan untuk mencari sekurang kurangnya seorang tokoh yang sesuai untuk ditemuramah. • Membuat pemilihan rakan untuk melakukan tugas ini. • Shafiena dan Rabiatul bersetuju bersama - sama menyiapkan tugas ini. • Tema yang diberikan dan dipersetujui adalah berkaitan dengan seorang tokoh alumni Fakulti Pengurusan maklumat tahun 1968 hingga 1978, yang telah berpencen, mengambil ALA (American Library Association ITM atau Diploma Lanjutan Sains Perpustakaan dan Maklumat. • Pencarian tokoh mengikut kriteria bermula.
15 Oktober 2020 - 21 Oktober 2020 Khamis - Rabu	11:00 a.m. – 1:00 p.m. WhatsApp & Telegram	<ul style="list-style-type: none"> • Mendapat nama tokoh dan meminta persetujuan dari pensyarah. • Pensyarah bersetuju dengan pilihan tokoh kami. Walau bagaimanapun, apabila kami menyemak semula, kami mendapatkan tokoh pilihan

		<p>pertama dan kedua itu tidak menepati kriteria.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah meminta pelajar untuk menghubungi tokoh yang tepat dan memenuhi kriteria. • Pelajar dikehendaki untuk mula membuat kertas cadangan mengenai tokoh dan juga Sejarah Lisan. • Pencarian tokoh yang tepat diteruskan.
1 November 2020 Ahad	11:00 a.m. - 12:00 p.m. UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah menyediakan nota penerangan dan memberi bimbingan kepada pelajar untuk membuat soalan yang perlu ditanya kepada tokoh semasa sesi temubual.
8 November 2020 Ahad	11:00 a.m. -12:00 p.m. UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah menyediakan nota dimana iaanya menerangkan cara-cara menumuduga tokoh.
15 November 2020 Ahad	11:00a.m -12:00p.m UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah menyediakan nota tentang cara-cara membuat transkrip.
20 November 2020 Jumaat	11:00a.m -12:00p.m UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah menyediakan nota bagaimana melengkapkan borang persetujuan.

22 November 2020 Ahad	9:00a.m – 1:00p.m Whatsapp & Telegram	<ul style="list-style-type: none"> • Kami mencari tokoh. • Kami berjaya mencari seorang tokoh yang memenuhi kriteria yang diperlukan iaitu Puan Rihanun Md Samin yang merupakan seorang alumni Kajian Sains Perpustakaan. • Segera menghubungi tokoh dan beliau bersetuju untuk memberi kerjasama dalam kajian ini. • Mula menyiapkan menyiapkan kertas cadangan yang menerangkan tentang: <ul style="list-style-type: none"> - Pengenalan kajian. - Masalah kajian. - Objektif kajian. - Persoalan kajian. - Literatur kajian. - Pengenalan mengenai tokoh - Kesimpulan kajian dan rujukan.
23 November 2020 Isnin	Seharian di rumah	<ul style="list-style-type: none"> • Proses menyiapkan kertas cadangan.
25 November 2020 Rabu	11:00 a.m. -12:00 p.m. UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Kertas cadangan dihantar.
27 November 2020 Jumaat	10:00 a.m. - 1:00 p.m. Telegram & WhatsApp	<ul style="list-style-type: none"> • Menyemak semula soalan-soalan temubual. • Merujuk soalan-soalan temubual kepada pensyarah semula.

		<ul style="list-style-type: none"> • Mendapatkan persetujuan pensyarah untuk menjalankan temubual. • Menghubungi tokoh untuk temujanji temubual. • Mengujilari peralatan yang perlu digunakan untuk proses temubual.
30 November 2020 Rabu	11:00 a.m. - 12:23 p.m. Zoom	<ul style="list-style-type: none"> • Temubual sesi pertama bersama tokoh. Temubual dijalankan berdasarkan soalan-soalan yang telah dibuat pada kertas cadangan.
1 Disember 2020 Selasa	11:00a.m-12:02p.m Zoom	<ul style="list-style-type: none"> • Temubual sesi kedua bersama tokoh. Temubual dijalankan berdasarkan soalan-soalan yang telah dibuat pada kertas cadangan.
2 Disember 2020 Rabu	11:00a.m-12:05pm Zoom	<ul style="list-style-type: none"> • Temubual sesi ketiga bersama tokoh. Temubual dijalankan berdasarkan soalan-soalan yang telah dibuat pada kertas cadangan.
6 Disember 2020 Ahad	11:00 a.m. -12:00 p.m. UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> • Pensyarah menyediakan nota cara-cara menyusun dan menulis transkrip. • Kami memulakan proses menulis transkrip.
30 Disember 2020 Rabu	10:00 a.m. - 12:30 p.m. Kedai buku & percetakan	<ul style="list-style-type: none"> • Menyediakan '<i>hardcover</i>' transkrip beserta pita rakaman temubual.

31 Disember 2020 Khamis	10:00 a.m. - 1:30 p.m Pejabat pos	<ul style="list-style-type: none"> Menghantar '<i>binding hardcover</i>' dan transkrip kepada pensyarah.
3 Januari 2020 Ahad	UFUTURE	<ul style="list-style-type: none"> Penghantaran transkrip melalui atas talian.
Januari 2020		<ul style="list-style-type: none"> Menulis artikel terbitan.
Januari 2020		<ul style="list-style-type: none"> Menghantar artikel terbitan.

11.4 GAMBAR, SIJIL-SIJIL DAN BAHAN LAIN YANG BERKAITAN

Puan Rihanun sebelum berpencen.

Bersama pensyarah di ruang legar pejabat Kajian Sains Perpustakaan. Dari kanan: Puan Rihanun, mendiang Ajita Thuraisingam, Mr. Wong Tuck Chong. Dua wanita di kiri merupakan ‘senior’.

Dari kiri: Puan Rihanun, Puteri Nurul Huda & Harun Wee Ah Boo. Di majlis sosial antara pelajar Sains Perpustakaan dan pelajar Perbankan (?).

Hari Graduasi ITM.

Puan Rihanun bersama rakan sekerja mengendali pameran bersempena Majlis Konvokesyen pelajar Akademi Seni Kebangsaan (ASK) – 2002.

Bersama rakan-rakan pustakawan sempena perjumpaan Persatuan Perpustakaan Malaysia (PPM). Puan Rihanun: Berbaju hitam, di barisan hadapan. Berselahan dengan Puan Indahshah.

Puan Rihanun bercuti di Pulau Langkawi bersama rakan-rakan semasa “penutupan sementara ITM” untuk meredakan tunjuk perasaan pelajar. 2 lelaki asing di barisan hadapan merupakan rakan-rakan yang baru mereka kenali di atas feri.

Gambar rakan-rakan dari pelbagai negara semasa mengikuti kursus musim panas di Aberystwyth, Wales.

Puan Rihanun semasa bertugas di Bahagian Latihan di bangunan baru Perpustakaan Negara Malaysia (PNM), Jalan Tun Razak.

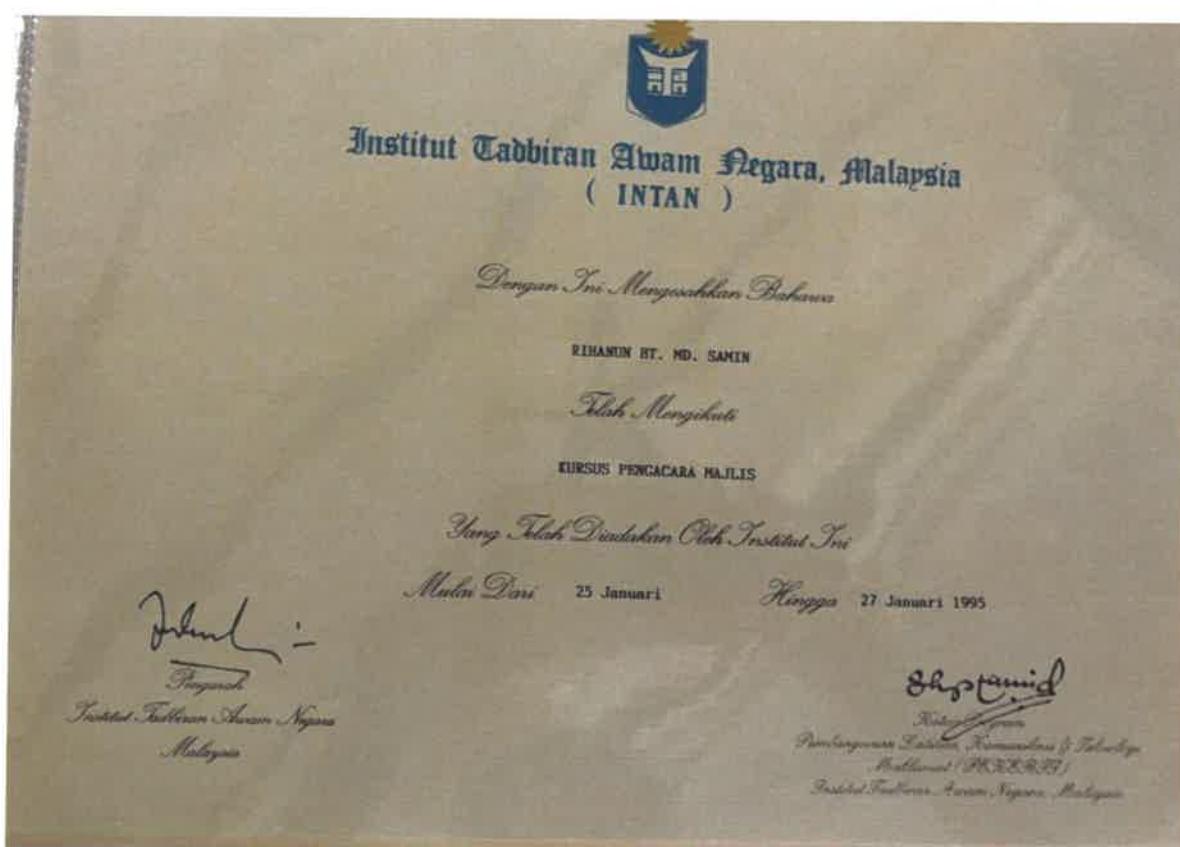
Puan Rihanun bersama Tuan Hj Shafikkulah semasa menjadi pengacara majlis bersempena lawatan YB Dato Najib Razak, Menteri Pendidikan.

Hari terbuka Perpustakaan Negara Malaysia. Puan Rihanun bersama rakan sekerjanya sedang memasak goreng-gorengan di gerai.

Peserta kursus musim panas di Aberystwyth, Wales – 1993.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَا تَرَى مِنْ خَلْقٍ فَإِذَا هُوَ أَنْوَارٌ مُّلْعَنَاتٍ

**MASJID SULTAN SALAHUDDIN ABDUL AZIZ SHAH
DENGAN KERJASAMA
ISLAMIC OUTREACH ABIM
&
DISCOVER ISLAM, BAHRAIN**

Dengan ini mengesahkan bahawa

RJHANUN BINTI MO. SAMIN

Telah mengikuti dengan jayanya

**PROGRAM LATIHAN DA'WAH MELALUI
PELANCONGAN MASJID**

Yang telah diadakan di Masjid Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
pada

01 - 05 Ogos 2008 bersamaan 29 Rejab - 05 Syaaban 1429H

Melukut tanda

(H.J. AHMAD MUSTAFA B. MOHD SIDIN)

Imam Besar

Masjid Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
Shah Alam

(H.J. AZRIL B. MOHD AMIN)

Pengerusi
Islamic Outreach ABIM

KEARAH KEMANTAPAN IMAN DAN AMAL

Menuju Kecemerlangan

penghargaan
perkhidmatan cemerlang

dengan sukacitanya
PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA
menganugerahkan surat penghargaan ini

kepada

Rihanun Mohd Samin

kerana telah memberi perkhidmatan
yang cemerlang pada tahun 1994

Rihanun Mohd Samin

NATIONAL SEMINAR
SOCIAL SCIENCE AND MALAYSIAN NATIONAL DEVELOPMENT
Issues and Experiences

jointly organised by

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
Malaysian National Commission
for UNESCO
Ministry of Education Malaysia

Ministry of Women, Family and
Community Development
Malaysia

Malaysian Social Science
Association

This is to certify that

*has participated in
the National Seminar
"Social Science & Malaysian National Development"*

*from
21 - 22 November 2006
at the Marriott Hotel, Putrajaya*

.....
Prof. Dato' Dr. Abdul Rahman Embong
Chairperson
The National Seminar Joint Organising Committee
cum President
Malaysian Social Science Association

PENGHARGAAN DAN TERIMA KASIH

kepada

RIHANUN BINTI MD. SAMIN

di atas sumbangan menjayakan

HARI KELUARGA
KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,
KELUARGA DAN MASYARAKAT

6 Ogos 2005

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Shahrizat" followed by "Abdul Jalil".

DATO' SERI SHAHRIZAT BINTI ABDUL JALIL

Menteri Pembangunan Wanita,
Keluarga dan Masyarakat

KEMENTERIAN KEBUDAYAAN
KESENIAN DAN WARISAN MALAYSIA

Sijil Penghargaan

*Akademi Seni Kebangsaan
merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada*

RIHANUN MD. SAMIN

*kerana menyertai
3-E Music Camp & Second Annual Concert
26 November – 2 Disember 2004*

Noorsiah Binti Sabri
Pengarah
Akademi Seni Kebangsaan
Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Warisan
Malaysia

SIJIL PENGHARGAAN

Kelab Perpustakaan Negara Malaysia

Dengan ini merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih
Kepada

Rihanun Md. Samin
Ahli Jawatankuasa Eksekutif
Selaku Pengurus Jawatankuasa Kecil
Sosial dan Kebudayaan

atas sumbangan, kerjasama, sokongan dan komitmen jitu
dalam menjayakan semua aktiviti Kelab PNM
sepanjang sesi 1999/2001

ZAWIYAH BT. BABA

Yang DiPertua
Kelab Perpustakaan Negara Malaysia

SIJIL PENGHARGAAN

KHEMAH KERJA BELIA PELADANG NEGERI MELAKA

anjuran
Jabatan Kebudayaan, Belia dan Sukan

Bahawa sijil ini dikhadiahkan

Kepada: CIK REHAN SAMIN.

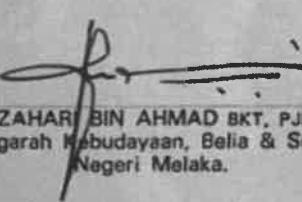
sebagai menganggap penyertaannya
dalam perkhemahan Belia Peladang
anjuran Jabatan Kebudayaan, Belia dan Sukan Negeri Melaka

Tarikh: 27hb. Disember, hingga 30hb. Disember, 1978

Tempat: Kolam Ikan Air Tawar,

Air Keroh

Melaka.

(ZAHARI BIN AHMAD BKT. PJK)
Pengarah Kebudayaan, Belia & Sukan
Negeri Melaka.

No. Siri: MS ISO 0016

Sijil Penghargaan

Ketua Pengarah
Perpustakaan Negara Malaysia
merakamkan setinggi penghargaan
dan ribuan terima kasih
kepada

RIHANUN MD SAMIN

di atas sumbangan bakti anda
sebagai

Pasukan Audit Dalam
Pasukan Pelaksana

ke arah kejayaan mencapai pensijilan

MS ISO 9002 : 1994

No. Pendaftaran 0176
14 Disember 2000

Rihanun Samin
Ketua Pengarah
Perpustakaan Negara Malaysia

Kementerian Kebudayaan,
Kesenian dan Pelancongan, Malaysia

Sijil Penghargaan

Sijil Penghargaan ini diberikan kepada

RJHANUN BT. MOHD. SAMIN

atas sumbangan cemerlang dalam menjayakan

KL2004

Mesyuarat Pertama

Menteri-Menteri Pelancongan Negara-Negara Komanwel

yang telah diadakan di Kuala Lumpur, Malaysia

mulai 18 hingga 21 Mac 2004

Dato' Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir
Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan Malaysia

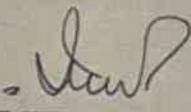

SIJIL PENGHARGAAN

Kelab Perpustakaan Negara Malaysia
Dengan ini merakamkan sejingga-jingga penghargaan dan terima kasih
Kepada

Rihanun Md. Samin
Ahli Jawatankuasa Eksekutif
Selaku Pengurus Jawatankuasa Kecil
Sosial dan Kebudayaan

atas sumbangan, kerjasama, sokongan dan komitmen jitu
dalam menjayakan semua aktiviti Kelab PNMM
sepanjang sesi 1999/2001

ZAWIYAH BT. BABA
Yang Dipertua
Kelab Perpustakaan Negara Malaysia

KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,
KELUARGA DAN MASYARAKAT

dengan ini disahkan bahawa

RIHANUN BT. MD. SAMIN
520508-02-5030

Telah Mengikuti

Bengkel Perancangan Strategik
Bahagian Khidmat Pengurusan

pada
13 - 15 Januari 2006

Bertempat di
Ristec Beach Resort, Port Dickson
Negeri Sembilan

A handwritten signature in black ink, appearing to read "BB Seng".

CHEONG BENG SENG
Setiausaha Bahagian
Bahagian Khidmat Pengurusan
Kementerian Pembangunan Wanita,
Keluarga dan Masyarakat

SIJIL KURSUS PROTOKOL

Adalah disahkan bahawa

Puan Rihanum binti Md.Samin

telah menghadiri

**Kursus Protokol
Pegawai Pengiring
Pertabalan Seri Paduka Baginda
Yang di-Pertuan Agong XIII**

anjuran

**BAHAGIAN ISTIADAT DAN
URUSETIA PERSIDANGAN ANTARABANGSA
JABATAN PERDANA MENTERI**
di

AWANA HOTELS & RESORTS GENTING HIGHLANDS

pada

2 - 4 APRIL 2007

(DATO' MOHTAR BIN ABAS)

Timbalan Ketua Setiausaha Kanan

Merangkap Pengerusi Jawatankuasa Majlis Rasmi Kerajaan
Jabatan Perdana Menteri

Institut Tadbiran Awam Negara, Malaysia
(INTAN)

Bagi Pehak Kerajaan Malaysia
Dan Atas Perakuan Lemleka Persijilan
Dengan Ini Mengijazahkan

RIHANUN MD. SAMIN

Dengan
Sijil

KEPUJIAN

Telah Mengikuti Dengan Jaya Kursus

BAHASA KANTONGIS SAMBILAN

Yang Telah Diadakan Di Institut Ini

Mulai Dari 20-8-1981 Hingga 30-4-1982

Rihanun Samin
Ketua Pengarah Perkhidmatan Awam
Malaysia

Lam
Pengarah
Institut Tadbiran Awam Negara, Malaysia

Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN)
Jabatan Perkhidmatan Awam Malaysia

Dengan Ini Telah Mengesahkan Bahawa

RIHANUN BT MD SAMIN

Telah Mengikuti

Bengkel Koperatif Kursus Induksi SSB

Yang Telah Diadakan Oleh Institut Ini
Mulai Dari 25 Mac 1996 Hingga 29 Mac 1996

Rihanun Samin
Ketua Pengarah Perkhidmatan Awam
Malaysia

Shauqie
Ketua Pengarah Perkhidmatan
Perwakilan dan Kedua (03425791)